بسم الله الرحمن الرحيم

Yeryüzündeki bütün müminlerin parolasıdır selam. Gönüller onunla feth edilir, kilitler onunla açılır. Allah'ın selamı deriz ve alırız. Hoşlanmadığımız birileri bile selam verse baştacı ederiz ve yere düşürmeyiz. Çünkü **selam bizim imanımızın sosyal hayata yansıyan penceresinin başlangıcıdır.**

Selam bir **Müslümanın diğer Müslüman kardeşi için hayır temennisinde bulunmasıdır.** Selamlaşmak karşıdaki kişi ile ilgi kurmak ve o kişi için **emniyet ve güven vermektir.**

Dinimizde selam verme kısaca **"Esselamü Aleyküm"** veya **"Selamün Aleyküm"** şeklindedir. Kendisine selam verilen kişi de **"ve aleykümüsselam"** şeklinde karşılık verir. Bunun anlamı **"Allah'ın emniyet ve güveni sizinle olsun"** demektir. Müminlerin birbirleriyle karşılaştıklarında selamlaşmaları dinimize göre sünnettir. Verilen bir selamı almak ise Müslüman için yerine getirilmesi gereken bir haktır.

Selam vermek insânî ilişkileri güçlendirir toplumdaki kaynaşma ve dayanışmayı artırır. Müminler arasındaki muhabbeti sağlamlaştırır. Bu hususta sevgili Peygamberimiz **"Size aranızda sevgiyi artıracak bir şey söyleyeyim mi? Aranızda selamı yayınız ve verilen selamı alınız. Ey insanlar selamı yaygınlaştırınız."** buyurmaktadır. Selam yeryüzündeki Müslümanların birbirini tanıyıp kaynaşmasına da vesiledir. Çünkü selam sosyal barışın insanlar arasında sevgi ve muhabbetin gelişmesini sağlayan önemli bir sebeptir.

Yüce Allah'ın ve Meleklerinin Cennete giren müminlere ilk hitabı selam olacaktır. Kur'an bunu şöyle ifade eder. **"Rablerine karşı gelmekten sakınanlar da grup grup Cennete sevk edilirler. Cennete vardıklarında oranın kapıları açılır ve Cennet bekçileri onlara şöyle der: Size selam olsun! Tertemiz oldunuz. Haydi, ebedi kalmak üzere buraya girin."**

Ebû Hüreyre (ra)'den rivayete göre, Rasûlullah (sav) şöyle buyurdu: **"Canım kudret elinde olan Allah'a yemin ederim ki; İman etmeden Cennete giremezsiniz, birbirinizi sevmeden de iman etmiş olmazsınız. Size yaptığınız takdirde birbirinizi seveceğiniz bir işi göstereyim mi? Selamı aranızda yaygınlaştırınız."** (Müslim, İman: 17; Ebû Dâvûd, Edeb: 27)

İmrân b. Husayn (ra)'den rivayete göre, bir adam Rasûlullah (sav)'e geldi ve **"Esselamü Aleyküm"** (Allah'ın selamı üzerine olsun) , dedi. Peygamber (sav) de **"On"** buyurdu. Bir başka adam daha geldi **"Esselamü aleyküm ve rahmetüllahi."** (Allah'ın selam ve rahmeti üzerinize olsun) dedi. Bunun üzerine Rasûlullah (s.a.v.) **"Yirmi"** dedi. Bir başka adam daha geldi ve **"Esselamü aleyküm ve rahmetullahi ve berekatüh"** (Allah'ın selamı rahmeti ve bereketi üzerinize olsun) dedi. Rasûlullah (s.a.v) de **"Otuz"** buyurdu. Yani değişik şekillerde selam verenler, değişik miktarlarda sevap kazandılar. (Dârimî, İstizan, 27)

Ebû Umâme (ra)'den rivayete göre, şöyle demiştir: "Ey Allah'ın Rasûlü! 'Denildi iki adam karşılaşıyorlar bunlardan hangisi önce selam verecektir?' Rasûlullah (sav) şöyle buyurdu: **"O iki adamdan Allah'a en yakın olanı."** (Ebû Dâvûd, Edeb: 122)

İlgisizlikten, habersizlikten çıkıp selam toplumu ve selam diyarını oluşturmanın yolu selamdan geçmektedir. **Gönül köprüleri kurmanın yolu selamı yaymakla mümkündür. Selamı yayalım ve selam'a erelim inşallah.**

AYLIK İLİM KÜLTÜR DERGİSİ
Yıl: 11 **Sayı:** 131
Ağustos 2016

SAHİBİ
Burhan Basın Yayın
Eğitim ve Tur. Ltd. Şti.

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Serdar TAŞAR

YAYIN DANIŞMANLARI
Prof. Dr. İbrahim BAYRAKTAR
Prof. Dr. Mustafa AĞIRMAN
Yard. Doç. H. Murat KUMBASAR

YAYIN KURULU
Yusuf ELİBOL
Ramazan ÇAKIR
Aydın BAŞAR
Salih AYDIN
Musa KARACA

GRAFİK TASARIM
Talha AKA

DAĞITIM ORGANİZASYONU
Talha AKA
Gsm: 0541 580 1969

Fiyatı
Tek Sayı: 6 TL
1 Yıllık (12 Sayı) Abone: 72 TL
Yurtdışı
1 Yıllık Abone: 75 Euro

Abonelik İçin Hesap Numaraları
Posta Çeki No: 5091167
Burhan Basın Yay.Eğt.Tur.Ltd.Şti.
Kuvettürk Sultanbeyli Şubesi
Hesap No: 826718 - 1
İBAN: TR51 0020 5000 0008 2671 8000 01
Türkiye Finans Sultanbeyli Şubesi
Müşteri No: 291928
IBAN:TR67 0020 6000 6300 2919 2800 01
Ziraat Bankası Sultanbeyli Şubesi
Hesap No: 1673–44165588-5002
IBAN:TR690001001673441655885002

YAYIN VE İLETİŞİM ADRESİ
Mehmet Akif Mah.
Kuran Kursu Cad.No: 87
Sultanbeyli / İST.
Tel: +9 (0216) 498 94 00
Faks: +9 (0216) 398 94 69

İNTERNET ADRESİ
burhandergisi@hotmail.com
www.burhandergisi.com

BASKI
Milsan A.Ş. 0212 697 1000

YAYIN TÜRÜ
Aylık Süreli Yayın

Gönderilen yazılarda editör ve yayın kurulu değişiklik yapabilir. Gönderilen yazılar iade edilmez. Yazılardan kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Yayınlanan reklamlardaki ürün ve hizmetlerin sorumluluğu reklam verene aittir.

İçindekiler

Şiddet Olayları ve İslâm **4** — Prof. Dr. Mustafa Ağırman

Aranızda Selamı Yaygınlaştırınız! **8** — Yrd. Doç. Dr. Mustafa KARABACAK

Selam Günü **12** — Nureddin YILDIZ

Selam Olsun, Peygambere ve Aline **22** — Prof. Dr. Ali AKPINAR

Şiir **27** — Alvarlı Efe Hazretleri

Selâm Yurdu – Azap Yurdu **28** — Necmi ATİK

Selamla Hayatı İnşa Etmek **34** — Abdullatif ACAR

Hikmet Damlası **40** — Hz. Pîr Seyyid Ahmed er-Rufai

Ücret Karşılığı Kur'an Okutmanın Rolü **42** — Dr. İhsan ŞENOCAK

Çocuk Eğitiminde Kararlı ve Tutarlı Davranma **48** — M. Emin KARABACAK

İtaatte ve Sevgide Ölçümüz **52** — Av. Bahaddin ELÇİ

Kibâr-ı Kelâm (Ehlullahın Dilinden...) **58** — Ubeyd FAKİRULLAH

Fetih Gençliği **60** — Ersan BİLGİN

Nereye Gidiyoruzdan Daha Önemli Nereye Gideceğiz **64** — Fatih Sultan SEMİZ

Selam **67**

Burhan Çocuk **70** — Musa KARACA

12

Selam Günü

Nureddin YILDIZ

22

Selam Olsun,
Peygambere ve Aline

Prof. Dr. Ali AKPINAR

28

Selâm Yurdu – Azap Yurdu

Necmi ATİK

34

Selamla Hayatı İnşa Etmek

Abdullatif ACAR

Prof. Dr. Mustafa AĞIRMAN

Şiddet Olayları ve İslâm

> **Müslümanın şiddetten yana olması asla ve kat'a mümkin değildir. Çünkü İslâm, şiddetin zıddı olan yumuşaklığı, merhameti, adâleti, haktan yana olmayı, sulh ve selâmeti öngörmektedir.**

Yazı **Şiddet:** *Karanlık güç odakları, siyasî zulümlerini, iktisadî sömürülerini ve ahlâksızca yaşantılarını sürdürebilmek için,* **failleri oldukları terör olaylarını kullanarak İslâm'ı şiddetle beraber göstermekte, gerçek müminlerin haklarını ve hürriyetlerini daha da çiğneyebilmek için gerekçeler üretmeye çalışmaktadırlar.** İslâm'ın dışındaki bütün dinlerin ve beşerî sistemlerin iflas ettiği günümüzde düşmanlarımız boş durmamakta ve gelişen **İslâm'ın önüne engeller çıkarmaktadırlar. Bu engellerden biri de İslâm'ı şiddetle özdeşleştirerek saf zihinleri bulandırmaktır.**

Eskiden oryantalistlerin, şimdilerde yerli bazı kimselerin İslâm'a karşı yaptıkları büyük iftiralardan birisi, İslâm'ın şiddeti içerdiğidir. Cehaletin bu kadarına pes doğrusu! *Keşke sadece cehalet olsa! Hani insanların cehaletini şöyle tasnif etmişler: Herhangi bir konuda sadece bilmeyene câhil denir.* **Bilmeyip, bilmediğini de bilmeyene "echel" en câhil**

denir. Bilmeyip, bilmediğini de bilmeyen, üstüne bir de her şeyi bildiğini zanneden kimselere de **"cehl-i mürekkep"** ya da **"cehl-i mük'ab"** katmerli cahil ya da halk arasındaki ifadesiyle **zır câhil** denir. **İslâm'la ilgili fikir yürüten benzeri kişilerin durumu tam da buna benziyor.**

Hâlbuki İslâm, onların anladıklarının (aslında daha doğrusu anlayamadıklarının) ve anlattıklarının çok ötesinde bir dindir; **barıştan, haktan, adâletten, insanlıktan, doğruluktan, sulh ve selâmetten yana bir dindir.** İşte bu sebeple **biz, İslâm penceresinden bakarak şiddet olgusunu değerlendirmeye ve yüce dinimiz İslâm'da şiddetin olmadığını söylemeye çalışacağız.**

Şiddet, **katılık ve sertlik demektir;** yumuşaklığın zıddıdır. Şiddet, **içinde zulüm, fesat, tuğyan, aşırılık, sapkınlık, kırıp geçirmek, rahatsız etmek, sapmak, korku meydana getirmek** gibi manaları bulunduran bir kelimedir.[1] İçine aldığı bütün manalarla olumsuzluk ifade eden şiddetin İslâm gibi güzel bir dinde kabul görmesi ve **Müslümanın şiddetten yana olması asla ve kat'a mümkin değildir.** Çünkü **İslâm, şiddetin zıddı olan yumuşaklığı, merhameti, adâleti, haktan yana olmayı, sulh ve selâmeti öngörmektedir.**

İslâm ve Şiddet: İslâm, yeryüzüne hakkı ve adâleti yaymak için Yüce Allah tarafından gönderilmiş bir dindir. Yüce Allah tarafından seçilip insanlığa gönderilen en son peygamber olan bizim peygamberimiz Hz. Muhammed Mustafa (s.a.v.) de hayatı boyunca hakkı ve adâleti ikâme etmeye çalışmış ve bunu başarmıştır. Yüce Allah, Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle buyurur: **"Allah size, mutlaka emânetleri ehline vermenizi ve insanlar arsında hükmettiğiniz zaman adâletle hükmetmenizi emreder. Allah size ne kadar güzel öğütler veriyor! Şüphesiz Allah, her şeyi işitici ve her şeyi görücüdür."**[2] Emânetin korunmasını ve ehline verilmesini emreden ve ayrıca adâletle hükmetmeyi emreden Yüce Allah, şiddete izin verir mi?

Şeyhülislâm İbn Teymiyye şöyle der: **"Peygamberlerin gönderilmesinden ve kitapların indirilmesinden maksat, insanların gerek Allah hakları ve gerekse kul hakları konusunda adâletle hareket etmeleridir."**[3] Bu konuda Yüce Allah, şöyle buyurmaktadır: **"Andolsun biz, peygamberlerimizi açık delillerle gönderdik ve insanların adâleti yerine getirmeleri için beraberlerinde kitabı ve mîzanı indirdik."**[4] Peygamberin, kitabın ve mîzanın olduğu bir dinde şiddete yer olur mu?

İslâm, insanların iyi veya kötü oluşlarını, bize uzak veya yakın oluşlarını, dostumuz veya düşmanımız oluşlarını nazar-ı itibara almadan, herkese karşı âdil ve haktan yana olmamızı emretmektedir. Yüce Allah'ın bu konudaki emri şöyledir: **"Ey îmân edenler! Allah için hakkı ayakta tutan, adâletle şâhidlik eden kimselerden olun. Bir topluluğa duyduğunuz kin, sizi âdil davranmamaya itmesin. Adâletli olun! Bu, Allah korkusuna daha çok yakışan** (bir davranış) **dır. Allah'a isyândan sakının! Allah, yaptıklarınızı hakkıyla bilmektedir."**[5] Allah için hakkı ayakta tutan ve hiçbir zaman adâletten ayrılmayan, hayatı boyunca âdil olan bir Müslüman, başka birisine şiddet uygular mı, bundan zevk alır mı? Yaptıklarının Yüce Allah tarafın-

*Yüce Allah, Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle buyurur: **"Allah size, mutlaka emânetleri ehline vermenizi ve insanlar arsında hükmettiğiniz zaman adâletle hükmetmenizi emreder. Allah size ne kadar güzel öğütler veriyor! Şüphesiz Allah, her şeyi işitici ve her şeyi görücüdür."***

Yüce Allah, şöyle buyurmaktadır: ***"Andolsun biz, peygamberlerimizi açık delillerle gönderdik ve insanların adâleti yerine getirmeleri için beraberlerinde kitabı ve mîzanı indirdik."***

dan bilindiğinin idrâki ve şuurunda olan bir insan hiç şiddetten yana olabilir mi, rabbine isyan edebilir mi?

İslâm, insan haklarını gözeten ve bu hakları emniyet altına alan bir dindir. Bu dine göre herkesin yaşama hakkı vardır ve bu hakkı veren Yüce Allah'tır. Yine herkesin inanma, mal ve mülk sahibi olma, evlenip çoluk çocuk sahibi olma hakkı vardır. Bu dine göre Yüce Allah'ın insanlara verdiği en büyük nimet akıldır. Her insanın aklını koruması gerekir. Aklını başından alacak şeylerden uzak durması Yüce Allah'ın emridir. İslâm Hukuk Usûlü kitaplarımızdaki 'el-Mekâsidü'ş-Şeria' bölümleri bu konuları güzel bir şekilde anlatır. Yani Yüce Allah'ın yarattığı her insanın yaşama hakkı vardır. Ona bu hakkı yaratıcısı vermiştir. Bu hakkı çiğneyerek insanlara şiddet uygulayanlar, yaratıcıya karşı gelmiş olmazlar mı? Gerçek bir Müslüman bunu nasıl yapabilir?

İslâm, büyüklere saygı ve itaati emrederken küçüklere de sevgi ve himâyeyi tavsiye eder. En büyük Allah olduğuna göre, saygı ve itaatin en değerlisi de ona yapılandır. Onun peygamberi ve peygamberin yolundan giden idâreciler ve âlimler de saygıya değer insanlardır. Rabbimiz, Kur'ân-ı Kerîm'de bu konuda şöyle buyurur: **"Allah'a itaat edin, onun elçisine de itaat edin ve kötülüklerden sakının."**[6] Yüce kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'de bu meâlde aşağı yukarı yirmiye yakın âyet-i kerîme vardır. Bunlardan birinin meâli de şöyledir: **"Ey iman edenler! Allah'a itaat edin. Peygambere ve sizden olan emir sahiplerine** (idarecilere) **de itaat edin. Eğer bir hususta anlaşmazlığa düşerseniz** -Allah'a ve âhiret gününe gerçekten inanıyorsanız- **onu Allah'a ve onun elçisine götürün (onların talimatına göre halledin); bu hem daha hayırlı hem de netice bakımından daha güzeldir."**[7] İşte bu âyetlerden öğreniyoruz ki, İslâm toplumu itaat toplumudur. İtaatin olduğu yerde şiddet olmaz. İtaat Allah'ın emri, şiddet ise nefsin emridir. Gerçek bir Müslüman, Allah'ı bırakır da nefsine kulak verir mi? Yüce Allah'a kulak verme ve ona hâlis bir kul olma yarışına girenler hiç şiddete bulaşır mı?

Sonuç: İçinde yaşadığımız bu zamanda İslâm dünyasının değişik yerlerinde zuhur eden ve tam bir İslâmî eğitim ve terbiyeden yoksun, kimi gizli odakların maşası fert ve oluşumlar, şiddete başvurarak İslâm dinini ve Müslümanları şiddet yanlısı göstermektedirler. Bu zavallılar, hem kendilerine hem bize hem de Yüce dinimiz İslâm'a toz kondurmakta ve İslâm'ın yayılmasının önüne engeller çıkarmaktadırlar. Bu zavallılar, yaptıkları bu büyük yanlışa iki sebepten dolayı düşmektedirler.

1-) Bu zavallılar, tam bir İslâmî eğitimden geçmedikleri için Yüce Allah'ı, Kur'ân-ı, Hz. Peygamber'i, hadisi ve sünneti tam mânâsıyla kavrayamadılar ve hazmedemediler. İlimleri yeterli olmadığı için ve birazda işlerine geldiği için İslâm'a parçacı yaklaşıyor ve yanlış hüküm veriyorlar. Ana kaynakları iyi okuyamadıkları için tarihi ve geleneği de iyi okuyamadılar. Bu sebepten dolayı devamlı yanılıyor ve yanıltıyorlar. Bunların en büyük yanlışı da büyük sözü tutmamaları ve kendi başlarına buyruk olmalarıdır. Bunların, yaptıkları yanlışlarla ve uyguladıkları şiddetle dünyayı ateşe vermeleri İslâm'ın değil, kendilerinin yanlışıdır.

2-) Bu zavallılar, fakında olmadan İslâm'ın düşmanı olan odakların ve her gün ilerleyen İslâm'ın önünü kesmek isteyen sinsi düşmanların oyununa gelmektedirler. Bu sinsi düşmanlar ve gizli odaklar, içimizden satın aldıkları kimi hâinleri kullanarak onlar vasıtasıyla Müslümanlara yanlış yaptırmakta ve bu yanlışları (adam öldürme, camileri ateşe verme, her türlü şiddeti uygulama) kendi medyalarıyla dünya kamuoyuna göstererek akıllarınca bizi küçük düşürmektedirler. En tehlikelisi de Müslümanı Müslümana kırdırarak bir taşla iki kuş vurmaktadırlar. Parçacı yaklaşımlarla genç beyinleri iğfal ederek bizim derenin taşıyla bizim kuşları vurmaktadırlar. Gençler! Aklınızı başınıza toplayın! Bir Müslüman kolay kolay yetişmiyor. Siz onu ne hakla öldürüyorsunuz? Size bu fetvayı kim veriyor? Bir insanı haksız yere öldürmenin bütün bir insanlığı öldürmeye eşit bir cinâyet olduğunu bilmiyor musunuz? Yüce Allah, Kur'ân-ı Kerim'de şöyle buyurur: **"Kim, kısasa kısas olmaksızın veya yeryüzünde bozgunculuk çıkarmaya karşılık olmaksızın** (yani haksız yere) **bir cana kıyarsa bütün insanları öldürmüş gibi olur. Her kim de bir canı kurtarırsa bütün insanları kurtarmış gibi olur."**[8]

İslâm Tarihinde Hz. Osman'ın şehid edilmesiyle başlayan şiddet olayları bugüne kadar devam etti. Böyle giderse daha devam edeceğe de benziyor. Çünkü içimizde bir hayli câhil ve İslâm düşmanların maşası olmaya hevesli bir hayli ahmak var. Ama ben size tarihî bir gerçek söyleyeyim, iyi dinleyin! Başkalarının maşası olarak veya İslâm'ı yanlış yorumlayarak yanlış yapan, şiddet uygulayan ve haksız yere insan kanı dökenler hiçbir zaman başarılı olmadılar, olamadılar, olamazlar da.

Dipnotlar

1. Kılıç, Sadık, Kur'ân Yazıları, s. 14-40.
2. Kur'ân-ı Kerîm, en-Nisâ sûresi, 4/58.
3. İbn Teymiyye, es-Siyâsetü'ş-Şer'iyye, 24.
4. Kur'ân-ı Kerîm, el-Hadîd sûresi, 57/25.
5. Kur'ân-ı Kerîm, el-Mâide sûresi, 5/8.
6. Kur'ân-ı Kerîm, el-Mâide sûresi, 5/92.
7. Kur'ân-ı Kerîm, en-Nisâ sûresi, 4/59.
8. Kur'ân-ı Kerîm, el-Mâide sûresi, 5/32.

KUVEYTTÜRK

Burhan Basın Yay.Eğt.Tur.Ltd.Şti.

İban No:
TR51 0020 5000 0008 2671 8000 01

Hesap No:
826718 - 1

Yrd. Doç. Dr. Mustafa KARABACAK

Aranızda Selamı Yaygınlaştırınız!

> ***"Size bir selam verildiği zaman, ondan daha güzeliyle veya aynı selamla karşılık verin. Şüphesiz Allah her şeyin hesabını gereği gibi yapandır."*** (Nisâ, 4/86)

Arapça'da **"barış, esenlik ve selamet"** gibi anlamlara gelen selam kelimesi, ilk insan ve ilk peygamber Âdem'den (a.s.) beri vardır: **"Allah Âdem'i yarattığı vakit, git şu oturan meleklere selam ver, selamını nasıl karşılayacaklarını dinle. Çünkü senin ve çocuklarının selamı o olacaktır. Bunun üzerine Âdem (a.s.) meleklere: "es-Selâmü aleyküm" dedi. Melekler de: "es-Selâmü aleyke ve rahmetullah" karşılığını verdiler. Onun selamına ve "rahmetullah"ı ilave ettiler."** (Buhârî, Enbiya, 1; Müslim, Cennet, 28).

Selam, Allah'ın isimlerinden birisidir. İçinde Allah Teâlâ'nın **"selam"** isminin de geçtiği halk arasında **"hüvallâhüllezî"** diye bilinen Haşr suresinin son üç âyetinin meali şöyledir: **"O, öyle Allah'tır ki, O'ndan başka tanrı yoktur. Görülmeyeni ve görüleni bilendir. O, esirgeyendir, bağışlayandır. O, öyle Allah'tır ki, kendisinden başka hiçbir tanrı yoktur. O, mülkün sahibidir, eksik-**

likten münezzehtir, selâmet verendir, emniyete kavuş**turandır, gözetip koruyandır, üstündür, istediğini zorla yaptıran, büyüklükte eşi olmayandır. Allah, müşriklerin ortak koştukları şeylerden münezzehtir. O, yaratan, var eden, şekil veren Allah'tır. En güzel isimler O'nundur. Göklerde ve yerde olanlar O'nun şânını yüceltmektedirler. O, galiptir, hikmet sahibidir."** (Haşr, 59/22-24). Hadislerde bu âyetler sabah akşam okunması tavsiye edilmektedir: **"Kim sabahleyin, üç kere "Eûzübillâhi's-semîi'l-alîmi mine'ş-şeytânirracîm" dedikten sonra, Haşr sûresinin son âyetlerini okursa, Allah o kişi için akşama kadar dua edecek yetmiş bin melek görevlendirir. O gün ölürse şehittir. Kim bu âyetleri akşam okursa aynı mükâfatları alır."** (Tirmizî, Fedâilu'l-Kur'an, 22; Dârimî, Fedâilu'l-Kur'an, 22; Ahmed b. Hanbel, el-Müsned, V, 26).

Selam, Cennetin isimlerinden de birisidir. **"Allah, esenlik yurduna (dâru's-selâm) çağırır ve dilediğini doğru yola iletir."** (Yunus, 10/25; ayrıca bkz, En'am, 6/127).

Selam kelimesinin Kur'an-ı Kerim'de değişik anlamlarının yanı sıra, insanların birbirine selamı (Nisâ, 4/94; En'am, 6/54), meleklerin insanlara selamı (Râd, 13/24; ayrıca bkz, Nahl, 16/32; Furkan, 25/75; Zariyât, 51/25), cennetliklerin birbirlerine selamı (Yunus, 10/10; ayrıca bkz, A'râf, 7/46) gibi kullanımları da vardır.

Selamın Veriliş Şekilleri

Selam verildiği zaman daha güzeliyle veya aynısıyla karşılık vermek gerekmektedir. Allah Kur'an'da şöyle buyurmaktadır: **"Size bir selam verildiği zaman, ondan daha güzeliyle veya aynı selamla karşılık verin. Şüphesiz Allah her şeyin hesabını gereği gibi yapandır."** (Nisâ, 4/86).

Allah Teâlâ, başkasının evine girerken izin alınıp selamla girilmesini tavsiye etmektedir: **"Ey iman edenler! Kendi evlerinizden başka evlere, geldiğinizi hissettirip** (izin alıp) **ev sahiplerine selam vermeden girmeyin. Bu davranış sizin için daha hayırlıdır. Düşünüp anlayasınız diye size böyle öğüt veriliyor."** (Nûr, 24/27). Yine Allah Teâlâ, evlere girilirken bereket, esenlik ve güzellikler dileyerek girilmesini tavsiye etmektedir: **"Evlere girdiğiniz zaman birbirinize, Allah katından mübârek ve hoş bir esenlik dileği olarak, selam verin. Allah, düşünesiniz diye âyetleri size böyle açıklar."** (Nûr, 24/61). Evlerine selam vererek girmeyi alışkanlık haline getiren Müslümanların Allah'ın garantisi ve koruması altında olduğu bir hadiste belirtilmiştir: **"Üç kişi vardır ki üçü de aziz ve celîl olan Allah'a emânettir.** (Birincisi) **Aziz ve Celil olan Allah'ın yolunda savaşa çıkan kimsedir. Bu kimse** (Allah) **ruhunu kabzedip de cennete koyuncaya ya da** (savaştan) **elde ettiği sevab ve ganimetle evine döndürünceye kadar Allah'a emanettir.** (İkincisi de) **Mescide giden adamdır. Bu kimse de** (Allah) **ruhunu kabzedip de cennete koyuncaya ya da elde ettiği sevap ve ganimetle** (evine) **döndürünceye kadar Allah'a emanettir.** (Üçüncüsü de) **evine selamla giren kimsedir. Bu kimse de Aziz ve Celil olan Allah'ın emânetindedir."** (Ebû Dâvûd, Cihad, 9).

Hz. Peygamber (s.a.v.) bir hadislerinde de selamın farklı şekilleri olduğunu ve her bir selamın farklı sevap getirisi olduğunu belirtmektedir: Allah Rasû-

> ***"Ey iman edenler! Kendi evlerinizden başka evlere, geldiğinizi hissettirip*** *(izin alıp)* ***ev sahiplerine selam vermeden girmeyin. Bu davranış sizin için daha hayırlıdır. Düşünüp anlayasınız diye size böyle öğüt veriliyor."*** *(Nûr, 24/27)*

"Evlere girdiğiniz zaman birbirinize, Allah katından mübârek ve hoş bir esenlik dileği olarak, selam verin. İşte Allah, düşünesiniz diye âyetleri size böyle açıklar." (Nûr, 24/61)

lü'ne (s.a.v.) bir adam geldi ve **"es-Selâmü aleyküm"** dedi. Allah Rasûlü (s.a.v.) onun selamına aynı şekilde karşılık verdikten sonra adam oturdu. Allah Rasûlü (s. a. v.) **"On sevap kazandı"** buyurdu. Sonra bir başka adam geldi, o da **"es-Selâmü aleyküm ve rahmetullâh"** dedi. Allah Rasûlü (s.a.v.) ona da verdiği selamın aynıyla karşılık verdi. O kişi de yerine oturdu. Allah Rasûlü (s.a.v.) **"Yirmi sevap kazandı"** buyurdu. Daha sonra bir başka adam daha geldi ve **"es-Selâmü aleyküm ve rahmetullâhi ve berekâtüh"** dedi. Hz. Peygamber (s.a.v.) de o kişiye selamının aynıyla karşılık verdi. O kişi de yerine oturdu. Rasûlullah (s.a.v.): **"Otuz sevap kazandı"** buyurdular. (Ebû Dâvûd, Edeb, 132; Tirmizî, İsti'zan, 2).

Selamlaşmanın Âdâbları

1- Mü'minlerin bulunduğu yere girildiğinde ve oradan ayrılındığında selam vermek. Rasûlüllah (s.a.v.) **"Sizden biriniz meclise geldiği zaman selam verdiği gibi, ayrılırken de selam versin. Çünkü birinci selam sonrakinden daha faziletli değildir."** (Ebû Dâvûd, Edeb, 138); Tirmizi, İsti'zan, 15) buyurdu.

2- Gayri müslimlerle karşılaşıldığında, önce onların selam vermesini bekleyerek, selamlarından sonra "ve aleyküm" demek. Rasûlüllah (s.a.v.) **"Yahudi ve Hırıstiyanlara öncelikle siz selam vermeyin."** (Müslim, Selam, 13). **"Kitab ehli olanlar size selam verdiklerinde 've aleyküm' deyin"** (Buhârî, İsti'zan, 20; Müslim, Cihad, 116) buyurdu.

3- Müslümanların olduğu bir yerde tanıyıp tanımamaya bakmadan herkese selam vermek yani toplumda selamı yaygınlaştırmak. Abdullah b. Amr b. el-Âs'ın haber verdiğine göre bir adam Rasûlüllah'a (s.a.v.) gelerek **"İslamın emirlerinden hangisi daha hayırlıdır?" dedi. Rasûlüllah (s.a.v.) şöyle buyurdu: "Yemek yedirmen, tanıyıp tanımadığın herkese selam vermendir."** (Buhârî, İman, 20; Müslim, İman, 63). Bir başka hadiste ise Rasûlüllah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: **"Ey insanlar! Selamı yayınız, yemek yediriniz, akrabalarınızla alakanızı ve yardımınızı devam ettiriniz. İnsanlar uyurken siz namaz kılınız ki bu yüzden selametle cennete giresiniz."** (Tirmizi, Kıyame, 42).

Tufeyl b. Ubey b. Kâb, sahabenin ileri gelenlerinden Abdullah b. Ömer'in, hiç işi olmadığı halde sırf insanlara selam vermek için çarşıya pazara çıktığını bildirmektedir. (Mâlik, Muvatta', Selam, 6; Buhârî, el-Edebü'l-müfred, 1006).

4- Selamlaşmada; küçük olanın büyüğe, sayı itibariyle az olanın çok olanlara, yürüyenin oturana, binit üzerinde bulunanın yaya olana selam verme âdâbına riayet etmek. Rasûlüllah (s.a.v.) **"Binitli olanın yürüyene, yürüyen oturana, sayıca az olan çok olana selam verir"** (Buhârî, İsti'zan, 5; Müslim, Selam, 1) buyurdu. Ayrıca Buhârî'nin bir başka rivayetinde "küçük büyüğe" (Buhârî, İsti'zan, 4, İsti'zan, 7) ilavesi vardır.

Selam konusunda böyle bir âdâb olmakla birlikte selam vermeye teşvik sadedinde Rasûlullah (s.a.v.)

şöyle buyurdu: **“Allah’a en yakın (hayırlısı) olan kişi en başta selam verendir.”** (Ebû Dâvûd, Edeb, 133). Bir başka rivayette iki kişi karşılaştıklarında hangisi ilk önce selam vermesi gerekir diye Rasûlüllah’a (s.a.v.) sorulunca **“Allaha en yakını (hayırlısı) olanı”** (Tirmizî, İsti’zan, 6) diye cevap verdi.

5- Toplumda fesat çıkarmayacaksa, kadınlarla da selamlaşmak. Sehl b. Sad’ın haber verdiğine göre o şöyle demiştir: “(Medine’de) İhtiyar bir kadın vardı, Cuma namazından sonra yanına uğrardık ona selam verirdik o da bize yemek ikram ederdi.” (Buhârî, İsti’zan, 16). Ebû Talib’in kızı Fâhıne Ümmü Hânî’nin Rasulüllah’a selam verdiği rivayetlerde geçmektedir. (Müslim, Hayz, 70). Ayrıca Rasulüllah, mescidde oturan bir grup kadına eliyle işaret ederek selam vermiştir. (Ebû Dâvûd, Edeb, 137; Tirmizî, İsti’zan, 9).

6-Çocuklarla da selamlaşmak. Hz. Enes’in (r.a.) bildirdiğine göre Allah Rasûlü (s.a.v.) oynamakta olan çocukların yanından geçmiş ve onlara selam vermiştir. (Müslim, Selam, 14). Hz. Enes (r.a.) de kendisi çocuklara rastladığı zaman onlara selam verir ve Rasûlüllah’ın (s.a.v.) da böyle yaptığını belirtirdi. (Buhârî, İsti’zan, 15; Müslim, Selam, 15). Ayrıca Hz. Enes’e (r.a.), Rasûlüllah (s.a.v.) şöyle tavsiyede bulunmuştur: **“Yavrucuğum, ailenin yanına girdiğinde selam ver ki sana ve ev halkına bereket olsun.”** (Tirmizî, İsti’zan, 10).

7-Selam verirken ve alırken sesi çok yükseltmemek ve kısmamak. Sahâbiden Mikdâ’ın ifadesine göre Rasûlüllah (s.a.v.) **“Uyuyanı uyandırmayacak, uyanık olanlara işittirecek şekilde selam verirdi.”** (Müslim, Eşribe, 174).

8-Selam vermek için fırsat kollamak ve âdeta bahane aramak: **“Sizden biriniz din kardeşine rastlarsa ona selam versin. Eğer ikisinin arasına ağaç, duvar, taş girer de tekrar karşılaşırlarsa yine selam versin.”** (Ebû Dâvûd, Edeb, 135).

9-Uzakta olanlara selam göndermek. Gâlib b. Hattâf şöyle anlatmaktadır: Biz Hasan-ı Basrî’nin kapısının önünde otururken bir adam gelip şöyle dedi: Babamın bana anlattığına göre dedem şöyle demiştir: “Babam beni Rasûlüllah’a (s.a.v.) göndererek “Hz. Peygamber’e git benden selam söyle” dedi. Ben de

Hz. Peygamber’e varıp “babamın sana selamı var” dedim. “Aleyke ve alâ ebikesselâmu” (selam senin ve babanın üzerine olsun) diyerek selamı aldı.” (Ebû Dâvûd, Edeb, 153). Ayrıca Hz. Âişe’den rivayet edildiğine göre Peygamber (s.a.v.) kendisine “Cebrâil’in (a.s.) sana selamı var” demiş o da “Ve aleyhisselâmu ve rahmetullahi” diyerek bu selamı almıştır. (Ebû Dâvûd, Edeb, 153).

Müslümanın, Müslüman üzerinde haklarından birisi de selamına icabet etmektir. Rasûlüllah (s.a.v.) şöyle buyurdu: **“Müslümanın Müslüman üzerindeki hakkı beştir. Selam almak, hasta ziyaret etmek, cenazenin arkasından yürümek, davete icabet etmek, aksırana elhamdülillah derse yerhamukellah demek.”** (Buhârî, Cenâiz,, 2; Müslim, Selam, 4).

Bütün bunlarla beraber belki de selamın en önemli fonksiyonu insanlar arasında birlik beraberlik ruhunu geliştirmesi ve canlı tutmasıdır: Böyle olan bir toplumda insanlar, birbirlerini sevecek, Allah da onlara cennet kapılarını açacaktır. **“Siz iman etmedikçe cennete giremezsiniz, birbirinizi sevmedikçe de iman etmiş olamazsınız. Yaptığınız takdirde sizin birbirinizi seveceğiniz bir şeyi söyleyeyim mi? Aranızda selamı yayınız.”** (Müslim, İman, 93; Ebû Dâvûd, Edeb, 130, 131; Tirmizî, Sıfetü’l-Kıyâmet, 56, isti’zân, 1; İbn Mâce, Mukaddime, 9, Edeb, 11).

Selam, hidayete tabi olanların üzerine olsun!..

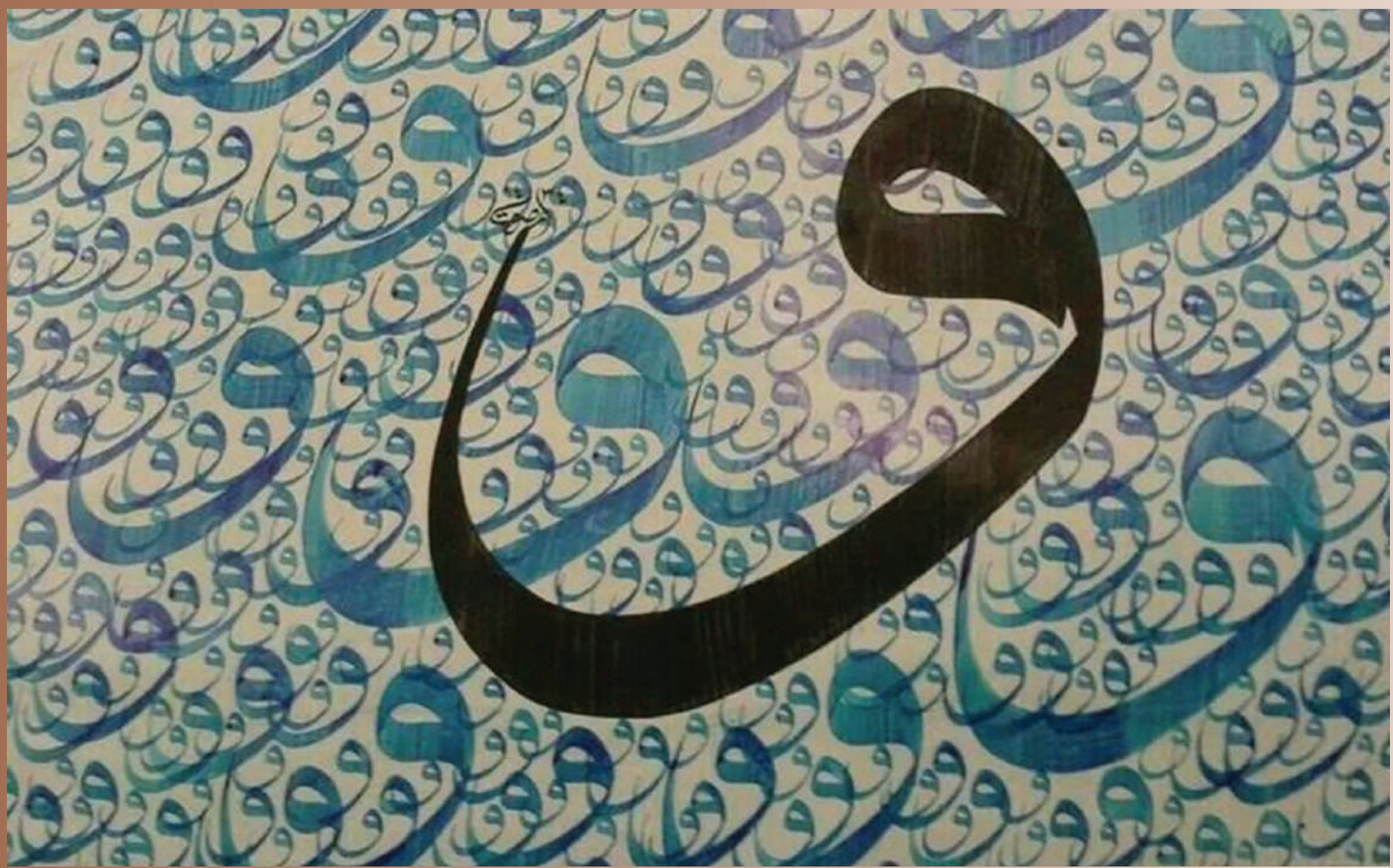

Nureddin YILDIZ

Selam Günü

> Şimdi nöbetlerde duranlar, çilenin biri bitmeden öbürüne talip olanlar **"Allah'tan geldikten sonra ben nasıl şikâyet ederim ki? Değil mi Allah'tan geldi. Oh be! Bir bardak serin su kadar tatlıdır benim için. Yeter ki Allah'tan geldiğine iman edeyim."** demek mü'min olmanın gereğidir,

Bismillahirrahmanirrahim.

Elhamdüli'llahi Rabb'il âlemin. Vessalatu vesselamu alâ Resûlina Muhammedin ve alâ alihi ve sahbihi ecmaîn.

Aziz Kardeşlerim,

Bir insan, önüne bir kâğıt alıp doğumundan itibaren karşılaştığı sıkıntıları, dertlerini önüne çıkan sorunları vb. insanı üzen şeyleri listeleyecek olsa en rahat hayat yaşayan insan bile üzüldüğü şeylerin listesini çıkardığında, koca bir dosya doldurur. **Şu hayatın yirmi senesi, otuz senesi en rahat insan için bile binlerce sorunla doludur.**

Allah'a hamdolsun ki unutmak en büyük nimetlerden biridir, unutuyoruz. **İnsan, unutmayacak olsaydı mesela;** *ilk doğduğumuz günlerde ne kadar ağlıyorduk-sızlıyorduk, biri kucağına alıyor, öbürü sinirleniyor, yatağa atıyor, biri cimcikliyor, biri okşuyor. O sıkıntıları hatırlamıyoruz. Bize zorla ilaç içirmeye çalışan annemizin-babamızın biri burnumuzu tutar ağzından*

damla damlatmak için, öbürü ellerini tutar. O sahneleri hatırlamıyoruz.

Okula giderken bir yerde bir şeyler dinlettirilirkenki istemediğimiz hâlde bir yerde oturtulduğumuz zamanı hatırlamıyoruz, unuttuk. Zoraki hatıra olarak ya aklımıza geliyor ya da gelmiyor. **"Gel şu saatte burada buluşalım."** diyen arkadaşımızın, *dostlarımızın gidip onu orada beklediğimiz hâlde bizi aldattıklarını, o gün sinir küpü olduğumuzu bugün unuttuk.*

Eşlerimizin, çocuklarımızın, anne-babalarımızın, akrabalarımızın, arkadaşlarımızın bize göre biz haklı onlara göre onlar haklı ama muhakkak tartıştığımız, yüzlerce, binlerce tartışmayı, sürtüşmeyi, kavgayı unutuverdik. Unutmasaydık ya delirmiş ya da dağlara çekilip gitmiş olurduk. Unutmak insanın Allah tarafından ihsan edilmiş en büyük nimetlerinden bir tanesidir. Acıları unutuyoruz ama çok enteresan mutlulukları da unutuyoruz. Dünkü, önceki günkü iyilikleri de unutuveriyoruz. Çünkü bizim iyi şeyleri unutmamız -hani kötü şeyleri de unutmamız var dedik ya- birileri de bize iyilik yaptığı zaman onu biz unutuyoruz da ona kötülük oluyor. Tıpkı bizim acılarımızı kötülük diye kendi adımıza saydığımız sonra da unuttuğumuz gibi.

Kardeşler,

Her hâlükârda bir hakikati -hepimizin bildiği büyük bir gerçeği- tazelemek istiyorum: İnsan olarak binlerce belki on bin, yirmi bin kere acı diye not tutacağımız, hoşlanmadığımız mülahazalarımız vardır. Bunlar zaten doğduğumuz gün başlamıştı. Ağladığımız, sıkıldığımız, bunaldığımız, kahrolduğumuz şeylerimiz. Yetmiş yaşındaki bir insan bu geçmişini değerlendirdiğinde **"bu kadar acı çektim ama işte yaşıyoruz bu dünyada"** diyemiyor. Neden? Bu kadar acıyı, bu kadar sıkıntıyı, hoşlanmadığım bir şeyi sonunda ölmek için çekiyorum. Çünkü bu dünya adeta sonunda öldüğümüz bir yerdir.

Mesela; yetmiş yıl yaşamış bir insan diyelim ki böyle bir dosyayı tuttu. Yetmiş yıl üzerine birinci doğduğu günden itibaren karşılaştığı sıkıntıları bir kenara yazdı. Üç bin-beş bin sıkıntı çıktı karşısına. Peki, şimdi ne olacak? **"Buyur, öl!"** denecek. **"Demek ki bu binlerce sıkıntıyı ölmek için çekmişim ben bu dünyada."** Hani binlerce sıkıntı çektim, kara günlerim oldu, dertli günlerim oldu kemlendim, kederlendim, kahroldum, ağladım, sızladım, bağırdım, çağırdım, ezildim, ezdim, ittim, itildim bu dünyada da şimdi de altı yüz yıl garantili yaşama hakkı elde ettik. Hani insan yirmi-beş otuz sene çalışıyor, emekli oluyor da karşılığında ona bir emekli ikramiyesi veriliyor. O da pencereye çekiliyor, son otuz seneyi de keyifle yaşıyor, diye bir roman yazıyorlar ya -hani böyleyse eğer bu dünyada- öyle olsa bütün bu sıkıntılara değerdi hakikaten. **"On beş bin sıkıntı çekmişim ben doğduğumdan beri ama şu keyfe bak be yirmi yıl garantili hayat elde ettik. Çünkü çok sıkıntı çektik. Hatta prim toplar gibi altı bin sıkıntı çekene yirmi beş yıl vermişler garantili yaşama, hiç derdin olmayacak. On beş bin sıkıntı çekene de otuz beş sene garantili vermişler."** Böyle bir şey olsaymış bu dünyada –fesübhanallah- değerdi on beş sene kimseyle dert çekemeden, sıkıntı çekmeden. Ne güzel! Öyle değil. Binlerce derdin var, bu dertlerin kara listesini dolduruyorsun ama on dakika garanti yaşama hakkı yok, sonu ölüm. Sonu ölüm! Bir; **"bütün bu sıkıntılar ölmek için çekiliyor demek ki"** dedirtiyor.

Biz garip değiliz. Dinimiz açısından bir garipliğimiz olabilir ama yalnız değiliz, biçare değiliz biz, zavallı değiliz. Allah'ın kullarıyız, Allah ile beraberiz, melekleri ile beraberiz. Biz, önünde Muhammed sallallahu aleyhi ve sellemin bulunduğu bir kervanda yolculuk yapıyoruz. Dinlenmek için ağacın altındayız.

Birkaç günlüğüne bu istasyondayız. Bir gün selam diyarına çıkacağız. Rabb'imiz bizi asla kandırmadı, aldatmadı. Neden? Bize Rabb'imiz demedi ki: "gidin dünya cennet gibi bir yer yaşayın". "Beş kuruş etmez bir yerde beni bekleyin." dedi.

Değerli Kardeşlerim,

İkinci hakikatimiz; iyi bir inceleme yaptığımızda görürüz ki bir insanın en yakınlarından çektiği ızdırabı uzağındakilerden çektiğinden daha fazladır. Kime daha çok sarılıyorsan ondan daha fazla sıkıntı çekmişsindir. Beş çocuğun varsa bunlardan bir tanesini daha fazla seviyorsan köstekler hep ondan gelmiştir. Evlendiğin, hayatını paylaştığın, bedenini paylaştığın, hayatını paylaştığın eşin seni en çok üzen insandır. Şu dünya sen yanaştıkça itildiğin yer, sen güldükçe suratların sana asıldığı bir yer, sen bekledikçe unutulduğun bir yer, senin temennilerin aksü'l amel bulmayan -karşı tarafı olmayan- boş hayallerin olduğu bir yer.

Dünyanın özetini çıkarmaya çalışıyoruz. Gerçekten şu dünya üzerinde yaşamak için yani her şeyin olup biteceği bir yer olarak burası ise dünya, bu dünyada bir gün yaşamaya değmez. Ama değerli kardeşlerim, **biz mü'miniz elhamdülillah. "Allah!"** dedik bir kere. Kelime-i tevhid ile hayata başladık ve sonra şu kıvranıp durduğumuz dünyanın esasen bir sivrisineğin kanadı kadar bile değeri olmadığına iman ettik. Kendimizi bu dünyada bir ağacın altında dinlenmek için biraz bekleyen yolcu gibi gördük ya da

öyle görmemiz gerektiği bize anlatıldı. Eğer bu böyle olmasaydı çocuğumuzdan şamar yedikçe intihar etmemiz gerekirdi. Beklediğimiz kadar bir maaş elde edemeyince kahrolup ölmemiz gerekirdi kâfirler gibi, ahiretten umudunu kesmişler gibi. Kur'an'ımızın buyurduğu gibi **"mezardakiler gibi"** olmamız lazımdı ama bir şeye dikkat ediniz: Evinde yiyeceği olmayan, açlık sıkıntısı çeken bir kâfir ilk düşündüğü şey intihar oluyor ya da çalmak-çırpmak oluyor. Ben ölüyorsam başkası da ölsün oluyor. Aynı şartlarda bir mü'min ise çocuğuna sarılıyor, eşine sarılıyor, arkadaşları ile bir araya geliyor tok insanlar gibi, giyinmiş insanlar gibi yaşadığını görüyorsun. Çünkü mü'min **"zaten ben ağacın altında misafirdim"** diye düşünüyor. Ama kâfirin cenneti de bu dünyadır. Bu dünyada da açlık çekince **"Ne biçim cennet bu!"** diyor.

Kardeşlerim,

Rabb'imiz bizi imtihan etmek için, cenneti hak edip edemediğimizi -kendisi bildiği hâlde- bize de göstermek için bizi bu dünyada tutuyor. Biz bu dünyadayız, dünyalığız. Dünyadaki nasibimizi para, tarla, arsa, ev, maaş, iş, fabrika, imkân bu dünyadaki nasibimizi de heder etmeyiz. O da bize yazıldıysa kader olarak onu da Rabb'imizden isteriz. Ama kâfirle mü'min arasındaki fark veya mü'mini mü'min yapan şey ya da acılardan bile bile zevk alacak kimlik sahibi olmak; biber yiyip "Of be!" deyip lezzet almak gibi sıkıntılardan bile anlam çıkarabilmek, yağmur gibi eziyet yağdığında dahi yarına umutla bakabilmek, çocukların, eşlerin meşakkatlerinden dahi anlam çıkarabilmek. **"Ben yalnız değilim, Allah ile beraberim"** deyip bir vadide tek başına kaldığında bile yalnız olmadığının zevkini yaşayabilmek. Dağ başında namaz kılarken dahi binlerce cemaati olan bir imam efendi gibi **"Dağ başında nasıl olsa sayısını bilmediğim kadar yoğun bir melekle beraberim." diye adeta meleklere "saf olun arkamda bir namaz kılalım"** deyip dağ başında, Kâbe'nin önünde kalabalıkla beraber namaz kılar gibi namaz kılabilmek bu dünyada, ancak ve ancak ''laila-

heillallah Muhammedun resûlullah!'' diyenlerin işidir. Böyle bir insan psikiyatrik tedavi görmeyen insandır. Neden? Çünkü melekler onun psikologudurlar.

Meleklerle iletişim kuramayan insanlar birinden nasihat almak zorundadırlar. Biz, meleklerin yani bizi cennete götürmek için kılavuzluk yapmak üzere sağımızda-solumuzda bulunanların yanımızda olduğuna inandığımız bir hayatı garip yaşayamayız. **Biz garip değiliz. Dinimiz açısından bir garipliğimiz olabilir ama yalnız değiliz, biçare değiliz biz, zavallı değiliz. Allah'ın kullarıyız, Allah ile beraberiz, melekleri ile beraberiz. Biz, önünde Muhammed sallallahu aleyhi ve sellemin bulunduğu bir kervanda yolculuk yapıyoruz. Dinlenmek için ağacın altındayız. Birkaç günlüğüne bu istasyondayız. Bir gün selam diyarına çıkacağız. Rabb'imiz bizi asla kandırmadı, aldatmadı. Neden? Bize Rabb'imiz demedi ki: "gidin dünya cennet gibi bir yer yaşayın". "Beş kuruş etmez bir yerde beni bekleyin." dedi.**

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Efendimiz'in ashabı, ilk Müslüman nesil, göklerden onaylı iman ehli insanlar **"Ahzab Savaşı"** diye isimlendirilen bir savaşla karşılaştılar. Medine'de huzurlu; aç da olsa, zor şartlar altında da olsa huzurlu bir hayatları vardı. Bir gün Medine'yi binlerce müşrik kuşattı. Binlerce, on binlerce müşrik kuşattı. Bir kişiye belki bin kişinin düştüğü bir savaş yapıldı. Münafıklar bu işi çok iyi değerlendirdiler. Yahudiler de propaganda yaptılar: **"Bak sizi Muhammed aldattı."** dediler. **"Orada devlet kurdunuz, huzurlu mutlu bir hayat kuracaksınız, ne güzel çoluk çocuğunuza keyf-ü sefa süreceksiniz."** diyordu size **"bak kuşatıldınız ölümle burun buruna geldiniz"** dedi içinde imanı olmayanlar, Yahudi kafalılar. Sonra **"lailaheillallah Muhammedun resûlullah"** yüreğinden söyleyen ashabın ne cevap verdiğini Kur'an-ı Kerim'den Ahzab Suresi'nden görüyoruz: Ne demişler: **"Hayır! Allah bizi kandırmadı. Bize "burası cennettir" dememiştir zaten. "Kazanın imtihanınızı cennete gidin."** demişti. **Bizi Rabb'imiz kandırmadı, tam aksine dediği gibi oldu."**

Bir hatıramı sizinle paylaşmak istiyorum: Çok muhterem Allah dostu denecek bir zatı, çok ağır hastalığı günlerinde ziyaret etmiştik. Aynı günlerde de kızı çok ağır bir kanserden vefat etmişti. O zat, bizi tekerlekli sandalyesinde konuşmaya bile takati olmayacak bir pozisyonda karşıladı. Hatırımız için sandalyesine oturdu. Bir-iki dakika bizimle görüşmek istedi. Böyle dert içinde dert yaşayan bir insana babam dedi ki: **"Çok sıkıntı çekiyorsunuz herhalde. Allah sabırlar versin." "Dert üstüne dert geliyor. Birini bitirmeden öbürü geliyor."** Bir tür teselli cümleleri kullandık ama bu cümleleri kullanırken biz ondan daha fazla duygusal olduk çünkü bize ağzını açıp bir cümle söyleyecek mecali bile yoktu. Gökten bir kandil gibi gözleri açıldı ve dedi ki: **"Ne var ki bu durumda? Ben bakıyorum da tam Rabb'imin tarif ettiği gibi görüyorum bunları. Kendimi aldanmış hissetmiyorum. Sadece bu imtihanı kazanmayı bana nasip etmesini istiyorum Allah'tan."** dedi.

Mü'min adam! Mü'min adam! Biz onun dertlerini tahayyül ettik, konuşma mecalimiz olmadı. O, o dertlerin içinden bizi başka bir dünyaya götürdü. Ortada bir hile yok! Yanlış gösterme yok! Allah, binlerce peygamberini bu dünyada böyle ağırladı. Sevdiği kullarının tamamını böyle ağırladı. Bakmayın şimdi yüksek yüksek "Dinî!" denen makamlara sahip olup keyifler içinde keyif seçerek, telefonla bağlılarına dersler veren, nasihatler veren din büyüklerinin çıkıverdiklerine bakmayın siz. Yazlıklarından, villalarından bağlılarına nasihatler eden din büyüklerinin görüntüsü aldatmasın. O, teknolojik hiledir. O, çağdaş bir tuzak. Allah'ın istidracıdır o kullarına.

Din büyükleri zindanlardan mesajlar gönderdiler. Mezarlık gibi bir hayattan müritlerini, talebelerini yönlendirdiler. Keyfi yerinde, önceden hastanedeki imkânlara hazırlanmış check up, kap yaptıran din büyükleri şimdi var oldu. **Ama hangi dinin büyükleri? Eyüp'ün kurduğu dinin büyükleri mi? Lut'un, Nuh'un kurduğu dinin büyükleri mi?**

Çilekeş bir ümmetiz. Çilekeş mü'minleriz. Rabb'imiz çileyi bize kader olarak yazmıştır çünkü biz, selam diyarına; cennete gideceğiz. Cennette keyif sürebilmek için, koltuklara yaslanıp bugün hatırlayamamamız, unutmamız kaderimiz olan çilelerimizi keyif sürmek için orada konuşacağımız diyara gideceğiz inşallah.

Üç yıl ağaç kabuğu yemek zorunda kalan Muhammed aleyhisselamın dininin büyükleri mi? Saltanatın uzantısı mı, nübüvvetin uzantısı mı? Onu bilmem, ondan anlamam! Ondan anlamam ama bu dinin nübüvvet yönünün yani Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin davasının uzantısından olanlar, zindanlardan mesajlar gönderdiler. Darağaçlarından selamlar gönderdiler gelecek kuşaklara. Bu dünyadan selam yazacak bir kâğıt bulamadan gittiler. İftiralara kurban olup gittiler. Villalarından, köşklerinden teknolojinin gücüyle abartıldıkları makamlarından din idare etmediler. Peygamberlerin yolu, o yol değil. Allah dostlarının yolu, o yol değil. Ebu Hanifeler, İmam Malikler o keyiften değil çilelerden yükselip gittiler. Bu dünya, budur. **Asla Rabb'imiz kandırmamıştır kullarını**. Annelerin çocuklarına vaat ettiği şirin şirin sözleri anneleri düşünsün. Müslümanlara tonlarca palavra vaat edenler, **"cici olacak, güzel olacak, zekâtlar verilince herkes mutlu olacak"** diyenler düşünsün bu yalanı. Kur'an ortada. Peygamber aleyhisselam Efendimiz'in binlerce sözü ortada. Kimse kimseyi aldatmasın.

Çilekeş bir ümmetiz. Çilekeş mü'minleriz. Rabb'imiz çileyi bize kader olarak yazmıştır

çünkü biz, selam diyarına; cennete gideceğiz. Cennette keyif sürebilmek için, koltuklara yaslanıp bugün hatırlayamamamız, unutmamız kaderimiz olan çilelerimizi keyif sürmek için orada konuşacağımız diyara gideceğiz inşallah. Burada keyif sürersen orada kaval mı çalacaksın? Ne anlatacaksın orada? Yapmadığın askerliği konuşmak yok. Sen paralı askerlik yaparsan şu kadar zaman dağlarda nöbet tutan komandoların yanında ne konuşacaksın sen? Askerlik için geldin kardeşim. Sen bu askerliği yapmıyorsun, paralı maralı, torpilli bir yerde bir çavuş mavuş yapmışlar seni, torpilli askerlikle bitirmeye çalışıyorsun işi sen ama bir gün askerlik hatıraları konuşulması gerektiğinde ne konuşacaksın sen? Sen paralı askerlik yapmıştın.

Şimdi nöbetlerde duranlar, çilenin biri bitmeden öbürüne talip olanlar **"Allah'tan geldikten sonra ben nasıl şikâyet ederim ki? Değil mi Allah'tan geldi. Oh be! Bir bardak serin su kadar tatlıdır benim için. Yeter ki Allah'tan geldiğine iman edeyim."** demek mü'min olmanın gereğidir, mü'min olmanın sonucudur. Elbette Allah'tan, dertler-belalar başımıza yağsın diye istemeyiz ama dert görmediğimiz şeylerin de aslında dert olduğunu bilmemiz gerekiyor. Çünkü biz, **"dert, bela, musibet"** deyince zannediyoruz ki: **"Filan ülkede başından bombalar yağan insan çok dertli. Buradakiler ne mutlu, düğün yapıyorlar."** diyoruz. Hâlbuki düğün dediğin şey, eş sahibi olmak dediğin şey de o belalardan bir çeşittir. Biri, senin ayağını gıdıkladığı için anlamıyorsun onu. Öbürünün ayağına çivi battığı için **"A! Ayağına çivi battı."** diyorsun. Çünkü kıyamet günü gelindiğinde bir kısım insanlar eşlerinin yüzünden, çocuklarının yüzünden, kardeşlerinin yüzünden, analarının-babalarının yüzünden, akrabalarının yüzünden, işçilerinin yüzünden, patronunun yüzünden, kazandığı para yüzünden cehenneme girmeyecek mi? Bundan büyük bela var mı? **Benim cehennemime sebep olan şeyden büyük belam olur mu benim? Öbürünün başına bomba düş-**

müş, Rabb'ine şehit olarak kavuşmuş; ben onu dertli zannediyordum. Meğer benim başımdaki külahım, esas belammış.

İyi düşünen insan için, şu dünyayı bir ağacın altında dinlenip yola devam etmek için, ta Adn Cennetlerine gidinceye kadar bu dünyayı sadece soluklanılacak bir yer olarak görenler için bir sıkıntı yok ki. **Sıkıntı kim içindir? Burayı cennet zanneden içindir.**

Biz, değerli kardeşlerim, sonu ölüm olduktan sonra buranın hiçbir mutluluğuna esasen sevinmememiz gerekir. Sonu ölüm olan bir şeyin başı ne olursa olsun ya! Boşuna sevindiğimiz bir dünyadayız. Evet, asık suratlı, abus insanlar olmamız da yanlış. Ama ağlamakla gülmenin aynı insanın aynı dudaklarından çıktığını bilmemiz gerekiyor. Gülen dudakla ağlayan dudak aynı dudaktır. Şu kadar ki bir mü'min ne gülmekte abartılı ne de ağlamakta abartılıdır. Neden? İstasyonu, ağacın altını abartmaya gerek yok da ondan dolayı.

İnsan tren istasyonunda koltuk kullanır mı? **"Bizim evden koltukları getirin, koltuklarda oturacağız."** der mi? İstasyonda tren gelene kadar bekleyeceksin. Üstelik de senin trenin yarım dakika sonra gelmiş olabilir. Birkaç ay da bekletebilirler seni burada. İstasyona yatak odası kurulmaz. İstasyona kahve fincanı takımıyla gidilir mi? Ya ne kahve? Belki buradan kahve pişmeden gidersin. Dünyayı istasyon olarak kullananlar -Allah onlardan razı olsun- ashabı kiram, küfür tarafından, şeytan tarafından kuşatıldıklarında bu işte bir yanlışlık görmediler. **"Zaten Allah böyle söylemişti."** dediler. Onları becerip taklit edebilen sahabinin peşinden gidebilen Allah'ın dostları da becerdiler: **"Bu istasyonda bunlar normaldir."** dediler. Bütün dertleri zevkle bağırlarına bastılar. Bizim sıkıntımız var, biz bunaldık. Biz modern modern evlerimizde çatlıyoruz. Biz doğurduklarımızın bizi boğacağını düşünüyoruz. Biz bir çuval masrafla evlenip eş sahibi olduklarımızı en büyük düşmanımız diye mahkemelere verdik. Çünkü bir ananın doğurduğu biriyle evlendiğimiz hâlde huriyle evlendiğimizi zannettik. Düğünlerimizdeki sözleri gerçek zannettik. Eşlerin birbirlerine palavralarını ayet, hadis gibi zannettik.

> ***Burası dünya, burası bin küsur sene yaşamış Nuh'u bile gömmüş bir dünya! Dağlarının, ovalarının altın olup erimesi kadar önünde basit kalmış Muhammed aleyhisselamı bile bağrına almış bir dünyada yaşıyorsun sen.***

Kardeşlerim,

Hepimiz uyanalım, dünyada olduğumuzu hatırlayalım. Allah'ını seven birisi bizi uyandırsın, **"Burası dünyadır!"** desin. **Yanıldık, yanıldık!** Deniz kenarında da olsak dünyadayız. Dağ başında da olsak dünyadayız. Dünya burası. Biz burayı nasıl cennet zannederiz ki? O zaman Yahudi'den, Hıristiyan'dan, kendi zevkine göre kitap yazmış ve ona Allah'ın kitabı demiş birinden ne farkımız olur bizim? Ya da tabiatperest birisinden, **"bu dünyadan başka hayat mı olurmuş canım"** diyen birinden ne farkımız var bizim.

Dün büyüğümüzü mezara gömüp bugün ölmeyecek gibi yirmi dört saat olmamış belki bir sene olmamış daha henüz mezarda kemikleri çürümemiş yakınlarımız varken biz kendimize kalıcıymış gibi inanabilir miyiz? Aldanıyoruz.

Burası dünya, burası bin küsur sene yaşamış Nuh'u bile gömmüş bir dünya! Dağlarının, ovalarının altın olup erimesi kadar önünde basit kalmış Muhammed aleyhisselamı bile bağ-

Dünya asla cennet değil. Dünya mü'min için cennete götüren yerdir. Kâfir için de cehennem zindanına sevk edileceği bir istasyondur. Eğer mü'min ile kâfir dünyayı cennet zannetmekte birleşiyorlarsa yazıklar olsun o mü'mine. Böyle mü'minlik olmaz.

rına almış bir dünyada yaşıyorsun sen. Böyle bir dünyayı ebedileştirme hastalığı, cennet zannetme hastalığı tedavi görülmesi gereken bir hastalıktır. Bu hastalıktan tedavi görmemiz lazım. Her gün bir forma İhya-ı Ulûmiddin kullanmak lazım, çok faydalıdır. Nasıl şu bu hastalığa tutulana doktor: **"her gün bundan iki üç tane alacaksın yemeklerden sonra"** diyor. Bu kadar dünyaperestlik, dünyayı ebedileştirme, dünya uğruna mü'min kardeşlerinden vazgeçme, dünya uğruna eşini mahkemeye verme, dünya uğruna çocuğunu yok sayma, anneni-babanı ayaklar altına alma hastalığına karşı her gün bir forma İhya-ı Ulûmiddin kullanmak lazım. Hem yemeklerden de önce sabah namazından sonra kullanmak lazım.

Bu kadar dünyevileştirdiğimiz bir dünya bizi boğdu. **Allah'ın cennette vaat ettiği şeyleri dünyada almak istiyoruz.** Olmayınca da imanımız sarsılıyor. "Yahu" demeye başladık. "Yahu" demeden önce "burası neresi" dememiz gerekiyor. Gözümüzü yumup kapatınca cennete mi gittik? Keloğlan masallarında mısın sen? Neden Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem başta olmak üzere peygamberler, Allah'a en yakın insanlar nasıl bir dünya hayatı yaşadılar diye tefekkür etmiyoruz ki? Onlara vermediğini Allah bize verir mi? Verse niye verir? Verir, vermez diye bir şey yok, verir. Öyle

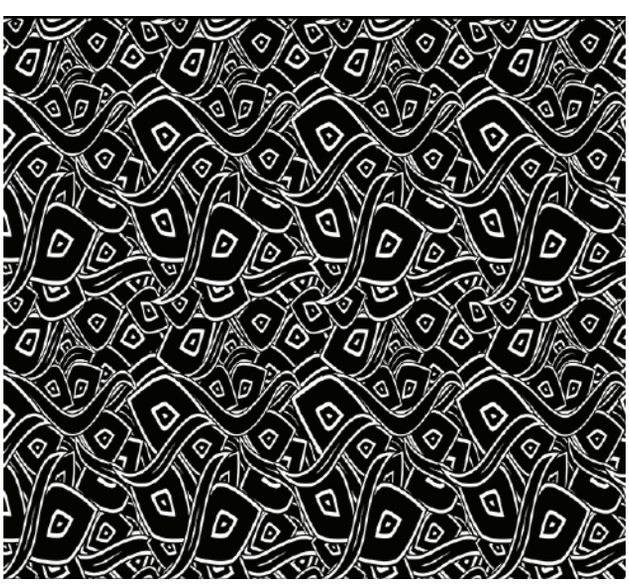

verir ki bütün peygamberler, Süleyman aleyhisselam bile kıskanır seni. O kadar verir hem de ama niye verir? Niye verir? Her istediğini veriyorsa Allah, niye verdi? Daha değerli olduğun için mi peygamberlerden? Dertsiz çocuklar, dertsiz eşler, hiçbir sıkıntının olmadığı vakıf, dernekler, akraba deyince herkesin birbirini bağrına bastığı akraba ortamı bekleyenler, bu boş beklenti içinde olanlar, çocuğunu çok şımarttığı için, çocuğunu hiç kucağından indirmediği için, her istediği oyuncağı anında aldığı için çocuğunun da büyüyünce canım anam, canım babam deyip ayaklarına kapanacağını zannedenler, **lütfen uyanınız! Lütfen uyanınız! Gece bitti! Gece bitti diye dedirtmek için Allah Teâlâ Resûlullah gönderdi. Hayatın gerçeğini anlamak zorundayız.**

Sadece iyi anlaşılsın diye bir örnek vermek istiyorum: Kâfir kâfir olduğu için mü'mine niye saldırır bunu anladık. Mü'mini boğmak ister. Bunu anlarım. E zaten rakip firmam. Elbette o beni yok etmek isteyecek ya da ben onu yok etmek isteyeceğim. Şairin dediği gibi **"ben ona muhtacım o bana muhtaç"**. Gündüz geceyi kovalayacak, gece de gündüzü kovalayacak ki hayat devam etsin. Ama kimi mü'minler bir şeyi anlayamıyorlar. Yahu kâfirler saldırıyordu da şimdi mü'min mü'mini neden kırıyor? Mü'min mü'minle niye kavga eder? Asıl kavga budur zaten. Hiç sen ağabeyinle evde oynarken kavga etmemiş miydin? Hep komşu çocuklarıyla mı kavga ederdiniz? Annen seni sokağa çıkarmayınca yağmur var diye, çok sıcak var diye, akşam oldu diye sokağa çıkarmayınca sokakta kavga edecek arkadaş bulamadığında ablanı dövmüştün hatırlamıyor musun? Evdeki küçük kardeşini hırpaladığın günü unuttun mu? Annen gelmiş: **"niye kavga ediyorsun"** demişti. Sen annen seni tutmadı diye annene de küsmüştün o zaman. Asıl kavga evin içinde olur. Dışarıdaki kavgaların çoğu unutulur zaten. Elbette Ümmeti Muhammed, Yahudi'sinden, Hı-

ristiyan'ından, mülhidinden düşmanlık görecek. Ama Ümmet artık ayaklarını yere basmaya başlayıp yeryüzünün asıl sahibi olduğunu ispat etmeye kalkıştığı zaman içine çekilenler, kâfirin asıl düşman olduğunu idrak edip evine kapananlar, vakfına kapananlar, derneğine kapananlar birbirleriyle kavga edecekler; bu normaldir. Bunu anlamamak yanlışlık, abesliktir.

Kardeşlerim,

Dünya dünyadır sadece. **"Dünya cennettir"** diyenin ya imanı yoktur ya aklı yoktur. Faniden cennet olmaz. Tortusu olan şeyden cennet olmaz. Burada yediğimiz şeyler bağırsaklarımızdan dışkı olarak çıktığı sürece burası cennet değildir. Ne zaman burası "yediğimiz şeyler dışkı olarak çıkmıyor ama biz akşama kadar tıka basa yiyoruz kolesterolümüz de olmuyor, göbeklerimiz de yağ bağlamıyor sadece nefes aldıkça yediklerimizi hoş bir koku olarak dışarı atıyoruz" böyle bir yer olursa aman bu cenneti kimse terk etmesin. O güne kadar burası dünyadır ve çöplüktür. Tuvaletli bir yerdir burası. Tuvaletli yer adı üstünde tuvaletli bir yer zaten. Evlerimizin içinde tuvalet bulunduğu sürece, ter kokularımızın, kirimizin giderileceği banyolar bulunmak zorunda olduğu sürece biz dünyadayız. Dünya da bir ağacın altıdır sadece. Burada dinlenip gitmek vardır.

Kardeşlerim,

En baştaki sözüme tekrar dönüyorum. Bu fani dünyanın çilesini, kahrını bir listeye yazsak da **"şöyle bir okuyalım şu listeyi"** desek mesela; ben diyelim hatırladım doğduğum günden beri çektiğim sıkıntıları, karşılaştığım zorlukları, vefasızlıkları, ayağımın sürçtüğü günleri, sancıdan kıvrandığım zamanları şöyle bir okuyayım desem insanın gözü döner maazallah. Öyle **"kanser tedavisi görmüş, hapishanede kalmış"** onlar değil. Evinde keyfi yerinde zannettiğimiz bir insan bile doğduğundan beri çektiklerini şöyle bir dinlese delirir. İnsan delirir. Kalbi durur maazallah. O kadar sıkıntı çekiyoruz. **Ve bu sıkıntıların karşılığında da kös kös bir ölüm bekliyoruz. Hani karşılığında da bir ödül beklediğimiz de yok. Ölüm bekliyoruz. Ama bu ölüm bizi cennete götüren ölüm olunca işte aradığımız bu oluyor.**

Kardeşlerim,

Dünya asla cennet değil. Dünya mü'min için cennete götüren yerdir. Kâfir için de cehennem zindanına sevk edileceği bir istas-

yondur. Eğer mü'min ile kâfir dünyayı cennet zannetmekte birleşiyorlarsa yazıklar olsun o mü'mine. Böyle mü'minlik olmaz. Burası ayrılık diyarıdır. Her sevdiğinden ayrılacaksın. Aslında kimle birleşiyorsan, kimle buluşuyorsan ayrılmak için buluşuyorsun. En özlediğine telefon edip bir görüşsek yahu gel, uçak biletini bileyim dediğin adam üç gün misafir kalsa tekmeyle evden kovarsın. Yeter bu kadar yahu. **"Üç gün misafir baş tacı, üçünden sonra soğandan acıymış"** demişler ya. Üç günden fazla misafirlik olur mu? Diyelim en sevdiğin insan **"şöyle üç ay sizde kalayım"** diye gelse **"çare yok bu evi taşıyalım"** diye eşinle görüşürsün o adam da gitsin evde kalmasın. Üç ay kalınır mı o evde? **"Biz taşınacaktık zaten"** deyip kaçar gidersin. Çünkü burası ayrılmak için birleşilen yerdir. Bir yer var ki orda bir daha ayrılmak yoktur. O da cennettir. Budur bizi bu hayata tutunduran şey. Yoksa listesini okumanın bile insanı çıldırtacağı bir meşakkat abidesi bu dünyada durulur mu? Yediğin zehir olur; ya kolesterol ya da yağ yapar. Ya da baş ağrısı yapar. Hiçbir şey yapmasa tuvalete mahkûm yapar. Böyle dünyayı niye çekeceksin? Ama kaderinde yetmiş, seksen sene burada kalmak yazıldıysa kalacağız çare yok deyip kahrını çekiyoruz dünyanın aslında. Biz, şu dünyanın kahrını çekiyoruz. Cennette teselli bulmak için.

Kardeşlerim,

Burası meşakkat diyarı. İnşallah cennet de keyif diyarıdır, selam diyarıdır. Rabb'imiz Ra'd Suresi'nde mü'min kullarının bu dünyada çektiği meşakkatleri ki O bunları kader olarak yazdı kullarına. Çünkü istasyondasın. Bavulların elinde bekleyeceksin. Tabii bekleyeceksin kardeşim. Yolcu diye gelmedin mi? Evet. E bavulu evinde bıraksaydın. Yahu evde bavul bırakılır mı? Tamam, bekle o zaman. İstasyonda herkesin elin-

Şu fani dünya bu basit gözler Allah'ı göremez. Şu dünya Allah'ın cemalini görmek, sesini duymak dünyası değil. Ama bir gün olacak bizim selamla başlayan bir günümüz olacak.

de bavul var. Niye senin bavulunu başkası taşısın ki? Hangi bavuldan söz ediyorum. Kucağında üç, dört çocuk işte ondan söz ediyorum. İstasyonda bunaltıyor seni. Biri bavulu çalmaya çalışıyor. Çaldırtmayacaksın. Tren gelmedi. E bekleyeceksin. E çocuklar bunalttılar. Yolculuk bu işte biraz bunaltacak. Yolculuğun sonunda piknik var. Kendisi çok meşakkatlidir. Rabb'imiz Ra'd Suresi'nde kullarını cennete davet ederek: **"sizi Adn Cennetlerinde misafir edeceğim"** buyuruyor. Ama hangi kullarını? O istasyonda kahır çeken, ağlamaya bile vakit bulamayan anaları Allah davet ediyor. Kan kusacak kadar sıkıntı çektiği hâlde, belki de çocuğundan dayak dahi yediği hâlde, en yakın arkadaşlarından tekme yediği hâlde **"istasyonda olur bu tip işler"** deyip ağzına beddua bile almayan mü'min erkeği.

O Taif'te kanlar içinde kaldığı, adeta taş yağmuru altında kaldığı hâlde, bütün gökler melek olup kapısına yığılıp: **"emret şimdi ne yapalım bu adamları"** diye kendisine teklif sunulduğu hâlde o pırlanta gibi ellerini kaldırıp: **"Sen affet bunları Allah'ım bu cahiller bir şey bilmiyorlar. Belki bunların çocuklarından biri iman eder, Allah der sen bunları affet"** diyen Peygamber'in Ümmet'i olarak

o Taif dersini kuru bir siyer bilgisi, menkıbe, çocuklara masal olarak anlatılacak şey olarak görmeyip "O ki Taif'te öyle yaptı ben çocuğuma nasıl beddua ederim? Tam aksine bin tane rezilliğe bulaşmış. Babası olduğuma beni utandırmış bu çocuğa rağmen ellerimi kaldırıp: **"Rabb'im yavrum bilmiyor, Sen onu affet, bu cahilliğini görmeyiver. Belki sana bu secde etmeyecek ama belki onuncu torunum secde eder sana Rabb'im"** diyen sabırlı, sebatlı mü'mine Allah'ın selamı var. Hangi selam bu: Melekler her taraftan sağından solundan cennette sağından solundan önünden arkasından gelip **"Şu dünyadaki sabrına karşılık sana selam olsun mü'min!"** Sadece sadece melekler mi? Yok, sadece melekler doyurur mu bu çileyi? Ne edeceksin yüz bin, beş yüz bin meleğin selamını de var selam günü. **"O Rahim olan Rabb'inden selam olsun sana."** Burası çileli dünya. Bu istasyonda o oradan uzanır, bu buradan çeker, başörtünü çeker alır, öbürünü eteğine uzanır, "etmeyin bir dakika durun" dersin, biri tren raylarına atlamaya çalışır yahu durun gelecek bu tren. Durduramazsın ama ağzını açıp **"Allah belanızı versin, görmüyor musunuz"** da demezsin, **"Rabb'im tıpkı Taif'dekiler gibi bilmiyor bunlar. Belki bu sana secde etmeyecek ama belki üçüncü torunum secde edecek affet bunu Rabb'im" diyen baba!** Senin o çektiği çileleri günbegün, dakika dakika gören Allah sana merhamet edecek ve Rahim sıfatıyla sen Allah'ın rahmetinin en doruk olduğu şeyi bir gün kulaklarınla evlatlarından, çocuklarından herhangi bir kimseden duymayacağın kadar mutlu bir ses duyacaksın: **Rahim olan Allah'ın sana selam verecek o gün.** Şu meşakkatli dünyadan, bu karmaşık istasyondan, bu çileden, bu sıkıntıdan, bu uçağından, televizyonundan, internetinden, bombardımanına uğradığımız , dostlarımızın bizi arkadan vurduğunu hissettiğimiz kahır ve çile dünyasındaki bütün bu meşakkatlerden sıyrılıp karşılaştığımız zaman bir karşılaşma parolası olacak elbette. Elbette o ona baktı, bu buna baktı tanışamadılar değil. O gün **"hoşgeldin"** sözünü Allah söyleyecek.

En başta o Taif'te mübarek ayağından kanlar toprağa akarken Cebrail' in dağları önüne azamet olarak indirdiği anda bile "bakın hesabına bu çocukların, görsünler günlerini" demeyip" onlar cahil onları affet Rabb'im" diyen en başta olmak üzere çocuklarının meşakkatine katlananlar, Allah'ın hatırı için eşlerinin meşakkatine katlananlar, komşuluğu Allah emrettiği için lanet etmeyenler, sıkıntı oluşturmayanlar, vakıftaki, dernekteki, yolculuktaki arkadaşlıkların Allah'ın hatırına, Allah'ın rızası uğruna dayanılması gerektiğini düşünenler hepsine O ilk karşılaşma anında daha henüz tanışmadan olan Allah'ın sözü olacak bu o gün. Melekler zaten her yerden kuşatmışlar selam verecekler. İşin aslı buradan kaynaklanıyor. Elbette Allah çektiğin meşakkatleri, çok sıkıntılı yaşadığını görüyor. Elin kâfiri elini sıcak sudan soğuk suya sokmuyor, sen ise buzlaşmış bir ortamda yaşamak zorundasın, bunu Allah görüyor. Senin kahrından secde etmeye fırsat bulamadığını **Allah görüyor, gören bir Allah'ın var. İniltilerini duyan bir Allah'ın var. O Allah Rahim, Kerim bir Allah. Onca sıkıntılarını, senin o çektiğin meşakkatleri görür de seni uluorta bırakır mı?**

Allah mü'min kullarına pek merhametlidir. Evet, istasyonda sıkıntı çektiklerini görüyor. Ağacın altında dala takılmış, çocuğu oradan düşmüş, oradan oğlunu akrep sokmuş, buradan yılan öbür çocuğunun ayağını sokmuş, kıvranıyor zavallı ana, zavallı baba, zavallı hoca, zavallı kardeş kıvranıyorlar. Görmüyor mu Allah?

O gördüğü şeyleri, gördü rahmet dosyasının içine koydu. Gördükçe o seni biraz daha kendine yaklaştırdı. Bu sizin aranızda bir tane engel kaldı. **Şu fani dünya bu basit gözler Allah'ı göremez. Şu dünya Allah'ın cemalini görmek, sesini duymak dünyası değil. Ama bir gün olacak bizim selamla başlayan bir günümüz olacak.** O gün o Allah'la buluştuğun gün selamla başlayacak. O zaman işte Efendimiz aleyhisselatu vesselam buyuruyor ki: **"o manzarayı gören** 'selam kulum' **diyen Allah'ı gören mü'min çok pişman olacak"**. Neye ama? **"Şu dünyada neymiş o çektiklerimiz yahu, daha çok derdimiz olsaymış da şu sesi daha gür duysaydık şimdi."** O zaman Bilâl'in farkı belli olacak. Daha çok ızdırap çektiği için o ses ona daha yakından gelecek.

Taif'teki meşakkati evinde yaşayan, Taif'teki taktiği evinde uygulayan, kardeşlerine karşı uygulayan mü'min o gün ebedi kalacağı bir daha ayrılığın, vedanın olmadığı bir yerde cennetlerde selam parolasıyla başlayan bir hayat sürecek.

Kardeşlerim,

Meşakkatli bir dünyadayız. Doğru. Rabb'imiz bizi **"çok rahat edeceksiniz"** diye gönderip turizm şirketlerinin yaptığı gibi "süper şartlarda indirimli" deyip sonra da köhne otellerde misafirlerini ağırladıkları gibi yapmıyor. **"Bu oteller sizin için değil"** diyor. **"Siz kalmayacaksınız, siz esas yolculuğa devam edeceksiniz, iman etmeyenler burada konaklasınlar"** diyor. Ebedi kalınacak diyarlarda karşılaşacağız, veda dünyasındayız vefa etmek için buralara geldik. Hiçbir şeyin devamı yok. Haccedip Kâbe'yle buluşsan Kâbe'den de ayrılıyorsun, seviyorsun sevdiğinden ayrılıyorsun, sevmiyorsun mecbur baş başa kalıyorsun. Eziyetler diyarındayız, işkenceler diyarındayız, selam diyarına gideceğiz. Selam günü orada buluşacağız o sesi duymadan bize mutluluk yok. Karşılaştığınız zaman Rabb'iyle kulu bir araya geldiği, **"selam kulum"** dediği zaman dünya bitti, meşakkatler zevke dönüştü demektir.

O güne kadar herkes veda etmeye hazır olsun. O güne kadar ayrılık kaderimiz bizim, o güne kadar ayrılmak için bir araya geldik ama o gün bir daha ayrılmamak üzere muhteşem bir karşılaşma ve muhteşem bir beraberlik olacak inşaallah.

Ve sallallahu ve selleme alâ seyidinâ Muhammed ve alâ âlihi ve sahbihi ecmaîn.

Vel'hamdülillahi Rabb'il âlemin.

Prof. Dr. Ali AKPINAR

Selam Olsun, Peygambere ve Aline

> Peygamberimize, kendisine nasıl salât ve selam edileceği sorulunca da o, şöyle deyin buyurmuştur:
>
> **"Allahım, Muhammed ve âline salat et. Tıpkı İbrahim ve âline salât ettiğin gibi. Doğrusu Sen, övülmeye layıksın ve yücesin."**

Peygamberimizle ilgili olan, onu yakınlık ve ona aidiyet ifade eden Ehl-i Beyit, Âl-i Rasül, Seyyid (Efendi), Şerif (Saygın) gibi kavramlar bugün çokça tartışılmakta, kimi çevrelerce yerli yersiz kullanılmakta ve hatta istismar edilebilmektedir. Biz bu yazımızda bu kavramlarla ilgili muteber görüşleri öne çıkarmaya gayret edeceğiz. Böylece gerçek anlamda peygamberin âl ve ehlinin kimler olduğunu ortaya çıksın, yanlış anlama ve istismarlar son bulsun.

Âl kelimesinin aslı **'ehl'** olup kelimedeki hâ önce hemzeye, sonra da elife çevrilerek âl olmuştur. **Âl, kişinin ev halkı, soyu, yakınları ve dindaşları anlamlarında kullanılmıştır. Ehl, kişinin yakın akrabalarıdır. Peygamber'in ehli, onun eşleri, kızları ve damatlarıdır.**[1]

Dilciler, iki Kur'ân kavramı olan **'ehl'** ve **'âl'** kelimeleri arasında şöyle bir ince anlam farkı olduğuna dikkat çekmişlerdir: **Ehl, nesep ve aidiyet bildirir.** Ehlü'r-Racül (kişinin

ailesi), Ehlü'l-İlim (ilim adamı), Ehlü'l-Karye (şehir ahalisi) gibi. **Âl ise, yakınlık ve arkadaşlık bildirir.** Âlu'r-Racül (kişinin yakınları, arkadaşları), Âlu Firavun (Firavun'un yandaşları). Âl kelimesinde nesep bağı pek yoktur. Yine ehl kelimesi, canlı ve cansızlara izafe edilirken, âl sadece canlılara izafe edilir.[2] Buna göre Ehl-i Beyt-i Rasûl, Allah Rasûlü'nün akrabaları anlamına gelirken; Âlu Muhammed, daha geniş manada Hz. Peygamber'in nesep bakımından yakınlarını içine aldığı gibi, tüm arkadaş ve taraftarlarını da içine alır.

Âl kelimesi,, Kur'ân'da şu anlamlarda kullanılmıştır: **Kavim, yandaş, aile efradı, soy sop. Âl kelimesinin Kur'ân'daki kullanımlarda ortak nokta, kelimenin 'aidiyet' ve 'yakınlık' bildirmesidir**.[3]

Hz. Peygamberin Ehlinden Olmak, O'nun Dininde Olmakla Mümkündür!

Peygamberin ehli, onun dininden olan, onun izinde giden ümmeti içine alır. Nitekim, **"Şirkten takvaya yönelmiş her müttakî kişi, Hz. Peygamberin ehli ve âlidir."**[4] **"Her peygamberin ehli, onun ümmetidir"**[5] denilmiştir. Nasıl ki Âlu Firavun, Firavun'un kavmi, yandaşı, etbaı ve dindaşları olan herkesi içine alıyorsa; Âlu Rasul de, nesep bağı olsun olmasın, onun döneminde yaşasın yaşamasın, onun dini ve milleti üzere olan herkestir. **Bu sebeple onun din ve milletinden olmayanlar, onun yakınları bile olsalar onun âlinden sayılmazlar.**[6] Çünkü Firavun ve âlinin suda boğularak helak edildiklerini anlatan ayetlerde, Âlu Firavun'u oluşturanlar, Firavun'un oğlu, kızı, amcası, dayısı, kardeşi ve yakını değildi. O yüzden Ebû Leheb ve Ebû Cehil, Hz. Peygamber'in akrabası olsalar bile onun âlinden sayılmazlar. Nitekim Hz. Nuh'un inanmayan oğlu için Yüce Allah, **"O senin ehlinden değildir. Çünkü onun yaptığı iyi olmayan bir iştir"**[7] buyurmuştur. Ayet, **"o, senin dininden değildir yahut o, sana tufandan kurtulmayı vadettiğimiz yakınlarından değildir, çünkü onun özü bozuktur,**[8] o senin izinden gitmemiştir, o senden yabancılaşmıştır, diye anlaşılmıştır. Yoksa bunun anlamı, o senin çocuğun değildir; eşin, onu başkasından peydahlamıştır anlamına değildir. Nitekim Hz. Nuh'un oğlu, tufanda boğularak inkârının cezasını kendisi çekmiştir.

Yine başka bir ayette Hz. Nuh ve Hz. Lut Peygamberlerin inkarcı hanımları anlatılırken şöyle buyurulmuştur: **"Kocaları, Allah'tan gelen hiçbir şeyi onlardan savamadı..."**[9] Çünkü onlar, inkârları sebebiyle sonuçta Peygamberlerin âli olmaktan çıkmışlardır.

Âlu'n-Nebî ifadesi özel anlamda, Hz. Peygamber'in soyu, onun eş ve çocukları, ona uyan ve onun izinde gidenler, Haşim ve Muttaliboğulları, Hz. Fatıma'nın soyundan gelenler, onun aile efradı, nesep yahut nisbet bakımından ona uzananlar; genel anlamda ise onu izleyen herkestir, diye anlaşılmıştır.[10] Ehl-i Beyt'ten Ca'fer-i Sâdık, **"Hz. Peygamber'in dininin gereklerini yerine getiren tüm müslümanlar onun âlidir."**[11] diyerek bu genel anlama vurgu yapmıştır.

Nitekim Amr b. As, Peygamberimizin kendisine şöyle söylediğini anlatır: **"Dikkat et, benim babamın yakınları olan falanlar benim dostlarım değildir. Benim asıl dostlarım, Allah ve salih müminlerdir."**[12]

Âl kelimesinin aslı ***'ehl'*** *olup kelimedeki hâ önce hemzeye, sonra da elife çevrilerek âl olmuştur.* ***Âl, kişinin ev halkı, soyu, yakınları ve dindaşları anlamlarında kullanılmıştır. Ehl, kişinin yakın akrabalarıdır. Peygamber'in ehli, onun eşleri, kızları ve damatlarıdır.***[1]

Peygamberin ehli, onun dininden olan, onun izinde giden ümmeti içine alır. Nitekim, ***"Şirkten takvaya yönelmiş her müttakî kişi, Hz. Peygamberin ehli ve âlidir."***[4] ***"Her peygamberin ehli, onun ümmetidir"***[5] *denilmiştir.*

Kur'ân-ı Kerim'de; **"Doğrusu Allah ve melekleri, Peygamber'ine salât ederler. Ey iman edenler! Siz de ona, tam anlamıyla salât ve selâm edin"[13]**buyrulmuştur. Bu ayet inince Peygamberimize, kendisine nasıl salât ve selam edileceği sorulunca da o, şöyle deyin buyurmuştur:

"Allahım, Muhammed ve âline salat et. Tıpkı İbrahim ve âline salât ettiğin gibi. Doğrusu Sen, övülmeye layıksın ve yücesin.

Allah'ım, Muhammed ve âlini mübarek kıl. Tıpkı İbrahim ve âlini mübarek kıldığın gibi. Doğrusu Sen, övülmeye lâyıksın ve şanı yüce/iyiliği bol olansın."[14]

Yukarıdaki tanım ve açıklamalar ışığında **Peygamberimizin tavsiyesiyle namazlarda okunan salâvatların, yalnızca Hz. Peygamber'in yakınlarından olan âli ile sınırlı olmadığını ve onun izinde olan tüm müminleri kapsadığını söyleyebiliriz.** Öte yandan Peygamberimizin tavsiye ettiği bu duayı, meleklerin, Hz. İbrahim'in ev halkına yaptıkları şu duadan esinlenerek tavsiye ettiğini de söyleyebiliriz: **"Ey ev halkı! Allah'ın rahmeti ve bereketi sizin üzerinize olsun! Doğrusu Allah övülmeye layık ve şanı yüce/iyiliği bol olandır."**[15]

Peygamberin Soyundan Olmak Yetmez!

Onun Yolunda Olmak Gerek!

Elbette Hz. Peygamber'in neseben ve sıhren (evlilik yoluyla) yakını olmak, herkesin istediği bir şeydir. Onun seçkin torunları Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin'in soyundan (şerîf ve seyyid) olmak da öyledir. Ama tüm bunlar, insanın elinde olmayan ve Allah'ın takdiriyle olan şeylerdir. Dolayısıyla Allah vergisi her nimet gibi, bu nimetler de O'nun yolunda kullanılıp değerlendirilebildiği oranda anlamlı ve şereflidir. Aksi takdirde, nice insanlara verilen nice nimetler, onların azgınlık ve taşkınlığını artırmış ve sonuçta helaklerine neden olmuştur.

Kan dökücü Kâbil'in Hz. Âdem'in oğlu olması; putperest bir kişi olan Azer'in Hz. İbrahim Peygamber'in babası olması; Hz. Nûh ve Hz. Lût Peygamberlerin inkarcı karılarının peygamber eşi olmaları. Ebu Leheb'in Hz. Peygamber'in amcası olması gibi. Tüm bu yakınlıklar, bu kişilere hiçbir şey kazandırmamıştır. Üstelik Hz. Peygamber döneminde yaşayan inkârcılardan sadece Ebu Leheb'in adı (künye olarak) Kur'ân'da geçmiş ve Hz. Peygamber de onun hakkında, **"Benim Ebu Leheb ile herhangi bir yakınlığım kalmamıştır." buyurmuştur.**

Yine o, **"Öncelikle en yakın akrabanı uyar"**[16] ayeti inince, Peygamberimiz kırk beş kişiyi toplayıp kızı Hz. Fatıma ve halası Hz. Safiye başta olmak üzere tüm yakınlarını, Peygamber'in yakını olmakla aldanmamaları konusunda şöyle diyerek uyarmıştır:

"Ey Ka'boğulları! Ey Abdümenafoğulları! Ey Haşim ğulları! Ey Abdülmuttalipoğulları! Kendinizi ateşten koruyun. Ey Muhammed'in kızı Fatıma! Ey Muhammed'in halası Safiyye!

Kendinizi ateşten koruyun. Vallahi ben, Allah'tan gelecek şeyi sizden savamam, O'na karşı bir şey yapamam. Ancak Allah size merhamet ederse, o başka. Benim malımdan dilediğinizi isteyin, onu verebilirim; ama Allah'ın azabına karşı size bir şey yapamam!"[17]

Yine Peygamberimiz, kendisiyle nesep bağı olmadığı halde Hz Selman hakkında **"Selman bizden, Ehl-i Beyttendir"** buyurarak ehl-i beyit sınırını genişletmiş ve genel anlamına dikkat çekmiştir.

Bu uyarılar bize, Peygamber yakını olmanın mücerret olarak kişiye bir üstünlük ve ayrıcalık kazandırmadığını anlatmaktadır. Üstelik Kur'ân'da, Peygamber yakını olmanın, diğer insanlardan farklı olarak bir takım yükümlülükleri beraberinde getirdiği üzerinde durulur: **"Ey Peygamber hanımları! Sizden kim açık bir hayâsızlık yaparsa, onun azabı iki katına çıkarılır. Bu Allah'a göre kolaydır. Sizden kim de Allah'a ve Peygamber'ine itaat eder ve yararlı iş yaparsa, ona da mükâfatını iki kat veririz. Ona Biz, bol rızık hazırlamışızdır. Ey Peygamber hanımları! Siz, kadınlardan herhangi biri gibi değilsiniz."**[18]

Yukardaki örneklerde de görüldüğü üzere seçkinlerin yakını olan bazı kişiler, Allah'ın kendilerine bahşettiği seçkinlerin yakını olma nimetinin kadr ü kıymetini bilememişler ve bu nimeti, nimet sahibine yaklaşma aracı olarak değerlendirememişlerdir. Şayet onlar, bu nimetin kıymetini bilerek, nimetin gereğini yerine getirmiş olsalardı, peygamberlerin yakınları, tevhid ehli kişiler olarak sitayişle anılacaklardı. Ama öyle olmamış ve onlar bu sefer peygamber yakını azgınlar olarak yine özellikle anılmışlardır. Bu yüzden

> Yüce Allah, ***"O senin ehlinden değildir. Çünkü onun yaptığı iyi olmayan bir iştir"***[7] buyurmuştur. Ayet, ***"o, senin dininden değildir yahut o, sana tufandan kurtulmayı vadettiğimiz yakınlarından değildir, çünkü onun özü bozuktur,***[8]

hadiste **"Ameli geri bırakan kişiyi soy sopu öne geçirmez"**[19] buyrulmuştur.

Bu örneklerden de hareket ederek diyoruz ki, âl ve ehl kelimelerini dar kalıplardan kurtararak, kapsamlı anlamda algılamak gerekmektedir. Zaten insan, kendi iradesi doğrultusunda yaptıkları ve kazandıklarıyla Allah katında değer kazanacaktır. Aynı şekilde kişi, Hz. Peygamber'in yolunu izlemekle, onun dinini sahiplenmekle ona olan yakınlığını artıracak ve onun akrabası olacaktır. Bu anlayış, âl/ehl kelimesinin Kur'ân'daki kullanımlarından olan ve yukarıda verdiğimiz anlamlarla da paralellik arz edecektir. Şöyle ki, Hz. Peygamber'in izinde giden müminler, onun ümmeti, ona yaraşır bir topluluk ve onun aile bireyleri mesabesinde değerlendirilecektir. Tabi ki Peygamberimizin âline selâm okuma, öncelikle Hz. Peygamber'in kendisine inanmış yakınlarını kapsayacaktır. Ama bu dua, onlarla sınırlı kalmayacak, kıyamete kadar onun izinde gidenleri de içine alacaktır.

Sonuç olarak şunları söyleyebiliriz:

1. **Ehl ve âl kelimeleri, temelde aidiyet ve yakınlık ifade eden kelimelerdir.** Kelimeler, kişinin neseben ve sıhren (doğum ve evlilik yoluyla olan) yakınlarını kapsadığı gibi, kişiyle başka bağlarla alakalı olan kişileri de kapsayabilmektedir.

2. **Zürriyet ve sıhriyet yoluyla Hz. Peygamber'in yakını olmak, insanın elinde olan bir şey değildir.** Bu, her insanın arzuladığı güzel bir şey olsa bile, temelde bir ayrıcalık ve üstünlük sebebi değildir. Hz. Peygamber'in yakını olan saygın kişiler, bu saygınlıklarını yalnızca onun akrabası olmakla değil,

Nitekim Amr b. As, Peygamberimizin kendisine şöyle söylediğini anlatır: "Dikkat et, benim babamın yakınları olan falanlar benim dostlarım değildir. Benim asıl dostlarım, Allah ve salih müminlerdir."[12]

onun izinden gitmekle kazanmışlardır. Nitekim **"Size Kur'ân ve ehl-i beytimi emanet olarak bıraktım onlara yapıştığınız sürece sapmazsınız"**[20] hadisinin **"Size Kur'ân ve Sünnetimi emanet olarak bıraktım onlara yapıştığınız sürece sapmazsınız"**[21] şeklindeki versiyonu bu tezi doğrulamaktadır. Buna göre ehl-i beyit, Kur'ân ve Sünnet doğrultusunda hareket eden, Peygamberin izinde giden herkestir.

3. **Namazlarda bizlere salavât dualarını okumayı tavsiye ederken kendi âline dua etmeyi de öğreten Peygamberimiz, tüm izinden giden ümmetine engin şefkat, merhamet ve şefaat etmeyi kendine şiar edinmiş bir yüce şahsiyettir.** Nitekim O, salavâttan hemen önce okumamızı tavsiye ettiği tahıyyat duasında**"esselamü aleynâ ve alâ ıbâdillahissalihîn"**(Selam, bizim ve Allah'ın sâlih kullarının üzerine olsun) diyerek selamı tüm Sâlih kullara şamil kılmıştır.

4. **Tarihte zürriyet ve sıhriyet bakımından Hz. Peygamber'in yakını olanlardan, onun sağlığında ve onun vefatından sonra gelen seyyid ve şeriflerden onun yolunda gidip ona yakışanlar olduğu gibi, ona yakışmayanlar ve hatta bunu istismar edenler bile olmuştur.** Seyyid ve şerifliği sadece, kimi zamanlarda onlara tanınan imtiyazlardan yararlanma fırsatı olarak değerlendirmek isteyenler eksik olmamıştır. Bugün de yaşayış ve gidişatıyla Hz. Peygamber'e hiç benzemediği halde, sırf onun soyundan gelmiş olmayı kullanmak isteyenler az değildir. Kaldı ki, özellikle bu işleri takip eden bir kurum olan Nakîbu'l-Eşrâf'ın[22] işlerliğini kaybetmesinden beri, onun yakını olmak da sağlam bir şekilde ve kesin olarak tespit edilebilen bir şey değildir.

5. **Kur'ân-ı Kerim'de geçen âl ve ehl kelimeleri, hem Hz. Peygamber'in yakınları için, hem başka insanların yakınları için ve hem de genel anlamda kullanılmıştır.**

6. **Hz. Peygamber'in âlinden olmanın, kişiye Allah katında bir şeyler kazandırabilmesi için, âl kavramını genel anlamda almak en doğru ve tutarlı yoldur.** Namaz duaları başta olmak üzere pek çok duada yer alan Âl-i Muhammed ifadelerine bu anlamı yüklemek, bu kapsamlı anlayışın bir gereğidir. Bu anlamdaÂl-i Rasûlden olmak/sayılmak, isteyen herkese açık bir kapıdır. O halde yarışanlar bu uğurda yarışsınlar ve o halkada yerlerini almaya baksınlar.

7. Peygamberin ve seçkin kişilerin soyundan olmak elbette güzel bir şeydir. Ama yalnızca bu husus, bir ayrıcalık, üstünlük ve övünç vesilesi olamaz. Önemli olan o seçkin kişilere layık olabilmek, onları izleyip onlara benzeyebilmektir.

Dipnotlar

[1] İbn Manzûr, Lisân, XI, 28; Muhammed Nureddin el- Müneccid, el-İştirâk'ül-Lafzî fi'l-Kur'an, s, 106.

[2] Bkz. Askerî, Furûk, s. 233. Bir başka görüşe göre âl kelimesi rücu etmek, yönetmek anlamına gelen âle kökünden türetilmiştir.

[3]Bkz. Hz. Peygamberin Âlinden Olmak, Diyanet Avrupa Dergisi, Ankara-2003, Sayı 50, s, 5-8.

[4] Kurtubî, el Câmi', I, 381; Tahtavî, Hâşiye, s. 8.

[5] İbn Manzûr, Lisân, XI, 28-29; Kasım ^, Tefsîr, XIII, 4853.

[6] Rafiziler, Hz. Peygamber'in âli, sadece onun kızı Fatıma ve torunları Hasan ve Hüseyin'dir, derken; bazıları Âlu Muhammed, onun eşleri ve zürriyetidir, demişlerdir. Bkz. Kurtubî, el Cami', I, 381-382.

[7] 11 Hûd, 46; Kurtubî, el Câmi', I, 382.

[8] Kurtubî, el Câmi', IX, 46.

[9] 66 Tahrim, 10.

[10] Tehanevî, Keşşâf, I, 87-88; Kurtubî, el Cami', XIX, 182-183.

[11] Rağıb el İsfehânî, el-Müfredât, s. 38; Fîruzabâdî, Besâir, II, 162-163.

[12] Yakub b. İshak Ebî Avâne, Müsned, Beyrut, ty, I, 96; Kurtubî, el Câmi', I, 382.

[13] 33 Ahzab 56.

[14] Buhârî, Tefsîru Sure, 33/10; Deavât, 31, 32; Müslim, Salât, 65-69; Ebû Davûd, Salât, 179; Taberî, Camiul Beyân, XXII, 43-44; Kurtubî, el Cami', XIV, 233-235.

[15] 11 Hud, 73.

[16] 26 Şuarâ, 214.

[17] Yakub b. İshak Ebî Avâne, Müsned, I, 93-96.

[18] 33 Ahzab, 30-32.

[19] Aclûnî, Keşfü'l-Hafâ, II, 304 (Müslim).

[20] Müslim, Fedâlü's-Sahâbe 36; Ahmed, V, 181.

[21] Ebû Davûd, Menâsik 56; İbn Mace, Menâsik 84; Muvatta', Kader 3.

[22] XV. yüzyıldan itibaren Osmanlılarca ihdas edilip Osmanlı saltanatının ilgasına kadar devam eden bu kurum, Hz. Peygamber'in soyundan gelenlerin defterini tutuyor, onların işlerini görüyor ve onlara tanınan bazı ayrıcalıklardan onları yararlandırıyordu. Bu Osmanlı kurumundan önce de Hz. Peygamber'in soyundan gelenler tespit edilmiş ve onlara özel bir ilgi ve hürmet gösterilmiştir. Bkz. Pakalın, Osmanlı Tarihi ve Deyimleri Sözlüğü, II, 647-648; Mefail Hızlı, 'Nakîbu'l-Eşrâf', Şamil İslâm Ansiklopedisi, VI, 133,134.

Ahiri Ölümdür Ne Hayaldesin..

İster iskender ol serîr üstünde
Ahiri ölümdür ne hayaldesin
İster Süleyman ol mühür destinde
Ahiri ölümdür ne hayaldesin

İster Hayder dibi zülfikar takın
İster isa gibi düşmandan sakın
İsterse sefine bahre bırakın
Ahiri ölümdür ne hayaldesin

İster allar giyin mihr-i zeman ol
İster güneş gibi dar›ül-eman ol
İsterse kamer-veş şeh-i şadan ol
Ahiri ölümdür ne hayaldesin

İsterse devletin Harün›e dönsün
İsterse hazinen Karün›e dönsün
İsterse servetin Haman›e donsun
Ahiri ölümdür ne hayaldesin

İster taze güller gibi olsun evladın
Serv-i kad nev-civan olsun ahfadın
Dünyaya şan versin nam-ı cedadın
Ahiri ölümdür ne hayaldesin

İster Cemşid gibi zer-tacın olsun
İster Rüstem gibi minhacın olsun
İster güneş gibi siracın olsun
Ahiri ölümdür ne hayaldesin

İster Husrev gibi günde bir divan
İster Kisra gibi yap eli eyvan
İster Keyser gibi sür sen de devran
Ahiri ölümdür ne hayaldesin

İster Halid gibi üstüvar olsan
İster Hamza gibi şehsüvar olsan
İster Mıkdad gibi nev-civan olsan
Ahiri ölümdür ne hayaldesin

İster Hasen gibi evlad-ı Nebi
İster Huseyin gibi sultan çelebi
LUTFÎYA hiç gezme Şam u Halebi
Ahiri ölümdür ne hayaldesin

Alvarlı Efe Hazretleri (1868-1956)

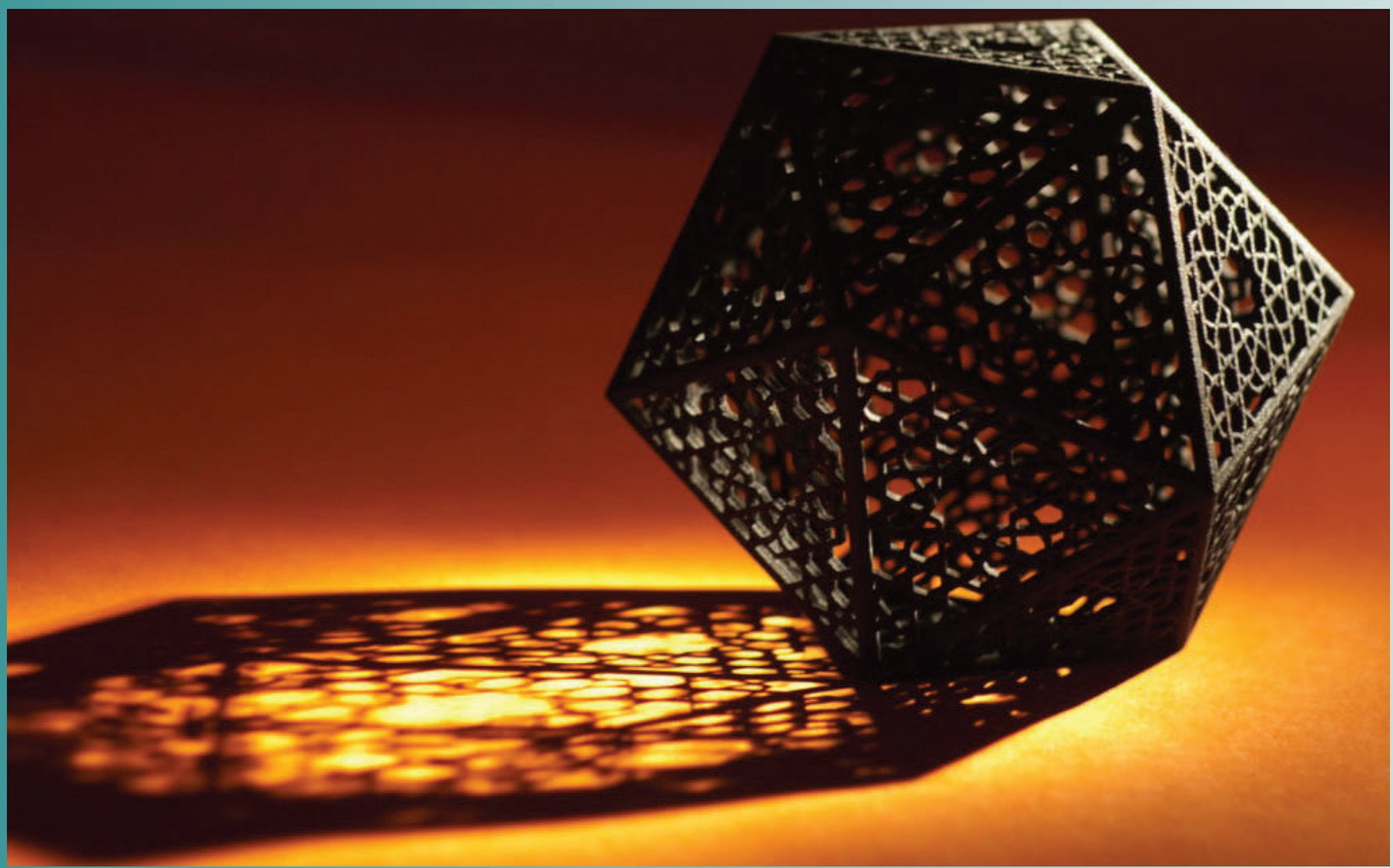

Necmi ATİK

Selâm Yurdu — Azap Yurdu

Allah'ın her peygamberle gönderdiği kesin yasaklardan; Fâiz, Zina, İçki, Kumar v.s. gibi toplumun ana yapı taşlarını oluşturan konular yasak olmaktan çıkarılarak, zâlim güç ve iktidar sahiplerinin idârî ve ticârî menfaatlerine hizmet eder hale getirilmiş, Selâm Yurdu, Azap Yurdu'na dönüştürülmüştür.

"Allah Teâlâ Âdem'i (a.s.) yaratınca ona:

– Git şu oturmakta olan meleklere selâm ver ve senin selâmına nasıl karşılık verecek-lerini de güzelce dinle; çünkü senin ve senin çocuklarının selâmı o olacaktır, buyurdu. Âdem (a.s.) meleklere:

– **es-Selâmü aleyküm,** dedi. Melekler:

– es-Selâmü aleyke ve rah-metullâh, karşılığını verdiler. Onun selâmına **"ve rahme-tullâh"ı ilâve ettiler."**

Allah'a iman eden ve birbi-rini Allah için seven müminler, Dârü's-Selâm'da ki (Cennet'te ki) selâmı, dünyaya hâkim kıl-ma vazifesini yüklenmişlerdir. Dünyayı, Cennet veya Cehen-neme çevirmek, her şey emrine verilen insanoğlunun niyet ve amelleri neticesidir.

"Siz, iman etmedik-çe cennete giremezsiniz; birbirinizi sevmedikçe de iman etmiş olamazsınız. Yaptığınız zaman birbirini-zi seveceğiniz bir şey söy-leyeyim mi? Aranızda selâ-mı yayınız."

Efendimiz (s.a.v.). Aramızda selâmı yaymak; huzur ve mutluluğun kaynağı olan vahyin, hayatımıza, işimize, kurum ve kuruluşlara hâkim olması için gücümüzün yettiği kadar gösterilen gayret ve çabalar sonucu Müslümanların otoriter olduğu bir dünya kurmaktır. Selâm hâkim olduğunda ise, **"ve rahmetullâhi ve berekâtühü"** yani rahmet ve bereket iklimi yüzünü gösterir.

"Müslüman elinden ve dilinden Müslümanların selâmet buldukları kişidir..."

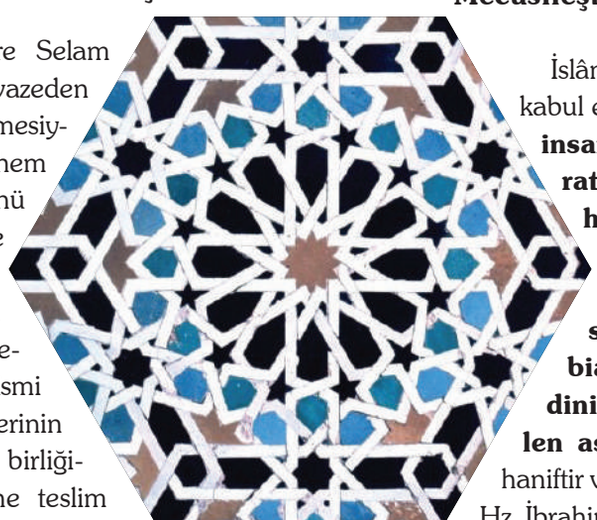

Vahiy geleneğine göre Selam Yurdu'nun prensiplerini vazeden ve selâm ve müslüman kelimesiyle aynı kökten olan İslâm, hem ilk hem de son dindir. Özünü Allah'ın emir ve iradesine teslimiyetin oluşturduğu ve adını da bu özelliğinden alan İslâm, son peygamberin tebliğ ettiği dinin özel ismi olmakla birlikte , tebliğlerinin esasını Allah'ın varlık ve birliğini tanıyıp O'nun iradesine teslim olma ilkesinin oluşturduğu daha önceki peygamberlerin tebliğ ettikleri dinin de adıdır. Nitekim Kur'an'ın bildirdiğine göre Nûh, **"bana müslümanlardan olmam emrolundu"** demiş İbrahim'e müslüman olması emredilmiş İbrahim ve Ya'kub oğullarına, "**Allah sizin için bu dini seçti, o halde sadece müslümanlar olarak ölünüz"** tavsiyesinde bulunmuştur. Kur'an'da Benî İsrail peygamberleri, İslâm kelimesiyle aynı kökten gelen fiil ve isimlerle Allah'a teslim olmuş kişiler olarak takdim edilmekte nihayet Hz. Muhammed de (s.a.v.) kendisine, tebliğ ettiği dine inanan ilk müslüman olmasının emredildiğini ve böylece müslümanların ilki olduğunu bildirmektedir.

İslam, Hz. Adem'den (a.s.), Hz. Muhammed'e (s.a.v.) kadar gönderilen bütün peygamberlerin tebliğ ettikleri dinin ortak ismidir. Kur'ân-ı Kerîm, İbrâhim'i (a.s.) kendi dinlerinden sayma gayretinde olanlara şöyle cevap verir: **"İbrahim ne bir Yahudi, ne de bir Hıristiyandır. Fakat o, Allah'ı bir tanıyan dosdoğru bir müslümandı. Müşriklerden de değildi o."** Hz. Adem'den (a.s.) kıyâmete kadar, her doğanın İslam fıtratı üzere doğduğunu haber veren Hz. Muhammed'de (s.a.v.) şöyle buyurur: **"Her doğan İslam fıtratı üzerine doğar. Annesi ve babası onu Yahudileştirir, Hristiyanlaştırır veya Mecûsîleştirir."**

İslâm âlimleri tarafından genellikle kabul edildiğine göre fıtrat **"Allah'ın insan tabiatına bahşettiği yaratıcısını tanıma eğilimi, hakkı benimseme yatkınlığı"**, Hanîflik de **"Allah'ın başlangıçtan itibaren insanlığa bildirdiği, insan tabiatına en uygun olan tevhid dini, Allah tarafından vazedilen aslî din"** anlamındadır. Fıtrat, haniftir ve fıtratı korumakta Haniflik'tir. Hz. İbrahim'in yahudi veya hıristiyan değil hanîf-müslim olduğunu belirten âyetle Allah katında dinin hanîf-Müslümanlık olduğunu vurgulayan hadîs-i şeriftende Hanîflik'le İslâm'ın eş anlamlı kabul edildiği anlaşılmaktadır.

Selam Yurdu'nun anayasası olan Kur'ân-ı Kerim, başlangıçtan kendi zamanına kadar geçen süre içindeki vahye ait geleneğin bütününe mirasçı olmuş bir kitaptır. Allah'ın dininin son halkası olan İslâm, önceki peygamberleri ve onların getirdiği ilâhî mesajları kabul etmekte, peygamberler arasında ayırım yapmamayı Allah'ın dininin temel şartı saymaktadır. Kur'an'da birçok peygamberin ismi ve nitelikleri sayıldıktan sonra, **"İşte o peygamberler Allah'ın hidayet ettiği kimselerdir; sen de onların yoluna uy!"** denilmektedir.

"Siz, iman etmedikçe cennete giremezsiniz; birbirinizi sevmedikçe de iman etmiş olamazsınız. Yaptığınız zaman birbirinizi seveceğiniz bir şey söyleyeyim mi? Aranızda selâmı yayınız."

"Şeytan sizin düşmanınızdır, öyleyse siz de onu düşman kabul edin. O kendi taraftarlarını, cehennemlik olmaya dâvet eder."

Âlâ sûresinin on sekizinci âyetinde bildirilen Suhufu Ûlâ **"Şüphesiz bu hükümler ilk sayfalarda vardır"**, Şit'e (a.s.) ve İdris'e (a.s.) indirilmiş olan Sahife'lerdi. İbrahim'e (a.s.) indirilen sahifelerde yine Âlâ sûresinin on dokuzuncu âyetinde **"**(Şüphesiz bu hükümler) **İbrâhîm ile Musânın sahîfelerinde de vardır"** diye bildirilmiştir. Bütün peygamberler (a.s.) Selâm Yurdu'nu İslâm Dîni ile kurmak ve devamını sağlamak için gönderilmişlerdir. Selâm Yurdu'nun hükümlerinin uygulanmadığı yerlerde, selâm, huzur ve mutluluğun olması imkansızdır. Selâm Yurdu olmayan her yer, Azap Yurdu'dur. Müslüman olmayandan selâm ve Selâm Yurdu beklentisi ise safdillikten başka bir şey değildir.

İnsanlığın selâmeti için, insanlığın başlangıcından Hz. Muhammed'e (s.a.v.) kadar, Peygamberlere verilen sahifeler ve kitaplarda, kişilerin Allah ile, toplumla, birbirleriyle ve çevresindeki varlıklarla ilişkilerini düzenleyen, uymaları gereken emir ve nehiyleri bildiren kurallar bütününün (İbâdet, dünya işleri, münâkehât, muâmelât, ukûbât, siyer, miras hukuku) olduğu ve bu kuralların uygulanması için peygamberlerin görevlendirildiği, kurallara uymayanlara verilecek cezaların ayrıntılarıyla açıklandığı, hatta ölümden sonrasını kapsayan hesap gününde, İlahî adâlet mahkemesinde (mahkeme-i kübrâ) herkesin en ince detaya kadar hesaba çekileceği bildirilmektedir.

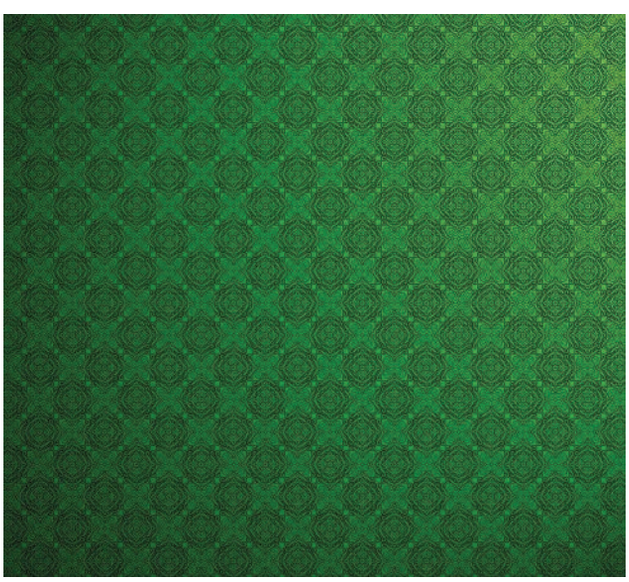

"... Allah, (sizleri) selâm yurduna (Cennete) da'vet eder."

Rabb ve Erbâb

Dünyada selâm yurdunu kurmaları için, Allahu Teala'nın Ademoğulları'ndan taahhüt alırken Rabb kelimesiyle hitap etmesinin özel anlamı vardır. Yaratıldığında **"Ben sizin Rabbi'niz değil miyim?"** hitabına mazhar olan insanoğlu, öldüğünde Münker-Nekir'in sorgusunda ilk olarak **"Rabb'in kim?"** sorusu ile karşılaşmaktadır. Buradan anladığımızda şudur; insanın dünya hayatında **"Rabb"** kelimesinin ne anlama geldiğini bilmesi ve hayatını buna göre tanzim etmesi gerekmektedir ki taahhüdünü yerine getirebilsin. Peki Rabb kelimesinin anlamı nedir?

Herşeyi sonsuz kuvveti ile idaresi altına alan, insanların idare edeni, yöneten, başa geçen, başkan, otorite sahibi, terbiye için her şeye sahip, kuvvetli ve kusursuz terbiyeci, nimet veren, Mâlik... besleyip yetiştirendir Rabb. Kur'ân-ı Kerim'de 969 defa geçmektedir. Kulun Rabb'ini tanıyıp kabul etmesinin emâresi, dünya hayatında Rabbi'nin otorite ve idaresini kabul ettiği ve bu kurallar çerçevesinde dünyayı Selâm Yurdu kılma çalışmaları içerisinde hareket ettiği anlamındadır.

Allah tarafından gönderilen peygamberlere karşı çıkan ve onları yalanlayan güç ve iktidar sahibleri, hak ve hakikat davasını engellemek, çıkar, zulüm ve haksızlık üzerine kurdukları kendi düzenlerini devam ettirmek için, üstün ahlak sahibi peygamberlerle, her alanda kıyasıya mücadele edenler, onlarla savaşanlar, Rabb'liğe özenen, Azap Yurdu'nun davetçileri, Selâm Yurdu'nun düşmanlarıdır erbâb. Allahu Teâlâ,

rabbânîler olun yani Rabb'inizin emirlerini ve nehiylerine ittibâ ederek, ilâhî adâleti tesis edip ahdinizi yerine getirin, asıl değil vekil olun (halîfe) buyurduğu halde erbâb, maddi güç ve iktidarları ile satın aldıkları din adamlarına istediklerini yaptırarak, kutsal hukuk metinlerini tahrif etmişlerdir. Allah'ın hükümlerini değiştirerek, kendi koydukları hukuk kurallarını dinsel göstermek için de, din adamlarının beyânâtı ile icra edilir duruma getirmişler, Selâm Yurdu'nun aksine Azap Yurdu'nun davetçileri yani cehennem davetçileri olmuşlardır

"Onlara: **"Allah'ın indirdiğine tabi olun!"**- dendiği zaman: "Hayır, biz atalarımızı neyin üzerinde bulduksa, onun ardınca gideriz." diyorlar. Ya şeytan onları cehennnem azabına çağırıyor idiyse de mi onlara uyacaklar?"

"Şeytan sizin düşmanınızdır, öyleyse siz de onu düşman kabul edin. O kendi taraftarlarını, cehennemlik olmaya dâvet eder."

Erbâb'ın bu sinsi yöntemi, seküler hukuka geçişin ilk adımını ve kaynağını oluşturan, aynı zamanda ilk seküler hukukçu olan şeytanın, dostları ve yeryüzündeki ins şeytanları vasıtasıyla icraatına vesile teşkil etmektedir.

"Elleriyle kitap yazıp, biraz para almak için: "Bu Allah tarafındandır." diyenlerin **vay haline! Vay o ellerinin yazdıklarından ötürü onlara! Vay o kazandıkları vebal yüzünden onlara!"**

"Allah'ın âyetlerini inkâr edenleri, haksız yere peygamberleri öldürenleri, adaleti isteyip yaymak isteyenlerin canlarına kıyanları, can yakıcı bir ceza ile müjdele!"

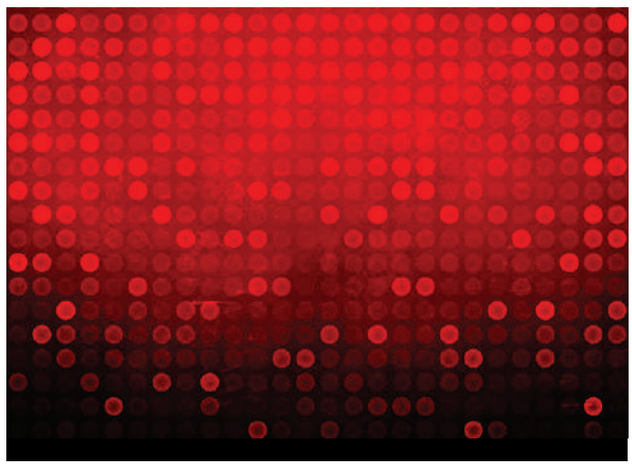

Allah'ın her peygamberle gönderdiği kesin yasaklardan; Fâiz, Zina, İçki, Kumar v.s. gibi toplumun ana yapı taşlarını oluşturan konular yasak olmaktan çıkarılarak, zâlim güç ve iktidar sahiplerinin idârî ve ticârî menfaatlerine hizmet eder hale getirilmiş, Selâm Yurdu, Azap Yurdu'na dönüştürülmüştür.

Allah'ın otoritesini inkâr ile terör hâkim olduğunda zulüm ortaya çıkar ve azap, yani cehennem yüzünü gösterir. İnsanların ve toplumların zâlim olmaları ise, ilâhî irâdeye uymayan inanç, söz, fiil ve davranışları sebebiyledir.

"Allah'ın âyetlerini inkâr edenleri, haksız yere peygamberleri öldürenleri, adaleti isteyip yaymak isteyenlerin canlarına kıyanları, can yakıcı bir ceza ile müjdele!"

Selam Yurdu tâlipleri: Hidâyete tâbi olurlar:

"Selâm (ve selâmet), hidâyete tâbi olanlara"

Allah yolunda cihad ederler ve kimseden korkmazlar:

"Ey Muhammed! Şimdilik sen onlara aldırma ve: "Size selâm olsun." de. Onlar yakında bilecekler!"

Sabrederler:

"Sabretmenize karşılık size selamlar, selâmetler! Dünya diyarının ne güzel âkıbetidir bu!"

Sâlih ameller yaparlar:

"Selâm size! Yaptığınız işlerden dolayı buyurun cennete!"

Peygamber ahlâkıyla ahlaklanırlar ve Peygamber'e (s.a.v.) teslim olurlar:

"Biz hiç bir peygamberi, Allah'ın izni ile, kendisine itaat olunmaktan başka bir gaye ile göndermedik...."

Peygamber ahlâkıyla ahlaklanırlar ve Peygamber'e (s.a.v.) teslim olurlar:

"Biz hiç bir peygamberi, Allah'ın izni ile, kendisine itaat olunmaktan başka bir gaye ile göndermedik...."

"Muhakkak ki Allah ve melekleri, o peygambere salât ederler. Ey îmân edenler! (Siz de) ona salât edin ve (ona) teslîmiyetle selâm verin!"

Tevbe ve İstiğfâr ederler:

"Âyetlerimize iman edenler sana geldikleri zaman onlara: "Selam sizlere! " de! Rabbiniz merhameti kendi Zatına temel bir ilke edinmiştir. Sizden kim bilmeyerek bir günah işler de sonra ardından tövbe eder ve halini düzeltirse Onun da gafur ve rahîm (çok affedici ve merhametli) olduğunu bilmelidir."

Allah'a hamd ve tesbih ile duâ ederler:

"Onların orada duaları; **"Sübhansın Allah'ım! Her türlü noksandan münezzeh ve yücesin!"**, birbirlerine iyi dilek ve temennileri ise hep **"selam!"** dır. Duaları **"El-hamdülillahi Rabbi'l-âlemin" "Hamd âlemlerin Rabbi Allah'a mahsustur." diye sona erer."**

Canlarını tatlılıkla ve meleklerin selâmı ile teslim ederler:

"Onlar ki melekler canlarını tatlılıkla alırlar: "Selâm size! Yaptığınız işlerden dolayı buyurun cennete!" derler."

Ebedî kalmak üzere selâmetle Cennet'e girerler:

"Rab'lerine karşı gelmekten sakınanlar ise bölük bölük cennete sevkolunurlar. Nihayet oraya varıp da kapıları açılınca cennet bekçileri "**Selâm olsun sizlere, ne mutlu size! Haydi, ebediyyen kalmak üzere, giriniz oraya!"** derler."

Dipnot

1. Buhârî, Enbiyâ 1; İsti'zân 1; Müslim, Cennet 28.
2. Ahzab sûresi, 33/72
3. Müslim, Îmân 93
4. Müslim, İman, 14; Buhâri, İman, 3; Nesâî, İman, 11.
5. Mâide sûresi, 5/3
6. Yûnus sûresi, 10/72
7. Bakara sûresi, 2/131
8. Bakara sûresi, 2/132
9. Mâide sûresi, 5/44
10. En'âm sûresi, 6/14, 163; Mü'min sûresi, 40/66
11. Âl-i İmran sûresi, 3/19,67; Yûsuf sûresi, 12/101; Hac sûresi, 22/78.
12. Sahih-i Buhâri, 1385;İbn Hibban, 139.
13. Âl-i İm¬rân 3/67
14. Tirmizî,"Menâkıb", 32
15. el-En'âm 6/90
16. Taberi, Tarih, c.1, s.86.
17. Fâtiha sûresi, 1/3; Bakar sûresi, 2/202; Ra'd sûresi, 13/40,41; İbrâhim sûresi, 14/41; Sad sûresi, 38/16,26.
18. Yunus suresi, 10/25
19 Araf sûresi, 7/172.
20. İbn Mace, Zühd, 32;Buhari, Tefsîr, Sûre, 14.
21. İbn Manzûr, Lisânü'l-Arab, s. 1546-1552; Ragıb el-İsfehânî, Müfredâtü'l-elfâzı'l-Kur'ân (çev. Yusuf Türker), s. 587-590.
22. Bakara sûresi, 2/61; Âl-i İmran sûresi, 3/21,181; Nisa sûresi, 4/155.
23. Âl-i İmran sûresi, 3/79.
24. Bakara sûresi, 2/79,159,174; Âl-i İmran, 3/71; Tevbe sûresi, 9/34.
25. Lokman sûresi, 31/21
26. Fâtır sûresi, 35/6
27 Bakara sûresi, 2/34-36; Nisâ sûresi, 4/60, 119-120; En'am sûresi, 6/71; A'râf sûresi, 7/11-30; isrâ sûresi, 17/64-65; Meryem sûresi, 19/83; Hacc sûresi, 22/3-4; Ankebût sûresi, 29/38;Lokman sûresi, 31/2; Fâtır sûresi, 35-5-6.
28. Âl-i İmran sûresi, 3/175; En'âm sÛresi, 6/121, Arâf sûresi, 7/27,30.
29. En'âm sûresi, 6/112.
30. Bakara sûresi, 2/79.
31. Âl-i İmrân sûresi, 3/21
32. Tâhâ sûresi, 20/47
33. Zuhruf sûresi, 43/89.
34. Ra'd sûresi, 13/24
35. Nahl sûresi, 16/32
36. Nisa sûresi, 4/64.
37. Ahzab sûresi, 33/56.
38. En'âm sûresi, 6/54.
39. Yûnus sûresi, 10/10.
40. Nahl sûresi, 16/32.
41. Zümer sûresi, 39/73.

Hikmet Damlası

Mümin önünü görür *(ölüm, ahiret, hesap…)*
Ölmeyen sevinsin.
Göz karşısındakini *(ayıp ve noksanları)* ***görür.***
Kendi nefsini kontrol etmek lazım…
Gafletten büyük günah yoktur.

Sultan Hacı Şaban Efendi Hazretleri (1901-1992)

Abdullatif ACAR

Selamla Hayatı İnşa Etmek

> ***"Siz mümin olmadıkça cennete giremezsiniz, bir birinizi sevmedikçe de iman etmiş olmazsınız. Yaptığınız taktirde sevişeceğiniz bir şeyi söyleyeyim mi? Aranızda selamı yayınız"*** (Müslim)

Allah'ın bir sıfatı olarak, insanlara arız olan ayıp, kusur, eksiklik, afet hastalık, acizlik, ölüm, vb. şeylerden beri olan, yarattıklarını afet ve belalardan kurtaran, zulmetmeyen, güven arayanları güvene erdiren anlamlarına gelen selam, İnsanların birbirleriyle karşılaştıklarında,**"es-selamü aleyküm"** veya **selamün aleyküm"** diye birbirlerine dua etmelerine denir. Bu kullanımda selamın anlamı, **"selam sizin üzerinize olsun, Allah, sizi her türlü kazadan, beladan muhafaza etsin; size sağlık, selamet, afiyet versin. Selamet içerisinde yaşayasınız."** demektir.

Selam, Hz. Adem'den beri var olan bir iletişim aracıdır. Bu hususta Ebu Hureyre'nin rivayet ettiği bir hadiste peygamberimiz(s.a.v.) şöyle buyuruyor:

"Allah Teala Hz. Adem'i yarattığı vakit: **"Git şu oturan meleklere selam ver, selamını nasıl karşılayacaklarını dinle, zira onların karşılığı senin ve evladının selamı olacaktır,"** buyurdu.

Bunun üzerine Hz. Adem:**"Esselamü aleyküm"** dedi. Meleklerde: **"Esselamü eleyke verahmetüllah'i"** diye mukabelede bulundular. **Rahmetüllahi kelimesini ziyade ettiler."** (Riyazu's Salihin c. 2;s. 227)

Yüce Rabbimiz bir ayeti kerimede de selam ile ilgili bizlere şöyle emir buyuruyor:

"Bir selam ile selamlandığınız zaman, sizde ondan daha güzeli ile selamlayın, yahut aynı ile karşılık verin, şüphesiz Allah, her şeyin hesabını arayandır." (Nisa,86)

Selamı, yürüyenin oturana, binitlinin yayaya, küçüğün büyüye(yalnız alıştırmak maksadıyla büyük küçüğe verebilir, peygamberimiz çocuklara selam verir onların selamını menmuniyetle alırdı), azınlığın çoğunluğa vermesi gerekir, sünnete uygun olan budur. Ayrıca, hutbede, yüksek sesle kuran okurken, ders okuturken, ezan ve kamet esnasında verilen selama cevap verilmez. **Tuvalet ve banyo gibi yerlerde bulunan kimselerle, içki ve kumar gibi bir günahı işlemekte olan kimseye bu günahı işlediği esnada selam verilmesi uygun değildir. Bu çerçevede selam, Müslümanın yerine getirmesi gereken çok önemli bir sünnet, almak ise farzdır.**

Yukarıdaki ayeti kerimede de belirtildiği gibi selam verildiğinde onu ziyadesiyle almamız gerekir, hiç olmazsa aynıyla mukabelede bulunmalıyız. Zira bu, Allah'ın bir emridir. Müslüman her şeyin en güzelini yapmayı hedef haline getirmeli, azimetle amel etmeli. Bu davranış hem kendisine mükâfat üstüne mükâfat kazandıracak hem de ibadet hususunda sağlam ve sarsılmaz bir irade elde etmesine vesile olacaktır. Allah, selam hususunda insanın sorumluluğunun en asgarisini emrederken, daha güzeline dikkatleri çekerek insanları uyarmaktadır. Diyelim ki birisi bize **"es-sselamü aleyküm"** diye selam verdi; biz onun selamına **"ve aleykümselam verahmetüllahi ve berakatühü (Allah'ın selamı rahmeti ve bereketi senin de üzerine olsun)** diyerek mukabelede bulunmalıyız. Selam vermeyi sadaka olarak nitelendiren Allah Resülü verilen selama ziyadesiyle mukabelede bulunulduğunda söylenilen fazladan her söz için ayrıca sevap kazanılacağını bildirmiştir.

Selam Haktır, Vermeli

İslam dini, insanlar arasındaki ilişkilerin sevgi, saygı temelleri üzerine bina edilmesine özen göstermiş, huzur ve mutluluğumuzun temini için, ahiret ve dünya saadetimizi sağlamak için bir birimize karşı yerine getirmemiz gereken bir çok görev ve sorumluluklar yüklemiştir. Peygamberimiz(s.a.v.) bu görev ve sorumluluklarımızın bir kısmını bizlere şöyle hatırlatmaktadır:

"Müslüman'ın Müslüman üzerindeki hakları beştir: Selam vermek ve selam almak, hastayı ziyaret etmek, cenaze ile yürümek, davete icabet etmek, aksırıp,"elham dülillah" diyene "yerhamükellah demek." (et-Terhip ve' Terğib,c.3; s,426) Bu ve bunun gibi daha bir çok vazifelerimizin en önemlilerinden biride hiç şüphesiz, selamlaşmaktır. Çünkü selam, **bütün müspet ilişkilerin başlangıcıdır.** Selamsız bir ilişkinin sağlam bir zeminde devam etmesi mümkün değildir. Selam vermeden size yaklaşan insandan tedirgin olur, ondan kuşkulanırsınız. Böyle insanların sözünde, sohbetin-

Yüce Rabbimiz bir ayeti kerimede de selam ile ilgili bizlere şöyle emir buyuruyor:

"Bir selam ile selamlandığınız zaman, sizde ondan daha güzeli ile selamlayın, yahut aynı ile karşılık verin, şüphesiz Allah, her şeyin hesabını arayandır." *(Nisa,86)*

Hutbede, yüksek sesle kuran okurken, ders okuturken, ezan ve kamet esnasında verilen selama cevap verilmez. Tuvalet ve banyo gibi yerlerde bulunan kimselerle, içki ve kumar gibi bir günahı işlemekte olan kimseye bu günahı işlediği esnada selam verilmesi uygun değildir.

de bereket ve fayda da ümit edilmez. Selamla sözüne başlayan bir insana karşı düşünceleriniz daha olumludur. Selam, müminlerin birbirlerine karşı verdikleri dostluk ve güven teminatıdır. İslam'ın parolası ve şiarıdır. Dost düşman onunla ayırt edilir. Bu nedenle **"selam kelamdan önce"** Nebevi uyarısı müminlerin hayatında bir kural olarak kabul edilmelidir.

Selam veren bir insan, benden sana zarar gelmez, bana güvenebilirsin, benim sana karşı beslediğim kin, nefret, düşmanlık ve haset söz konusu değil, seni Allah'a emanet ediyor, hayırlı olan şeyleri hakkında temenni ediyorum, selamet ve saadet diliyorum, demiş oluyor. İnsan ilk sözüyle böyle güven verir, ayrılıp giderken de, selamı tekrarlayarak aynı güveni pekiştirirse güzellik üstüne güzellik, teminat üstüne teminat vermiş olmaz mı? İlk ve son sözün **"selam"** olması ne güzel bir davranış değil mi?

Peygamberimiz(s.a.v.) buyuruyor ki:

"Biriniz bir meclise gelince selam versin, kalkmak isteyince de selam versin, birinci selam sonuncudan evla değildir. (ikisi de aynı ölçüde ehemniyettedir) (kütübi Sitte, c. 9;s.401)

Nice kırgınlıkların ve dargınlıkların, düşmanlıkların yok olmasına vesile olan selam, **"gönül kapılarını"** gir diye, başkalarına açmak demektir. Gönülden gönle kurunca köprüleri elbette ki gireni olacaktır; küs olan yaklaşacak, kin güden pişman olacaktır, düşmanlar; **"Dostluk ne güzelmiş"** görecektir. Müslüman kardeşlerimizle üç günden fazla küs durmanın caiz olmadığını bildiren dinimiz, ilk selamla barışma teklifinde bulunanın kazanacağı müjdesini vermiştir. Biri, küslüğü bitirme, diğeri de ilk selam verme nedeniyle elde edilen kazançtır.

Selama Uygun Bir Hayata İhtiyacımız Var

Bugün kalabalıklar içerisinde insanlar yalnızlıkları yaşamaktadırlar. İnsanlar bir birlerine yabancılaşmış, tanıdıklar bile birbirlerini görmemezlikten geliyor. Paylaşım azaldığından selamlaşma ya işlevsiz bir hale gelmiş ya da adetten ve gelenekten öteye geçememiş. Başka inanç ve kültürlerden ithal edilen good baay, günaydın, tünaydın, iyi günler, ne haber, her şey gönlünce olsun vb. gibi sözler dinimizin emrettiği selamın yerini tutmayacağı gibi, onun içerisindeki bütün temenni ve duaları da ihtiva etmez. Peygamberimiz(s.a.v.) bu hususta bizleri uyarıyor, başkalarına benzemeyin ve bu benzeme işeretle dahi olsa yanlıştır, diye. Maalesef başka inanç ve kültürlerin selamlarını içlerine sindiren, o kelimelerle selam vermeyi farklılık eddeden, medenilik zanneden, kendi **"selamını"** vermekten çekinen Müslümanlar azımsanmayacak kadar çoktur. Öyle iletişim hataları yaşıyor, **"selam verip borçlumu çıkayım"** anlayışıyla selam vermeyi yük görüyoruz ki, bir apartmanda oturan insanlar bile birbirlerinden habersiz hayat sürmek zorunda kalıyor; Bir asansörde dahi bir birlerinin yüzlerine bakmayan komşuların yalnızlığını bir düşünün. Böyle insanlar bir çatı altında gününü geçirmenin ıstırabını çekmektedirler. Sıla-i rahimin unutulduğu günümüzde akrabalar akrep olmuş. Dostların dostluğuna da güven kalmamış. Menfaatler, çıkarlar

hep ön planda. Kimse kimseye arkasını dönemiyor. **Sevgilerin kaynağı Allah'a dayanmıyor." Kardeşlik" sözlerimizi süslüyor sadece.** En yakınınız olan kişilerden, güvendiğin insanlardan bile beklenmedik darbelere muhatap oluyorsunuz. Böyle bir güvensizlik hayatımızın her alanında bizleri tedirgin etmektedir. Burada çözüm tek kelimeyle: **Selam vermek ve selama uygun bir hayat sürmektir, o zaman dünyamız cennete dönecektir inanın!**

Selam İmandandır

Selam, Müslümanların parolasıdır. Allah'ın ismiyle selam veren Müslümanlığını beyan etmektedir. Çünkü bizler insanların kalbinde olanı bilmeyiz, nasıl bir niyet taşıdığını anlamayız. Dolayısıyla hükümlerimiz ancak zahire göredir.

Nitekim peygamber efendimiz(s.a.v) zamanında Süleyman oğullarından, yanında koyunu olan bir kişi sahabeden bir guruba selam verdiğinde sahabeler düşman olarak gördükleri bu adamın korkudan salam verdiğini düşündüklerinden öldürmüşlerdi. Bunun üzerine indirilen ayeti kerimeyle bunlar uyarılmış. **"Sen mümin değilsin"** denilmemesi gerektiği bildirilmiştir.

Selam sevgi kazandırır, sevgi Müslümanları bir binanın tuğlaları bir vücudun uzuvları gibi bir arada tutar. Herkes cenneti ister ancak cennet için imanın gereğini yerine getirmek gerek, iman ile amel çoğu zaman iç içedir. Birbirinden ayırmanız mümkün olmaz. Peygamberimiz sevmeyi iman olarak görüyor. O sevginin yolunun da selamlaşmaktan geçtiğini bildiriyor şu hadisi şerifiyle:

> ***Peygamberimiz (s.a.v.) başka bir hadisinde buyuruyor ki:***
>
> ***"Ey insanlar selamı yayınız, yemek yediriniz, akrabaları ziyaret ediniz, insanlar uykuda iken namaz kılınız, selametle cennete giriniz. (Riyaz's Salihin,c.2 ;s. 228)***

"Siz mümin olmadıkça cennete giremezsiniz, bir birinizi sevmedikçe de iman etmiş olmazsınız. Yaptığınız taktirde sevişeceğiniz bir şeyi söyleyeyim mi? Aranızda selamı yayınız" (Müslim)

Selam, selamet ve saadet kapılarını her iki tarafa açan, gönüller tarlasına saadet semasından nice rahmetler saçan, çölleşmiş, kurak gönülleri yeşerten, kin, nefret, haset gibi hastalıklara merhem olan bir dermandır aynı zamanda.

Peygamberimiz (s.a.v.) başka bir hadisinde buyuruyor ki:

"Ey insanlar selamı yayınız, yemek yediriniz, akrabaları ziyaret ediniz, insanlar uykuda iken namaz kılınız, selametle cennete giriniz. (Riyaz's Salihin,c.2 ;s. 228)

Sahabeler her fırsatta birbirlerine selam verir selamın yayılması hususunda elinden gelen gayreti gösterirlerdi. Çünkü onlar, selamın birlik ve beraberliğin inşası adına, muhabbet ve ülfetin gerçekleşmesi hususunda ne kadar önemli bir yere sahip olduğunu yakinen biliyorlardı. Öyle ki çarşıya sırf selam vermek ve selam almak için çıkanlar dahi vardı. Peygambere bağlılığıyla tanınmış olan Abdullah b. Ömer bunlardan biriydi. **Tufeyl b. Ubeyd bin Ka'b (r.a) anlatıyor, diyor ki:**

Abdullah b. Ömer'e gelir onunla beraber çarşıya çıkardım. Biz çarşıya çıkınca Abdullah , bütün satıcıların yanından geçer onlara selam verirdi. Günün birinde yine Abdullah yanıma geldi. Beraber çarşıya gitmemi istedi. Ben kendisine:

"Müslüman'ın Müslüman üzerindeki hakları beştir: Selam vermek ve selam almak, hastayı ziyaret etmek, cenaze ile yürümek, davete icabet etmek, aksırıp,"elham dülillah" diyene "yerhamükellah demek." *(et-Terhip ve' Terğib,c.3; s,426)*

"Çarşıda ne yapacaksın alış veriş işlerine vakıf değilsin. Eşyanın fiyatını sormaz ve pazarlığa girmezsin Pazar yerlerinde oturmazsın. Bana şu cevabı verdi":

"Biz pazara başka bir şey için değil selam vermek için çıkıyoruz."

Müslümanın Bir Günü

Mümin ailesine selam vererek, besleme çekerek evinden çıkar. Her karşılaştığı insana selam verir. Ya da verilen selamı alır; işinde, alışverişinde, yolda yürürken otobüse binerken; insanlarla her ilişki öncesinde… Bu böyle gün boyu devam eder gider. Hele birisinin evine girerken adaba ve edebe dikkat etmeli, başkaların mahremiyetine özen göstermeliyiz. Bu hususta Allah bizi uyarıyor. **"Ey iman edenler, kendi evlerinizden başka evlere girdiğinizi fark edip,** (izin alıp) **ev halkına selam vermedikçe girmeyin bu sizin için daha iyidir"** (Nur,27) bu vesileyle insanların size karşı sevgi ve muhabbeti artar. Karşılıksız bir sevgi kazanmış olursunuz. Kısaca gün boyu dua alır ve başkalarına selam ve esenlik dileyerek dua etmiş oluruz. İnsanların birbirleri hakkında samimi bir şekilde yaptıkları duayı Allah'ın reddetmeyeceğini düşündüğümüzde selamın önemini daha iyi anlıyoruz. Öyleyse tanıdığımız ve tanımadığımız her karşılaştığımız insandan hatta ahirete göçenlerden bile Allah'ın selamını esirgememeliyiz. Peygamberimiz Medine kabristanına(baki'e) gittiğinde:

"Selam size ey müminler diyarı! Size yarın verileceği vaad edilen şey verilmiştir. Sizler bekletilmektesiniz, inşaallah bizde size katılacağız. Allah'ım bakide yatanlara merhamet et" (Müslim) diye selam vermesi, biz müminlere, ahirete göçenleri de unutmamamız gerektiğini öğretmiştir.

Peygamberimiz sadece tanıdıklara selam vermeyi ise kıyametin alametlerinden saymış, insanların en cimrisinin selam vermeyen olduğunu bildirmiştir. Onun için değil midir ki vurup yanından geçen, selam vermeyen insanlara **"selamsız sabahsız nereye böyle"** diye tepki gösterilir. Kin ve nefret güdülen insan dahi vermişse selamı, selam Allah'ın selamı diye alınır. Selam hususunda cimrilik edene Allah'ın selamını mı esirgiyorsun diye uyarılır. Selamda başkaları da unutulmaz onlara da selamlar gönderilir. Selamı iletecek olan insan onu bir emanet titizliğiyle yerine ulaştırmaya özen gösterir; üzerimde kalmasın, diye iletir. Evet, selam emanettir selam vermek cömertliktir. Selam vermek ibadettir. Selam vermek tevazudur. Selam vermek amellerin en hayırlılarındandır. Bu hususta Kainatın efendisi: Bir sahabenin **" İslam'ın hangi ameli daha hayırlıdır."** diye sorduğunda: **"Yemek yedirmekliğin, tanıdığın tanımadığın herkese selam vermekliğindir."** diye uyarmadı mı? Tanıdıklarımıza verilen selam, sevgi ve muhabbetimizin artmasına, tanımadığımıza verilen selam ise tanışıp kaynaşmamıza vesiledir. Yine peygamberimiz. **"Aranızda selamı yayınız"** diye buyuruyor, malumunuz. **Selamda hiç kimseye farklı muamele de bulunmak asla bir mümine yakışmaz. Köylüsü efendisi yaşlısı genci, ağası paşası, amiri memuru, zengini fakiri, bunda müsavidir.**

İbadetlerimiz de hep selam ve dua eksenlidir. Günde beş defa Rabbimizin huzuruna namaza duruyoruz. Namazda malümünüz tahiyyatı okuruz. baştan sonuna kadar duadır bu; selamlarla doludur. Burada Peygamber Allaha selam veriyor, Allah, peygamberine selam veriyor, peygamber ümmetine selam veriyor. Melekler şehadet ediyor bu duruma . Namazdan çıkarken; dualarla dolu bir namazı bitirirken, yine selamlarla çıkmıyor muyuz, sağımızda, solumuzda bulunan kardeşlerimizi ve melekleri niyet ederek. Allah ve melekleri Peygambere selam verirken onun ismi anıldığı zaman ona salat ve selam vermek bizim üzerimize vacip değil mi? Salavatlarla her dem hayatımızı süslüyoruz. Kazançlı bir günün sonunda evimizden içeri girerken, selamla çıktığımız eve, selamla giriyoruz. Heybemiz dolu, evi bereketle dolduracak bir selamla… Hz Enes anlatıyor: peygamberimiz buyuruyor ki:

"Ey oğulcuğum, ailene girdiğin zaman selam ver ki selamın, hem senin üzerine hem de aile halkına bereket olsun" (Kütübi Sitte, c. 9; s. 402)

İslam'ın Şiarı Selam

Cennetin bir ismi de **"Darü's Selam'dır(Barış ve esenlik yurdu)dur.** Allah kullarını, O'nun Peygamberi, ümmetini bu güzel yurda çağırmaktadır.

"Onlar (müminler) için Rableri katında, selam yurdu vardır, yaptıkları işlerden dolayı O, onların dostlarıdır."(En'am ,127) **Mümin Allah'a inanan kişi demektir. Başkalarına güven veren kimse demek olan mümin, elinden ve dilinden başkalarının emin olduğu insandır**. Bu güven sadece sözde değil bütün davranışlarda kendisini göstermeli. Benden sana zarar gelmez teminatının altını doldurmalıyız. Selamet ve esenlik dileklerine uygun hareket etmeliyiz. Kardeşlerimize dua ederken; Allah'ın selamını verirken, onların hemen aleyhine davranışlarda bulunmamalıyız. Selam vermeyi ve almayı ibadet şuuruyla yerine getirmeliyiz. Sözümüzle eylemimiz birbirine uymadığından verdiğimiz selam, ihlas ve samimiyet içerisinde yapılan bir dua olmaz. Halbuki ibadetlerde ihlas o ibadetin fayda sağlamasının yegane şartıdır. **Yani kısacası selam madem bir güven teminatıdır, o teminatın hayatımızda karşılığı olmalı, onun altını doldurmalıyız.**

> ***Allah (c.c.) bizi uyarıyor. "Ey iman edenler, kendi evlerinizden başka evlere girdiğinizi fark edip, (izin alıp) ev halkına selam vermedikçe girmeyin bu sizin için daha iyidir"*** *(Nur,27)*

"Es- selam" kelimesi **"İslam"** gibi kurtuluşa erme, teslim olma barış yapma manasında s-l-m kökünden geldiğini düşündüğümüzde **"Müslüman"** sıfatına layık olan insanın adeta selam ve esenliğin hem tebliğcisi hem de uygulayıcısı olarak kendini göstermesi gerekir. Barış insanı olan, herkesin iyiliğini isteyen, kimseye kalbinde kötülük beslemeyen Müslüman, başkalarının hata ve kusurlarını da örter. Yardıma muhtaç olana, imdat dileyene, eman bekleyene de ilgi ve alakasız ve duyarsız kalmaz. Hoşgörü onun güzelliği, bütün mahlukata olan sevgi, onun en belirgin özelliğidir. Kendine karşı işlenen hata ve kusurları bir peygamber müntesibi olarak hemen unutuverir. Müslüman, kötülüğün değil, iyiliğin uygulayıcısıdır. Birleştirici, yapıcı ve onarıcı olan Müslüman, başkalarının menfaatini her şeyden ali görür. Komşusuyla sulh içerisindedir. Ailesinin hukukunu gözetir. Anne babasına öf bile demez. Kimseyi aldatmaz. Müslüman kardeşleriyle birlik ve beraberlik içesinde olmanın huzur ve sükünetin temeli olduğunu bilir. Tevazu sahibidir, kibir hastalığından kendini korur. Yardım eder, yardım görür kimseye zulmetmez, kimseyi zulme teslim etmez. Özet olarak:

Müminin hayatı hep selam ve saadet temennileriyle doludur. Böyle bir hayatın neticesi, selam yurdu cennetle müşerref olmaktır, orada müminler birbirlerini selamlar, melekler cennetlikleri selamlar bir ismi de selam olan Allah, rızasına erenleri selamlar ve Cemalüllahla müşerref kılar.

Allah, dünyasını selam ve saadet yurdu olarak yaşayan, ahireti barış ve esenlik olan kullarından eylesin. (Amin)

Hz. Pîr Seyyid

Ahmed er-Rufai (k.s) den

Tasavvuf, güzel ahlâktır. Güzel ahlâk ise, ***nefse değer ve kıymet vermeyip onu kendinden aşağı olan kimselerin hizmetine sevketmektir.*** Tasavvuf, ***her hali kontrol etmek, edebe sarılmaktır.***

Sâlihlerin edebiyle edeblenenlerin, ***kurbiyyeti artar.*** Sıddıklerin edebiyle edeblenenlerin ise, Allah'la ***ünsiyyeti artar.***

Gafletlerin en büyüğü, kişinin ***Rabbin'den, O'nun emirlerinden ve muamele edebinden gafil olmasıdır.***

Akılların en doğrusu, tevfike uygun olan akıl; taatların en kötüsü, ucübe sevkeden tâat ve ***günahların en hayırlısı, ardından teybe edilip pişmanlık duyulan günahtır.***

Fıtratın getirdiği huylara insanın takılıp kalması, hakikatlere ulaşmasına engel olur.

Ubûdiyyet dört hasletle gerçekleşir. Bunlar, ***ahde vefâ Allah'ın koyduğu sınırları koruma, olana rıza ve nimetler elden gittiğinde sabır göstermektir.***

Takvânın hem zâhiri, hem de bâtini yönü vardır. Onun z***âhiri yönü, Allah'ın koyduğu sınırları muhafaza, bâtını yönü ise, ihlas ve niyettir.***

Ubudiyyet, kırık kalp ile boyun eğmektir.

Tevâzu, her zaman hakkı kabul etmektir.

Marifet, üç şeydir; Hîbe. hayâ ve ünsiyyet.

Ünsiyetin alâmetlerinden biri, Allah ile kul arasındaki perdeleri kaldırmaktır.

Muhabbet, devamlı nefsi kınamaktır.

Eğer ***nefsin, kalbinin sesine kulak vermiyorsa, hikmet ehli kişilerin meclisine devam ederek onu terbiye et.***

Şükür, nimeti bahşedeni bilip hatırlamak sûretiyle nimetlerden istifade etmektir.

Dr. İhsan ŞENOCAK

İslam'a Karşı Yürütülen "Toplumsal Nefret" Kampanyasında Ücret Karşılığı Kur'an Okutmanın Rolü

> Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: ***"Kim Kur'an okur da onun vesilesiyle insanların mallarını yerse, kıyamet günü yüzü etten soyulmuş bir kemik halinde gelir.[14]"***

Mutlak olarak ücret karşılığı Kur'an-ı Kerîm okutmak, bu hususta mukavele yapmak caiz değildir. Resmi ya da gayr-i resmi oluşumlar altında çeşitli toplantılarda Kur'an-ı Kerîm okuyup karşılığında ücret talep etmek de haramdır.

Giriş

Kur'an-ı Kerim iyiyi, doğruyu, güzeli vaz' eder. İnsanın insanla, insanın cemiyetle, insanın Allah Teâlâ ile münasebetinin nasıl olması gerektiğini, fıtratın bozulmadan korunmasının esaslarının neler olduğunu anlatır.

Kur'an-ı Kerim eşyanın doğru bir şekilde okunmasını temin eder. O, okunup yaşandıkça ferdî ve ictimaî muvazene devam eder, problemler çözülür.

Müminler onu okur, anlar, yaşar, muhtevasını insanlarla paylaşır, emirlerini **"maruf"**, yasaklarını **"münker"** addeder,

hükümlerini tebliğ etme noktasında da kendilerini sorumlu kabul ederler.

İslam ümmeti, **"İlmi ulemanın ağzından alın."** düsturu gereği İslamî ilimlerin kaynağı olan Kur'an-ı Kerîm'i doğru bir şekilde okuyabilmek için onu **"fem-i muhsinler"den** öğrenmeye itina gösterdi. İslam'ın ilk asırlarında bu'fem-i muhsinler' cami, medrese ve evlerde meccanen Kur'an-ı Kerim okuttular.

İlerleyen asırlarda Kur'an-ı Kerim öğretecek kişilerin azalması, mevcutların da nafaka sıkıntısı çekmesi konu ile ilgili yeni bir düzenlemeyi gerekli kılmıştır. Bu çerçevede bazı âlimler ilk dönem Hanefî fakihlerin aksine tedrisatın devam edebilmesi için muallimlerin Kur'an- Kerim okutmaları karşılığında yeteri kadar ücret alabilecekleri yönünde fetva vermişlerdir.

Bu makalede Kur'an-ı Kerim okuma ve öğretme karşılığında kâri ve muallimlerin ücret almalarının caiz olup olmadığı ile alakalı görüşleri günümüz şartlarını da dikkate alarak tahlil edeceğiz.

Caiz Olduğunu Söyleyenler

İmam Malik, Şafii, Ahmed b. Hanbel, Ebû Sevr, Ebû Nasr, Ebû'l-Leys gibi âlimler Kur'an-ı Kerim'i okuma ve okutma karşılığında ücret almanın caiz olduğunu söylemişlerdir.

Deliller

Kur'an-ı Kerim öğretme karşılığında ücret almanın caiz olduğunu söyleyenlerin istidlal ettiği hadislerin birincisi şu şekildedir: **"Allah Resulü'ne bir gün bir kadın gelip, evlilik teklifinde bulundu. Efendimiz sukût ederek kadına cevap vermedi. Kadın, -tekrar- evlilik teklifinde bulunduğunu ve Allah Resulü'nden görüş sorduğunu yineledi.** Orada bulunan bir sahabi ayağa kalkıp şöyle dedi:

- Ey Allah'ın Resulü! Bu kadını benimle evlendir.

Efendimiz:

- (Mehir olarak verecek) dünyalık bir şeyin var mı?

Sahabi:

- Hayır. Yanımda hiçbir şey yok.

Allah Resulü:

- Kalk git, araştır velev ki demir yüzük olsun (getir ona tak).

Sahabi gitti, araştırdı sonra geri döndü. Allah Resulü'ne şöyle dedi:

- Mehir olarak verecek dünyalık bir şey, demir yüzük bile bulamadım.

Allah Resulü:

- Kur'an'dan ezberinde bir şey var mı?

Sahabi:

- Şu sure var, şu sure var diye saymaya başladı.

Allah Resulü:

- Kur'an'dan ezberinde olan surelerle seni bu kadınla nikâhladım."[1]

İkinci hadis ise şu şekildedir: **"Ebû Saîd el-Hudrî (radiyallahu anh)'den şöyle dediği**

Mutlak olarak ücret karşılığı Kur'an-ı Kerîm okutmak, bu hususta mukavele yapmak caiz değildir. Resmi ya da gayr-i resmi oluşumlar altında çeşitli toplantılarda Kur'an-ı Kerîm okuyup karşılığında ücret talep etmek de haramdır.

Kur'an-ı Kerim öğretme karşılığında ücret almanın haram olduğunu söyleyen fakihler bu görüşlerini: ***"Edası müslümana mahsus olan bir ibadetin îfası için adam tutmak caiz değildir. Çünkü taât ve kurbet olan bu fiiller bizzat mükellefler tarafından yapılmalıdır.[7]"***

rivayet edilmiştir: 'Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem)'nün ashabından oluşan bir askeri birlik, görevli oldukları bir sefere gitmişti. Bunlar bir Arap kabilesinin yanında mola verip, onlardan kendilerini ağırlamalarını istediler. Fakat kabîle bunları konuk etmekten imtina etti. Bu sırada kabilenin liderini (bir akrep) soktu. Bütün bir kabîle harekete geçip onun için her çâreye başvurdu. Fakat liderlerine hiçbir şey şifâ olmadı. Kabîle halkından bâzısı:

- Yakınımıza gelen şu kafileye gitseniz, belki bunların arasında (hastalığın) çâresini bilen vardır, dedi.

Bunun üzerine kabîle halkından bir grup Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem)'nün ashabına geldi ve:

- **Ey cemâat! Reisimizi akreb soktu. Onun için başvurmadığımız çâre kalmadı. Hiçbir şey fayda vermedi. Sizden birinizin yanında herhangi bir çâre/tedavi var mı? dedi.**

Kafileden birisi (Ebû Saîd el-Hudrî):

– *Evet, (ben varım), Allah'a yemîn ederim ki,* ben dua ederim. Fakat yine yemîn ederim ki, sizden bizleri misafir etmenizi istemiştik de bu talebimizi kabul etmemiştiniz. Artık ben de size, bir ücret belirlemedikçe dua etmem, dedi. Kabile sahabe ile bir sürü koyun karşılığında anlaştı. Bunun üzerine (Ebû Saîd el-Hudrî) kabile liderinin yanına gidip, 'Elhamdulillâhi Rabbi'l-âlemîn'i (Fatiha Suresi) sonuna kadar okudu, hastaya üfledi. Hasta sanki bukağıdan çözülmüşçesine süratle yürüyerek gitti ve kendisinde hiçbir illet kalmadı. (Ebû Saîd el-Hudrî) devamla dedi ki: Kabîle halkı kendilerine üzerinde anlaştıkları ücreti ödeyince seriyyede yer alan ashabdan bir kısmı:

- Bu koyunları taksim ediniz, dedi. Fakat duâ eden sahâbî (Ebû Saîd el-Hudrî):

- Hayır, Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem)'ne gidip, bu olup biteni kendisine arz edip, emirlerini alıncaya kadar bunları taksim etmeyiniz.

- Bunun üzerine Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem)'nün huzuruna çıkıp, durumu arz ettiler.

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) **ashabına** (özelde Ebû Saîd el-Hudrî'ye) **hitaben: "Fâtiha'nın bu derece etkili bir dua olduğunu sana kim öğretti?"** diye sorduktan sonra,

- "Doğru yaptınız. Şimdi taksim ediniz ve bana da bir hisse ayırınız." buyurdu ve tebessüm etti.[2]

Caiz Olmadığını Söyleyenler

Selef ulemasının önemli bir bölümü Kur'an-ı Kerim öğretme karşılında **ücret almanın caiz olmadığı görüşündedir. Zührî'ye göre öğretme karşılığında alınan bedel mekruhtur. Ebû Hanife ve talebelerine göre ise caiz değildir**[3].Nitekim Hanefî fakihlerden **el-Hakimu'ş-Şehid** (v. 334/945) **"el-Kâfî"** adlı müdevven eserinde: **"Kişinin çocuğuna Kur'an-ı Kerim fıkıh, feraiz öğretmesi ya da ramazanda onlara imamlık veya müezzinlik**

yapması için ilim sahibi birisini parayla tutması caiz değildir." demektedir.[4] **İftihâruddin el-Buhârî'de** (v. 542/1147) **"Hulâsâtu'l-Fetâvâ"-da"el-Asl"dan naklen şöyle demektedir: "Kur'an-ı Kerim, fıkıh, öğretmek gibi taât esaslı ameliyeler için adam kiralamak caiz değildir.[5]"**

Merğinanî ve İbn Hümam'a göre insanların, Kur'an öğretmek gibi dini vazifeler karşılığında ücret almaları caiz değildir.[6]

Kur'an-ı Kerim öğretme karşılığında **ücret almanın haram** olduğunu söyleyen fakihler bu görüşlerini: **"Edası müslümana mahsus olan bir ibadetin îfası için adam tutmak caiz değildir. Çünkü taât ve kurbet olan bu fiiller bizzat mükellefler tarafından yapılmalıdır.[7]"** hükmü üzerine bina ederler. Nitekim Cenab-ı Hak: **"İnsan için ancak çalıştığı vardır.8"** buyurmaktadır.

Deliller

Abdurrahman b. Şibl'den rivayet edilen hadiste Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmaktadır: **"Kur'an okuyunuz! Onu yeme ve menfaat teminine vesilesi edinmeyiniz.[9]"**

Ebû Davud'un Ubade b. Samit (radiyallahu anh)'ten rivayetine göre, **Ubade şöyle demiştir:** "Ehl-i Suffe'dençok sayıda kişiye Kur'an öğrettim. Bu öğrencilerimden birisi bana bir yay hediye etti. Kendi kendime; 'Bu yay mal değildir. Onunla Allah yolunda ok atarım.' dedim. Fakat yine de Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem)'ne bu meseleyi sordum.

Efendimiz:

- **"Allah Teâla'nın kıyamet günü boynuna ateşten bir halka takacağını arzu edersen (onu) kabul et!"** buyurdu[10]."

Yine Ubade b. Samit şöyle demektedir: "Medine'ye bir muhacir geldiğinde Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) onu, Kur'an-ı Kerim öğretmemiz için bizden birine gönderirdi. Bunlar içinden bana yönlendirdiği bir kişiye Kur'an-ı Kerim öğretmekteydim. Bir gün evime gittim. Ders okuttuğum o kişi, üzerinde hakkım olduğunu düşündü de bana -ondan daha güzelini görmediğim- bir yay hediye etti.

Ben de Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem)'ne gidip o hediyeyle ilgili görüşünü sordum.

Efendimiz:

- 'O, omuzların arasına astığın kor parçasıdır.' buyurdu.[11]

Übeyy b. Ka'b bir adama Kur'an-ı Kerim okumayı öğretti. Daha sonra bu kişi kendisine bir yay hediye etti. Übeyydurumu Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem)'ne anlatınca **Efendimiz şöyle buyurdu: 'Eğer onu kabul edersen ateşten bir yay almış olursun.[12]'**

Ebu'd-Derdâ'nın rivayetine göre Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) **şöyle buyurmuştur: "Her kim Kur'an öğretme karşılığında bir yay alırsa Allah Teala ona ateşten bir yay takacaktır.[13]"**

Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: **"Kim Kur'an okur da onun vesilesiyle insanların mallarını yerse, kıyamet günü yüzü etten soyulmuş bir kemik halinde gelir.[14]"**

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: **"Kur'an okuyunuz! Allah'tan taleplerinizi onun bereketiyle isteyiniz. Zira sizden sonra öyle bir toplum gelecek ki, bunlar Kur'an okuyacaklar, onun vasıtasıyla insanlardan dileneceklerdir.[15]"**

Osman b. Ebi'l-As da şöyle demektedir: "Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem)

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur:
"Kur'an okuyunuz! Allah'tan taleplerinizi onun bereketiyle isteyiniz. Zira sizden sonra öyle bir toplum gelecek ki, bunlar Kur'an okuyacaklar, onun vasıtasıyla insanlardan dileneceklerdir.[15]"

bana ezan okuması karşılığında ücret taleb etmeyen bir müezzin tutmayı tavsiye etti.[16]" Kur'an-ı Kerim öğretme karşılığında ücret almanın caiz olmadığını söyleyen ilk dönem Hanefi fakihlerinin istidlal ettiği bu hadisler bazı noktalardan zaaf içerseler de toplu olarak bakıldığında birbirlerini desteklediklerini görülmektedir. Özellikle ulema **"yay hadisi"**ninsahih olduğunu[17] tasrih etmiştir.

Delillerin Tahlili

Ücret almanın caiz olduğunu söyleyen fakihlerin birinci hadisle istidlal etmeleri mümkün gözükmemektedir. Çünkü hadiste Kur'an-ı Kerim öğretmenin kadının mehri olduğu ile alakalı ne sarih ne de dolaylı bir ifade vardır. Hadiste geçen **"bima meake"** ifadesinde yer alan; **"bâ" harf-i cerri zannedildiği gibi "bir şeyin bedeli" anlamında değil, "sebebiyet" manasında kullanılmıştır.** Buna göre anlam; **"Seni o kadınla, bildiğin Kur'an sebebiyle nikahladım."** şeklindedir.[18]

Allah Resulü sahabiyi kadınla ona ve Kur'an'a hürmeten mehirsiz nikâhlamıştır[19]. Ya da Efendimiz her ikisine de iltifat olarak mehri kendi imkânlarıyla vermiştir. Bir başka ihtimal ise mehir takdir etmeyerek eş üzerinde mehr-i mislin tahakkuk etmesini istemiştir. Fakat hiçbir durumda hadis-i şeriften Kur'an-ı Kerîm öğretmenin mehr olarak takdir edildiği anlamı çıkmaz.

Ebû Said-i Hudrî'nin rivayeti de Hanefi fakihlerin hükümlerini üzerine bina ettikleri hadislerle tearuz etmektedir. **Biri haram diğeri ise helal kılan iki nass tearuz ettiğinde nesh devreye girer.** Bu yüzden bazı Hanefî fakihler Ebû Said-i Hudrî hadisinin, **"vaîd/tehdit"** içeren hadislerle nesh edildiğini söylemektedirler[20]. Bu durumda Ebû Said hadisi ya mensuh kabul edilir ya da şu şekilde tevil edilir:

1. **Ebû Said-i Hudrî'nin Kur'an-ı Kerim okuduğu kavim Müslüman olmadığından sahabe onlardan ücret talep etmiştir.**

2. **Misafiri ağırlamak vacip olmasına rağmen onlar ashabı konuk etmeyi reddetmişlerdir.**

3. **Rukye halis bir ibadet olmadığından, ondan dolayı ücret almak caizdir. Kurtubî'de, "rukyeden dolayı ücret almak Kur'an-ı Kerim'in ücret karşılığında okunmasına delil olmaz"**[21] Çünkü **"rukye"**nin tedavi boyutu **"kurbet"**boyutundan daha kuvvetlidir. Ebû Said-i Hudrî'nin aldığı ücret de kıraat karşılığı değil, tedavi bedelidir. Ücreti tedaviye tahsis etmek gerekir. Bu yüzden mutlak anlamda Kur'an-ı Kerîm öğretmek ona kıyas edilemez. **Tedavi dışı okumalar haram olarak devam eder.**

Tahavî, 'insanların birbirlerine rukye yapmalarının borç olmadığı yönündeki hükmünden hareketle içerisinde ayet de olsa rukyeden dolayı ücret almak caizdir' demektedir. Okumayı bilenlerin cahillere Kur'an-ı Kerim öğretmeleri ise vaciptir[22].

Sonuç

İslam bilge bir toplum inşa etmeyi öngörür. Kişiyi bildiği ölçüde mükellef addeder. Bu yüzden Allah Resulünamaz, zekât gibi Kur'an'da **"mücmel"** olarak yer alan kavramları insanların anlayacağı şekilde beyan etmiştir.

İlahi bilginin kaynağı olan Kur'an da okunmak, anlaşılmak ve yaşanmak için inmiştir. Her mükellef bu üçlü merhalenin birinci ve üçüncü aşamasından sorumludur. Anlaşılma safhası ise avam için ancak müçtehitler vesilesiyle mümkün olur.

İnsanlar Kur'an'ı muallimler vasıtasıyla okuyabilirler. Muallimlerin azalması ise öğrenme sürecini olumsuz yönde etkiler.

Taklit döneminden sonra meccanen Kur'an öğreten muallimlerin azalması ücret almanın caiz olduğunu söyleyen fakihlerin çoğalmasına neden olmuştur.

Ücret karşılığı Kur'an öğretmenin caiz olmadığını söyleyen Merğinanî müteahhir bazı âlimlerin istihsan cihetiyle buna cevaz verdiklerini belirtmektedir[23]. Serahsî, Belh Meşayıhı'nın Kur'an-ı Kerim öğretmek için muallim tutmanın caiz olduğu noktasında Medine ulemasının görüşünü benimsediğini nakletmektedir. İbn Kemâl'de caiz olduğu yönünde fetva vermiştir[24]. Aynî de bu görüşü tercih ettiğini belirtmektedir[25].

Ücret karşılığı Kur'an-ı Kerim okutmanın caiz olduğunu söyleyen fakihler gerekçe olarak, hocalara devlet tarafından verilen hediyelerin kesilmesi, insanların ahiret işlerine gerektiği şekilde ilgi göstermemesi, tedrisatla dünya işinin birlikte yürütülmesi durumunda her iki cihetin de aksayacak olması, dini meselelerde baş gösteren durağanlık ve tembelliğin Kur'an-ı Kerim hıfzının kaybolmasına yol açması gibi nedenleri göstermektedirler[26].

Farklı yollardan geçimini temin edenler ya da imamlık gibi bedel karşılığı irşad hizmetinde bulunanlar istihsan kapsamına girmediklerinden onların Kur'an-ı Kerim okutmaktan dolayı ücret almaları caiz değildir.

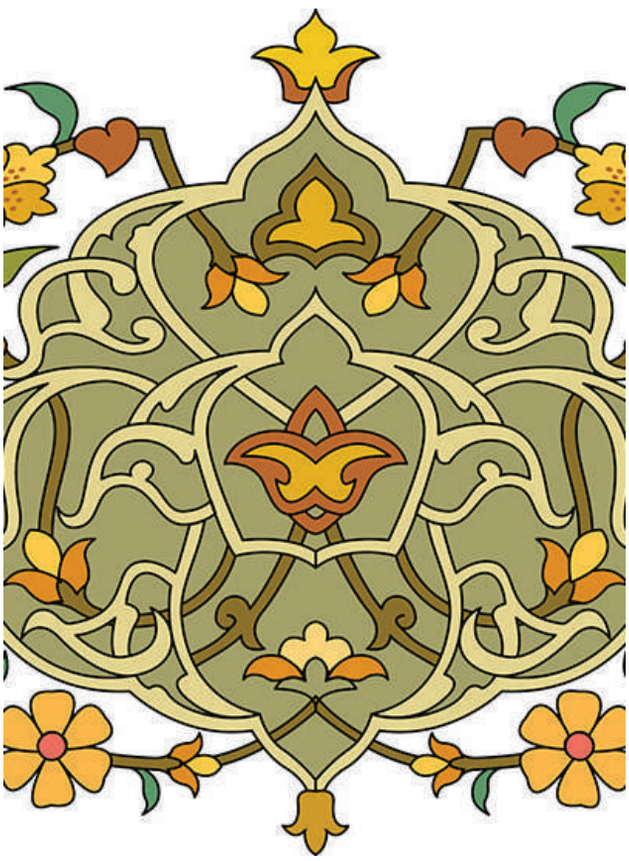

Kâsanî, Osman b. Ebi'l-As'a Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem)'nün ezan okuması karşılığında ücret talep etmeyen bir müezzin bulmasını tavsiye ettiği hadisle alakalı şöyle demektedir: **"Çünkü ezan, kamet, namaz ve Kur'an-ı Kerim okutmak karşılığında ücret almak insanları cemaatle namaz kılmaktan, Kur'an-ı Kerim ve ilim öğrenmekten uzaklaştıran başlıca nedendir**[27]. Zira ücretin ağırlığı insanları ibadet yapmaktan alıkor. Allah Teâlaşöyle buyurarak bu meseleye işaret etmektedir: **"Yoksa sen onlardan (tebliğ görevine karşılık) bir ücret istiyorsun da, onlar borçtan bir yük altında mı kalmışlardır?"**

İslam'ın emirlerini tebliğ eden Allah Resulü ile alakalı Kur'an-ı Kerim: **"Halbuki sen buna karşılık onlardan bir ücret de istemiyorsun.**[28]**"** buyurmaktadır. Nasıl Allah Resulü tebliğ vazifesini meccanen yaptıysa Onun; **"burada olanlar olmayanlara tebliğ etsin"** emrine muhatap olan ümmeti de dini mesaili hasbi olarak yürütmekle mükelleftir[29].

Ezcümle, mutlak olarak ücret karşılığı Kur'an-ı Kerîm okutmak, bu hususta mukavele yapmak caiz değildir. Resmi ya da gayr-i resmi oluşumlar altında çeşitli toplantılarda Kur'an-ı Kerîm okuyup karşılığında ücret talep etmek de haramdır.

Kur'an tilaveti ibadet olduğundan alınan para namaz kılmak karşılığında talep edilen ücretten farksızdır.

Ayrıca bu tür oluşum ve ameliyeler belli çevrelerin eğitim, medya ve sinema yoluyla İslam'a karşı yürüttüğü toplumsal nefret ve tahkir kampanyasının en önemli malzemesidir. **İnsanların dinden nefret etmelerinde rol almanın vebali ise elbette büyüktür.**

Tabii ihtiyaçlar dışındaki bütün vaktini tedrisata ayıran Kur'an muallimlerinin ailelerinin nafakasını karşılayacak ölçüde **"hibe"** kapsamında ücret almalarında bir beis yoktur. Bu durumun içtimai bir nefrete dönüşmesinin önüne geçebilmek için de **"vakıf"** gibi hayır kuruluşlarının ücret meselesini ayarlayıp muallimlere takdim etmeleri maslahata daha uygun olacaktır.

En doğrusunu Allah Teâlâ bilir.

M. Emin KARABACAK

Çocuk Eğitiminde Kararlı ve Tutarlı Davranma

> ***"Anne babalar, çocukların yersiz ve zamansız isteklerine karşı verdikleri hayırların arkasında kararlı bir şekilde durmuş olsalardı, çocukların isteme şekillerini de disipline etmiş olurlardı."***

Tutarlılık; kişinin söyledikleriyle yaptıklarının birbirleriyle uyumlu olması halidir. **Çocuk eğitiminde tutarlılık;** çocukların sergilemiş oldukları aynı davranışlara anne babaları tarafından aynı tepkilerin verilmesidir. Mevlana Hazretlerinin; **"Ya olduğun gibi görün, ya da göründüğü gibi ol" s**özünde olduğu gibi kişinin söz ve davranışları arasında çelişkilerin olmamasıdır. Başka bir ifadeyle söylem ve davranışların yer ve zamana göre değişmemesi ve süreklilik arz etmesidir.

Kararlılık ise; tutarlı olma adına kararları uygulamada ve devam ettirmede süreklilik arz etmesidir. **Çocuk eğitiminde kararlı olmak demek; "evet ve hayırların"** zorunlu olmadıkça değişmemesidir. Başka bir ifadeyle çocuğa geribildirimler bugün farklı yarın farklı verilmemesidir.

Çocuk eğitiminde anne babaların takındığı tavır ve tutumlar, çocuk eğitiminde çok önemlidir. Çocuklar kararlı ve tutarlı davranmayı da anne babalarından öğrenmektedir.

Eşiyle ya da çevresiyle kararlı ve tutarlılık konusunda problem yaşayan anne babalar, bu konuda çocuklarına da olumsuz örnek oldukları bir gerçektir.

Anne babalar; kendi aralarındaki makul istekleri yapmamaları, kendi aralarındaki iletişim sıkıntıları çocuklar için bir model teşkil etmektedir. Bu durum çocukların anne babalarını hem model almalarına hem de onları ciddiye almamalarına neden olmaktadır.

Anne Babanın Tutarsızlıkları

Çocukların gelişim çağlarında anne babalar, söz ve davranışlarıyla çocukların kişiliklerine yön verdikleri herkesin malumu. **Anne babaların söz ve davranışlarındaki tutarsızlıklar, çocukların kişiliklerini de olumsuz etkilemektedir.**

Annenin izin verdiğine baba izin vermiyorsa ya da babanın koyduğu kuralı anne kaldırıyorsa çocuk eğitiminde bir tutarsızlık vardır. Yine anne babanın yasakladığı bir şeyi büyükanne ya da dede tarafından **"O daha çocuktur, bırak yapsın!"** deniliyorsa yine bir tutarsızlık vardır. Bu gibi tutarsızlıklar çocuklarda kafa karışıklığına neden olmakta neyin doğru neyin yanlış olduğunu öğrenememelerine neden olmaktadır.

Yine anne babaların normal zamanlar ile duygu yoğunluğu yaşadığı zamanlarda verdikleri farklı tepkilerde çocukları olumsuz etkilemektedir. **Anne babalar;** normal zamanlarda çocukların yaramazlıklarına gülüp geçerlerken; canları sıkkınken bayramlık ağzını açarlarsa bir tutarsızlık vardır. Bunun yanında çocukların olumlu davranışlarına karşı abartılı sevgi ifadesi kullanılıp ardından da çocukların en küçük olumsuz hareketlerinde nefret ifadeleri kullanılıyorsa anne babanın duygularında da bir tutarsızlık vardır demektir.

Kişilerin ruh halleri olaylara farklı tepki vermelerine neden olsa da çocuklar, anne babalarının yaşadıkları duygu yoğunluklarını düşünemedikleri için her zaman doğal olmaya çalışırlar. Anne babalarının değişen tepkileri çocukların da tutarsız hareket etmelerine neden olmaktadır.

Kararsızlık ve Tutarsızlığı Nasıl Öğretiyoruz?

Çocukların istediklerini aldırma ve dediklerini yaptırma konusunda ağlamalarına, sızlanmalarına hepimiz şahit olmuşuzdur. Çocukların olmadık isteklerine karşı; **"Yok yok"un, "Hayır"ın, "Sus sus"un, nasihatin ve hatta cezanın dahi fayda etmediğine şahit olmuşuzdur.** Çocukların olmadık istediğine karşı bizim tepkimiz ise; sadece **"Al şunu da kapat çeneni!"** olur.

Çocuklar isteklerini yaptırma ve aldırma konusunda anne babalarını zorladıkları özellikle iki yer vardır. Biri alışverişte diğeri de misafirlikte. Çocuklar anne babalarının bu gibi yerlerde isteklerine hayır diyemediklerini çok iyi bilmektedirler.

Çocuklar alışverişte iken hoşuna giden bir şey gördükleri zaman anne babalarından önce sessiz ve kibarca isterler. Anne babalarının hayır cevabına karşı

> Rasûl-i Ekrem (s.a.v.) Efendimiz Abdullah bin Amr'ın çocukluğunda, evlerinde misafir iken, annesi ona bir şey vereceğini söyleyerek yanına çağırdı. Rasûlullah Efendimiz çocuğa ne vermek istediğini sordu. Annesi hurma vereceğini söyledi. Bunun üzerine Rasûlullah (s.a.v.); **"Eğer aldatıp bir şey vermeseydin sana bir yalan yazılmış olurdu,"** buyurdu. (Ahmed b. Hanbel, 3/447)

Özü sözüne uymayan ve söylemleri sadece sözde kalan anne babaların sözleri de çocukların yanında hiçbir değeri olmayacaktır. Cenab-ı Hak; "Ey iman edenler niçin yapmayacağınız şeyleri söylersiniz." (Saff,2) buyurmaktadır.

bu sefer normal bir sesle isterler. Kendilerine verilen olumsuz cevaba rağmen isteklerini bu seferde yüksek sesle isterler. İstekleri yine anne babaları tarafından geri çevrilirse bu sefer ağlama kozunu kullanırlar. Eğer bunda da başarılı olmazlarsa kendilerini yerlere atıp ağlayarak isteklerini aldırtmaya çalışırlar.

İşte bu durumda anne babalar rezil olmamak adına çocukların isteklerini yerine getirirlerse çocuğa bundan sonra ben almazsam, isteklerini bu şekilde isteyerek aldırtabilirsin mesajı verilmektedir. Başka bir ifadeyle önce kibarca iste. Almazsan yüksek sesle iste. Yine alamazsam ağlayarak iste. Yine olmadı yerlere yatarak ağlayarak iste. İşte o zaman ben rezil olmamak adına alıp veririm mesajı verilir. Bu mesaj sonrası çocuklar, olmayacak isteklerini anne babalarından nerede ve nasıl isteyeceklerini öğrenmektedirler.

Oysa anne babalar, çocukların yersiz ve zamansız isteklerine karşı verdikleri hayırların arkasında kararlı bir şekilde durmuş olsalardı, çocukların isteme şekillerini de disipline etmiş olurlardı. Evet anne babalar, bu gibi yerlerde bir iki kez rezil olurlardı ama çocuklara hayırlarını evete, evetlerin de hayırlara dönüştüremeyeceklerini öğretirlerdi. Başka bir ifade ile çocuklar, anne babalarının bir konuda kafayı kaldırıp hayır dediğine ne yaparsan yap evet dedirtemeyeceklerini öğrenirlerdi.

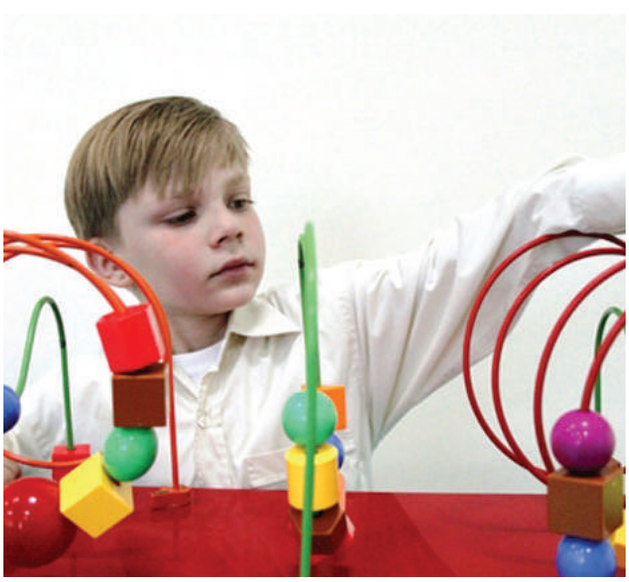

Bu ve buna benzer örnekleri çocukların yemek yeme konusunda da yaşanmaktadır. Çocuklar genelde öğün saatlerinde sofraya oturmak istemezler. Annelerde sofraya oturmayan çocuklara tepki olarak diğer öğüne kadar hiçbir şey vermeyeceklerini söylerler. Aradan biraz zaman geçtikten sonra karnı acıkan çocuk, annenin etrafında dolanmaya başlar. Ardından da acıktığını ve bir şeyler istediğini sözel olarak ifade edemese de davranış olarak ifade ederler.

Anneler burada çocuklara karşı kararlı davranmazlarsa evde sürekli yemek yeme problemi yaşanacaktır. Çocukların burada öğreneceği sizin öğün saatiniz değil ben istediğim zaman yemeğimi yerim olacaktır. Oysa anneler, verdikleri kararların arkasında durup kararlı bir şekilde dursalardı çocuklar, öğün saatlerinde yemek için sofraya oturmasını öğreneceklerdi. **Bu da evin kuralları öğretme adına hem kendileri rahat edecekti hem de çocuğun kişiliğine olumlu katkı sağlayacaktı. Bunun sonucunda çocuklar ilerde verdikleri kararlarda kararlı ve tutarlı davranma konusunda bir kişilik geliştireceklerdir.**

Anne Babalar Ne Yapmalı?

Sağlığını olumsuz etkileyecek düzeyde çok süt içen bir çocuğu, anne babası daha az süt içmesi için zamanın âlimine götürürler. Durumu dinleyen âlim zat; anne babaya bir gün sonra gelmelerini söyler.

Ertesi gün gelen ve ailenin aşırı süt içen çocuğuna âlim zat:

-"Her şeyin aşırısının sağlık için zararlı olduğunu ve bunun için de diğer besinlerden de yemesi gerektiği gibi sütü de daha az içmesini" söyler. Nasihati dinleyen çocuk, daha az süt içeceği konusunda Âlim zata söz verir.

Çocuğun zamanla daha az süt içtiğini görün anne baba, durumu merak edip âlim zata neden ertesi gün çağırdığını sorarlar.

Âlim zat da aileye:

-"Ben de sütü çok severdim ve o sabah ben de süt içmiştim. Daha sütün kokusu ağzımda dururken nasıl bu çocuğa süt içme diyebilirdim ki. İşte bu yüzden ertesi günü gelmenizi söyledim" der.

Anne babalar çocuklarını eğitip yetiştirirken, söylem ve davranışlarıyla kararlı ve tutarlı davranmaları gerekir. Söylediği sözü hayatında yaşayıp uygulamayan ve konuda çocuklarına uygun model olamayan anne babalar, söyleyecekleri sözlerinde hiçbir faydası olmayacaktır. Özü sözüne uymayan ve söylemleri sadece sözde kalan anne babaların sözleri de çocukların yanında hiçbir değeri olmayacaktır. Cenab-ı Hak; **"Ey iman edenler niçin yapmayacağınız şeyleri söylersiniz."** (Saff,2) buyurmaktadır.

Bir gün Rasûl-i Ekrem (s.a.v.) Efendimiz Abdullah bin Amr'ın çocukluğunda, evlerinde misafir iken, annesi ona bir şey vereceğini söyleyerek yanına çağırdı. Rasûlullah Efendimiz çocuğa ne vermek istediğini sordu. Annesi hurma vereceğini söyledi. Bunun üzerine Rasûlullah (s.a.v.); **"Eğer aldatıp bir şey vermeseydin sana bir yalan yazılmış olurdu,"** buyurdu. (Ahmed b. Hanbel, 3/447)

Anne babalar çocuklarla ilişkilerinde tutarsızlıktan uzak durma adına yalandan da kaçınmaları gerekir. Çünkü bugün birçok tutarsızlığın temelinde yalan yatmaktadır.

Anne babalar çocuklarla ilişkilerinde tutarsızlıktan uzak durma adına yalandan da kaçınmaları gerekir. Çünkü bugün birçok tutarsızlığın temelinde yalan yatmaktadır. Birçok anne baba ev içi kuralları koyma ve uygulamada yaşadıkları tutarsızlıkları açıklamak için yalana sığınmaktadırlar. Yalana sığınmamak ve çocukları ikilem içinde bırakmamak için kuralların nedenleri ve amaçları açık açık izah edilmelidir. Bu da çocukların aile hayatında kadar okul ve toplumsal hayatta da neleri yapmaları ya da neleri yapmamaları gerektiğini öğretecektir.

Anne babalar, koydukları kurallarda tutarlı olmaları kadar bu kuralları uygulamada da kararlı olmaları gerekmektedir. Televizyon seyretmek, cepten internete girmek yemek yerken ve ders çalışırken yasaksa bu kural her zaman uygulanması gerekir. Bunun yanında annenin koyduğu kuralı baba, babanın koyduğu kuralı anne kaldırmamalıdır.

Sonuç olarak çocukların günlük hayatta olduğu gibi ileriki hayatlarında da dengeli ve tutarlı bir kişilik geliştirmeleri için öncelikle anne babaların dengeli ve tutarlı davranmaları gerekir. Çocukların gözünde anne babalar, özel hayatlarında farklı toplumsal hayatta farkı davranıyorsa çocukların tutarlı davranışı öğrenmeleri de çok zor olacaktır. **Çocukların gözünde anne babaların saygınlıklarının azalmaması için her zaman her yerde kararlı ve tutarlı olmaları gerekir.**

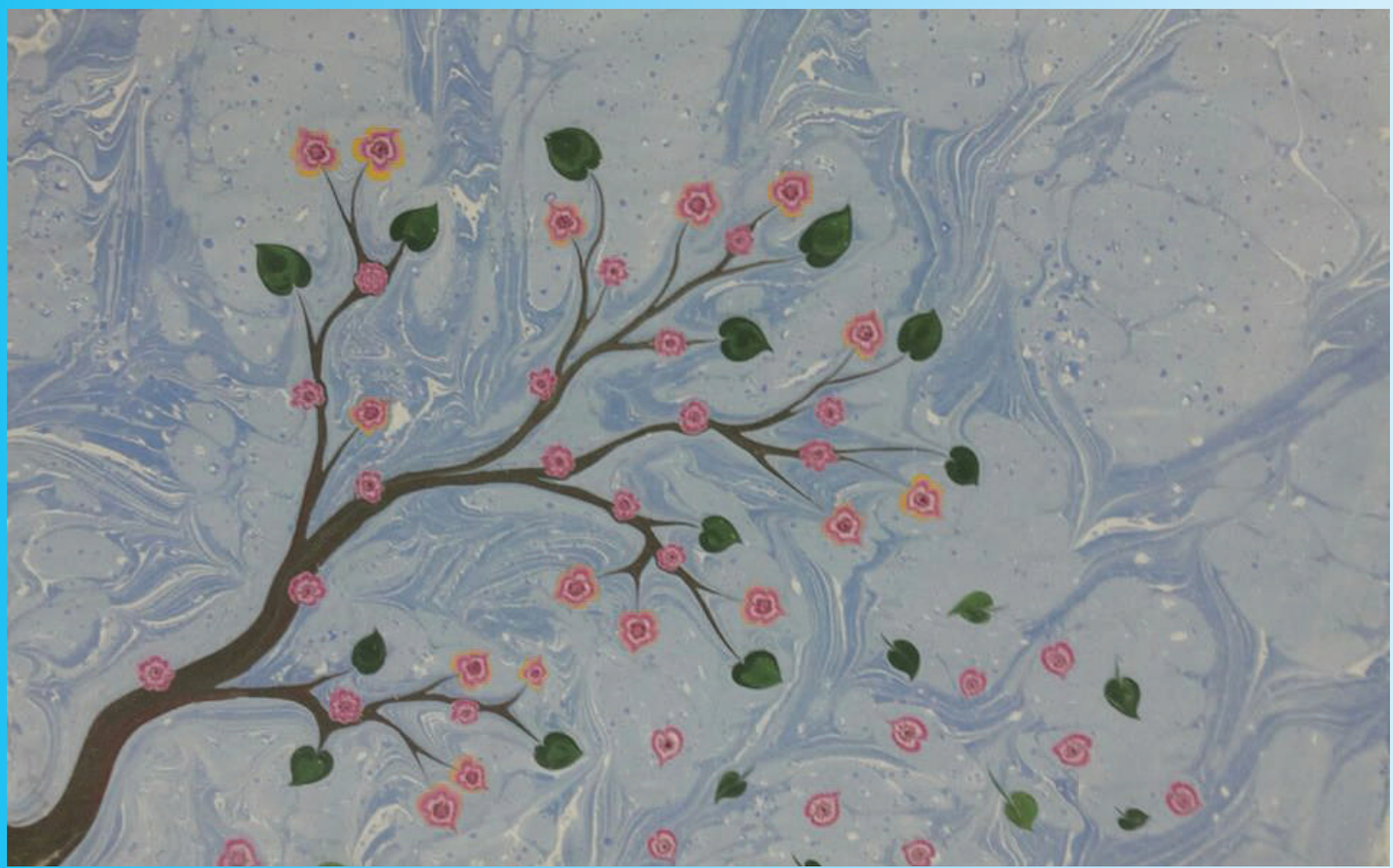

Av. Bahaddin ELÇİ

İtaatte ve Sevgide Ölçümüz

> ***"Önümüzdekilere öncülere, imamlara, liderlere takılırken çok dikkatli olmalı, onları denetlemeli, taatte ve sevgide haddi aşmamalıyız... Bunun için de ilim şarttır. İlim olmadan iman da, amel de makbul olmuyor..."***

Ezelde Rabbülalemin ile kulluk sözleşmesi yapmışız (Araf; 172). Kainattaki sayısız gezegenden birisi olan Dünya'da geçici olarak konaklayacak, sonra ölüm denen ayetle O'na döndürülecek; ahiret hayatımızı yaşayacağız.

Anılan sözleşmemizi unutmamamızı, ahdimize vefa göstermemizi **"işittik, itaat ettik!"** sözlerimizi hatırlamak suretiyle **"kulluk"** sınavımızı kazanmamız irade buyrulmaktadır. Rabbimiz, cennetten indirildikten sonra korkmamak ve mahzun olmamak için bizlere hidayetçiler göndereceğini, onlara uyanların (tarik-i müstakimde olanların) hem dünyada hem de ahirette saadete kavuşacaklarını beyan buyurmuştur.

Özetle dünyamızı yaşıyorken, bu misafirhanede birer yolcu olarak Rabbimizin emir ve yasaklarına riayetle hayatımızın her alanını yaşamak sorumluluğundayız.

Gönderilen hidayetle (vahiy, peygamberler) kulluğun sadece, ancak, yalnızca Allahu Teala'ya yapılması gerektiği,

sözün, egemenliğin O'na tahsis edilmesi emredilmektedir. **"Şüphesiz yaratmak da emretmek de O'nundur."**(Araf; 54)

Her şeyi O(C.C) yaratmıştır. Yönetmek, emretmek, egemenlik hak ve yetkisi münhasıran O'na aittir.

Ulemamız tevhidi **"zatta, sıfatlarda, isimlerde, hükümlerde, fiillerde..."** olarak tasnif etmişlerdir. O (c.c) zatında olduğu gibi isimlerinde, sıfatlarında, fiillerinde, hükümlerinde de tektir, eşsiz, benzersiz, ortaksızdır. Noksan sıfatlardan yüce...Tüm kemal sıfatlar O'nun. Ve bize şirk koşmadan iman etmemiz istenmekte, şirk büyük bir zulüm olarak bildirilmektedir (Lokman, 13). **En büyük günah, en büyük yasak. Tevhidin zıddı şirk...**

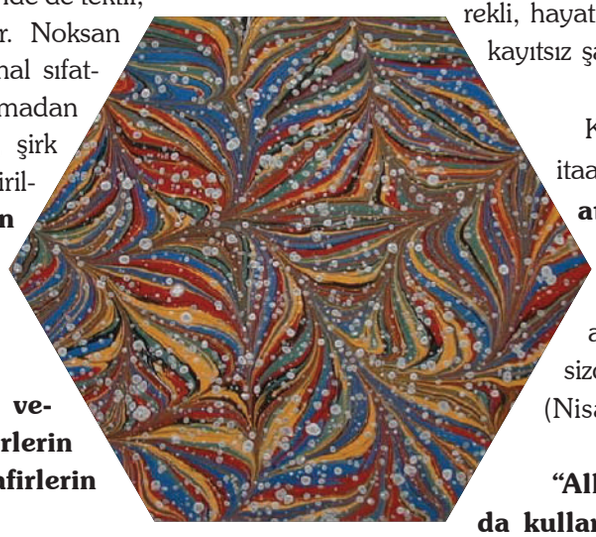

"Allah, müminlerin velisidir." "Tağut ise kafirlerin velisidir..." "Şeytan kafirlerin velisidir..."

"Yahudileri ve Hristiyanları veli(yönetici) edinmeyin."(Maide,51)

"Kafirler birbirlerinin velisidirler. Sizde böyle yapmazsanız, yeryüzünde fitne ve fesat olur." (D-8'inönemi)

"Yahudiler ve Hristiyanlar din adamlarını ve Meryem oğlu İsa'yı rab edindiler."(Tevbe,31)

"Allah ile beraber başka ilahlar edinmeyin."

"İnsanlardan bazıları Allah'tan başkasını tanrılar edinir de onları Allah'ı sever gibi severler"(Bakara,165)

"Müminler, müminleri bırakarak kafirleri veli edinmesin."(Al-i İmran,28)

"Allah'ın hükmüyle hükmetmeyenler, kafirler, zalimler, fasıklardır."(Maide,44-47) ayet-i kerimeleri konumuza ışık tutmaktadır.

Tevhidimizin iki unsuru var: Lailahe illallah, Muhammedürresulullah... O'ndan başka mabud yoktur. İtaat ve inkiyatta bulunulacak O'dur. O'na itaat sürekli, hayatın her alanında her zaman ve kayıtsız şartsız olacaktır.

Kayıtsız ve şartsız sadece O'na itaat edilecektir. **"Resulüne itaat O'na itaattır."** (Nisa,80) "Resulü hevasından konuşmaz."(Necm, 3) "Allah'a itaat edin, Resulüne itaat edin, sizden olan ululemre itaat edin." (Nisa,59)

"Allah'a isyan olan hususlarda kullara itaat edilmez"; konumu, rütbesi, kimliği ne olursa olsun. Aksi takdirde itaat edilen, ilah, rab edinilmiş olur.

Meleklerin, peygamberlerin ilah edinilmeleri tehlikesine Rabbimiz dikkatimizi çekiyor.

Yaratılan hiçbir şey **"rab"** edinilmeyecektir.(taş,-bitki,hayvan,cin,melek,peygamber). Tüm yaratılmışların ilahlığına, rablığına itirazla, onları red ve inkar sorumluluğumuz var. Tevhidimiz La ilahe ile başlamıyor mu? Allahu Teala'dan başka mabud tanımıyoruz. **"La mabude illallah" "La rabbe illallah" "La melike illallah" "La veliye illallah" "İnilhükmü illalillah" "La mahbube illallah"** diyenlerdeniz, elhamdülillah!

En büyük günah, en büyük yasak. Tevhidin zıddı şirk...

"Allah, müminlerin velisidir." "Tağut ise kafirlerin velisidir..." "Şeytan kafirlerin velisidir..."

"İnsanlardan bazıları Allah'tan başkasını tanrılar edinir de onları Allah'ı sever gibi severler" *(Bakara,165)*

"Müminler, müminleri bırakarak kafirleri veli edinmesin." *(Al-i İmran,28)*

Bugün hangi konum, sıfat, unvan ve kimlikte olursa olsun hiç kimseye **"kayıtsız, şartsız itaat"** edemeyiz. Çünkü edilmez. Asr-ı Saadette dört halife döneminde bunlar yaşandı, uygulandı.

Hz.Ebubekir, Hz. Ömer (R.A) hutbelerinde İslam'a aykırılık hallerinde kendilerine itaat edilmemesi gerektiğini açıkça bildirmişlerdir. "Ömer kulunun hatasını kılıcıyla düzelten Allah'a şükürler olsun." sözü ne kadar anlamlı.

Allah'ın dini İslam(şeriat) a aykırı hiçbir söz ve emrin kıymeti yoktur. İslam'a uygun olmak kaydıyla emirlere itaat görevimiz var. Allah için itaat farzdır. Yaratılmışları rab, ilah edinmek şirktir.

İtaatte nasıl bir ölçü, sınır varsa; sevgide de aynı ölçü ve sınırlar vardır. Olmalıdır. Peygamberlerden başka kimse masum değildir.

Hiçbir kimseyi(halife,imam,parti başkanı,tarikat şeyhi,alim...)başka tanrılar edinip de onları, Allahu Teala'yı sever gibi sevemeyiz.(Bakara,165) Allah'ı, Resulünü,cihadı her şeyden çok seveceğiz (Tevbe; 34).

Ancak onlara Allah için itaat eder, O'nun rızası için sevebiliriz. İtaatimizin de, sevgimizin de çerçevesi şeriattır. Kayıtlı ve şartlıdır, sınırlıdır...

Bozulmamış tarikatlardaki: **"Şeriatsız tarikat olmaz" "Müridler, mürşidini kontrol etmeli" "En büyük keramet istikamettir"** sözleri ne kadar anlamlı ve önemlidir.

Bunlar da her şeyin Allahu Teala'nın rızasına uygun olmasını gerektiriyor. İlim ve ihlas olmadan ne itaat, ne ibadet, ne de sevgi... hiçbir şeyin değeri yoktur.

Allah için salihleri sevmek farz; Allah gibi salihleri sevmek şirktir.

Allahu Teala'yı ve Resulünü kendimizden de çok seveceğiz. Birbirimizi de Allah için seveceğiz. Rabbimizin sevmediklerini(kafirler,zalimler,müşrikler ...) sevmeyeceğiz.

Allahu Teala'nın sevdiklerini sevmemek de, sevmediklerini sevmek de büyük tehlike.

"Seven sevdiğiyle beraberdir." "Seven, sevdiğine itaat eder" "Kişi imamıyla haşredilir..." "De ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız bana tabi olun ki Allah da sizi sevsin."(Al-i İmran,31)

Rabbimiz her şeyi güzel ve ölçülü yaratmış; her şeye bir ölçü koymuştur. Halife ve **"Ahsen-i takvim"** olan insanda, tüm kainatta bir denge, bir ölçü, bir ahenk ve nizam var. Denge var,adalet var...

Taatimiz ve sevgimizde de bir ölçü takdir buyurmuştur. Mizan şeriattır. Her şey ona uygun olacak. Hayatımız, hayatımızın her alanında bu mutlak ölçü olan vahye uymak sınırların içinde kalmak sorumluluğundayız. Kulluk sınırları içinde yaşamak, haddini bilmek, aşmamak... Yoksa zulmedenlerden oluruz.

İbadet(kulluk) taat ve inkıyattır. Tevhid yalnızca, ancak Allah'a ibadet, O'ndan başka şeyleri rab, ilah olarak kabul etmemek, reddetmek...

Allahu Teala ahde vefayı emrediyor. Hem kendisiyle, hem de birbirimizle olan sözleşmemize uymamızı emrediyor. Kulluk da zaten bütünüyle bu sözleşme(-bezmi elest) sınırları içinde kalmak, haddi aşmamak oluyor... Neredeyse hayatımızın her alanında söz ve sözleşmeler ne kadar önemlidir.

Sözleşmelere riayet gerekiyor. Sözünden caymak, döneklik sonuçta vefasıza zarar veriyor. Vefanın imandan olduğunu buyurmuş Efendimiz(S.A.V).

Sözler ve sözleşmeler çok önemli. Ezelde Rabbimizle olan sözleşmemi(Araf,172), Ashabın Efendimizle Hudeybiyedeki sözleşmesi(Fetih,10),akabe sözleşmeleri, dört halifeye biatlar...dan alış-verişlerimize, nikahımıza kadar söz ve sözleşmeler çok önemlidirler. Ve riayet, vefa borçlarımız var..

Efendimiz **"en güzel örnek"tir.** O(S.A.V) hem vahyi tebliğ ediyor, tebyin ediyor, hem öğretiyor, hem eğitiyor kısaca Kur'an'ı ete kemiğe büründürerek o ahlakla hayatın her alanında uyguluyordu. Bir görevi de "müzekki"oluşuydu. Ashabını şirkten, günahlardan, dünya sevgisinden tezkiye ediyordu. İslam nizamı iman, ahlak, ilim, amel tüm yönleriyle hayattaydı. Efendimizdeki mükemmel hilafet, O'ndan ve dört halife devrinden sonra parçalandı. Kuvvetler ayrılmaya başladı.

> ***"Seven sevdiğiyle beraberdir." "Seven, sevdiğine itaat eder" "Kişi imamıyla haşredilir..." "De ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız bana tabi olun ki Allah da sizi sevsin."*** *(Al-i İmran,31)*

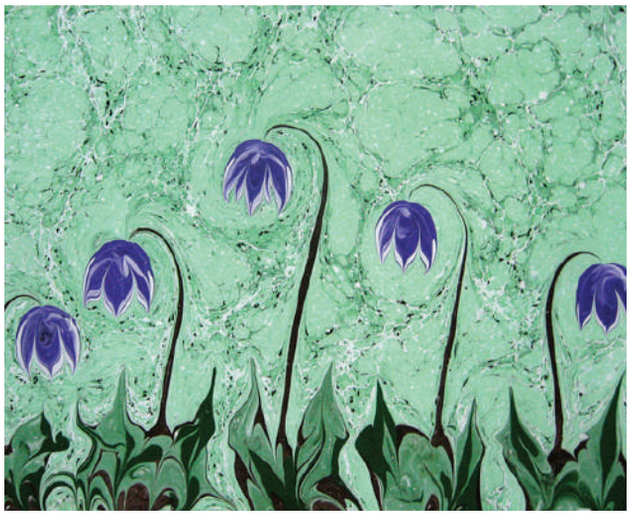

Siyasi biat ile ahlaki biat(inabe/intisap) ayrıldılar. Birincisinde İslam'ın tüm nizamıyla yürütülmesi, ikincisindeyse Müminlerin ahlaken yücelmesi, nefsin tezkiyesi, kalplerin tasfiyesi ile Allah'a yaklaşmak, yücelmek amaçlanıyordu. Hem müminlerin kalpleri ıslah edilecek, hem de tüm ümmette tevhid, imar, ıslahat ve adalet gerçekleştirilecektir.

Gerek tarikattaki şeyhe verilmiş söz(inabe,intisab), gerekse siyasi önder halifeye verilmiş söz(biat), riayet edenlere yarar, muhalefet edenlere zarar vermektedir.

Hem halifeye, hem de şeyhlere olan bağlılığımız, onların vahye, sünnete bağlılığı içinde , çerçevesinde, istikametinde olacaktır; olmalıdır. Yoksa onları rab ve ilah konumuna düşürürüz, düşeriz. Bunun en büyük zulüm, şirk olduğunu biliyoruz.

O halde önümüzdekilere öncülere, imamlara, liderlere takılırken çok dikkatli olmalı, onları denetlemeli, taatte ve sevgide haddi aşmamalıyız... **Bunun için de ilim şarttır. İlim olmadan iman da, amel de makbul olmuyor...**

İlmi de rabbani alimlerden almaya, kaynaklardan almaya özen göstermeliyiz. Yoksa hakkı batılı birbirine karıştırıp, şaşıran, şaşırtan dinini verip, dünyayı elde etmeye çalışan, dini ketmeden, ondan geçinmeye çalışan din bezirganlarının tezgahlarına düşebiliriz... Din adına, tasavvuf adına nice sapkınlıklar kol geziyor...

Cahilin sofusu, şeytanın maskarası olur. Onun için büyüklerimiz, ilm-i hal(fıkıh) olmadan intisabı tehlikeli ve zararlı görürler. Meydan müteşeyyihler-

İslam nizamında, Ümmet-i Muhammed'de bir tane siyasi halifelik, birçok da tarikat halifeleri olur; olabilir... Hilafetten amaç da bellidir. Allah'ın mülkünde-dünyada- Allahu Teala'nın nizamı kurulsun, yürütülsün.

le dolu... **Aman dikkat!** En kutsal kavramlarımızın içleri boşaltılıyor, din ve tarikatlarımız, cemaatlerimiz istismar ediliyor, dünyalığa araç ediliyor...

Unutmayalım ki önderlerimizle aynı safta hesaba çekilecek, onlarla beraber olacağız. Ya cennette, ya da cehennemde!

Mevla bizi dini sömüren, şaşırtan zalim önderlerden korusun, bizleri sevdiklerine katsın, onlarla haşreylesin...

1969' larda Hocamızın zuhuruyla tüm İslam alemi "acaba Osmanlı(hilafet) geri mi geliyor?"diye heyecanlanmıştır. Öyle ya belki başımızın kesildiği yerden kalkardık...

Müslümanların bir emiri olmalıydı; biat ve itaat olmalıydı. Dünyadaki Müslümanlar merhum Hocamızı bu **"imam"** konumunda görüyorlardı. Bizler de 30-40 yıl **"Hakk'ın egemenliği"** için çalışacağımıza sözlerimizi yinelemiştik. Milli Görüşçüler olarak bu süreçte dünya süslerine takıldık, yorulduk, sürçtük, düştük, başka yollara girdik, ahdimize vefa gösteremedik. Vefalılar ise hak yolda yürümeye, koşmaya devam ediyorlar. Öyle ya, bu bir sınavdı, ayıklanacaktık... Ayıklanıyoruz... **Oturanlardan koşanlara selam olsun!**

Bizlerin, **"salih, sadık"** kimseleri aramak, bulmak ve onlarla birlikte olmak gibi bir sorumluluğumuz var. **Arayanlar bulurlar; lütufla, tevfikiyle....**

İslam nizamında, Ümmet-i Muhammed'de bir tane siyasi halifelik, birçok da tarikat halifeleri olur; olabilir... Hilafetten amaç da bellidir. Allah'ın mülkünde-dünyada- Allahu Teala'nın nizamı kurulsun, yürütülsün. Kullara kulluk yapılmasın. **Kısaca barış olsun, kavga olmasın, zulüm**(fesat) **olmasın. Islahat olsun, ifsat olmasın. Tevhid olsun, şirk olmasın.**

Beden ülkesinde de, ülkede de **"hak"** egemen olacaktır. İçimizdeki nefis firavunu kalbimizde oturarak hükmedemeyecek/zulmedemeyecek. Akla o da vahye teslim olacak ki adalet ve barış olsun. Huzur bulunabilsin. İşte nefis ve şeytan düşmanlarımızı tanımak ve onlarla savaşmak(cihad) öğretim ve eğitimindeki rehber tekkedeki şeyh olacaktır. Allah'ın ahlakıyla ahlaklanılacak, nefis terbiyesi/muhasebesi yapılacak, kendimiz ve Rabbimiz tanınacaktır.

Tüm ülkedeki huzur ve güvenlik, barış ve adaleti sağlamak, zulmü ortadan kaldırmak, tağutu defeylemek, kısaca Hakk'ı tüm yeryüzünde ikame ve egemen kılmak da siyasetteki önderin(halife) görevi olacaktır.

Amaç bellidir. Tevhid, barış ve adaletle insanların dünyada ve ahirette saadetinin sağlanması iiçin cihad etmektir.

Hem tekkedeki şeyhler, hem de tüm Ümmet-i Muhammed'in halifesi vahye(İslam) teslimdir. Halifeleri de tüm insanları da şeriat bağlar. Aralarında ihtilaf, uyumsuzluk olmaz. Tam bir uyum, düzen vardır. Allah için O'nun kullarına hizmette yarışma ve dayanışma vardır. İşte böyle bir coğrafyada ancak adalet ve barış vardır... Huzur vardır...

Hem halifeler, hem de şeyhler tüm önderler, rehberler şeriata bağlı kaldıkça ne kadar yararlı olurlarsa, ondan ayrıldıklarında da o kadar zararlı olur, tüm toplumu ifsad ederler... Böylelerinin şerrinden Mevlam bizleri korusun.

Öyle buyurmuş ya Efendimiz(S.A.V): **"İki sınıf vardır: Onlar düzgün olurlarsa toplum düzelir, onlar eğrilirlerse toplum eğrilir, ulema ve ümera."**

Ne yazık ki günümüzde bu ifsadı hayret ve ibretle yaşıyor ve izliyoruz. Daha kötüsü bu **"ifsad"**, **"ıslah"** adı altında, o iddiayla bile yapılabilmektedir.

İncili, Tevratı tahrif edenler, zamanlarının din bilginleri ve yöneticileri olmuştur.

Bunlar insanların mallarını haksız yollardan yemek, dini satmak, değiştirmek suretiyle insanların dinden(kilise,havra) soğumalarınına, hatta din düşmanlığına sebep olmuştur.

Batıda laiklik, pozitivizm, materyalizm...tüm sapkınlıkların ortaya çıkmasına neden olmuştur...

İslam aleminde de ulema ve ümera bozulursa dinden (İslam) haberi olmayan kitlelerin İslam'dan uzaklaşmasına, hatta düşmanlıklarına sebep olabilmektedirler... **"Ümmetimin en şerlileri kötü(amelsiz) alimlerdir".(**H.Ş)

Rabbani ulemaya ne kadar muhtacız...

Zulmün ve cehaletin gittikçe yaygınlaştığı zamanımızda Efendimiz (S.A.V)'in mirasçıları olarak yıldız gibi yönümüzü, yolumuzu gösterecek, aydınlatacak örnek rehberler Rabbimizin kerim ve vehhab isminden diliyoruz. Onlar ki ilmi, ahlakı ve ameli **"ehli sünnet"** istikametinde birleştirmişler, yüzlerini de Mevla'ya dönmüşlerdir..

Ubeyd FAKİRULLAH

Kibâr-ı Kelâm

(Ehlullahın Dilinden...)

Susmanın Ne Kadar Faziletli Olduğu

وَعَنِ النَّبِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ، اَنَّهُ قَالَ: اَلصَّلٰوةُ عِمَادُ الدِّيْنِ، والصَّمْتُ اَفْضَلُ، وَالصَّدَقَةُ تَطْفِى غَضَبَ الرَّبِ وَالصَّمْتُ اَفْضَلُ، وَالصَّوْمُ جُنَّةٌ مِنَ النَّارِ وَالصَّمْتُ اَفْضَلُ، وَالْجِهَادُ سِنَامُ الدِّيْنِ وَالصَّمْتُ اَفْضَلُ

Hz. Peygamber (aleyhisselam) şöyle buyurmuştur: **“Beş vakit namaz, dinin direğidir, Susmak ise pek faziletlidir; Sadaka, Rabbin gazabını dindirir, Susmak ise pek faziletlidir; Oruç, cehenneme bir kalkandır, Susmak ise pek faziletlidir; Cihad, dinin zirvesidir, Susmak ise pek faziletlidir.”**

İmanın Şiarları

وَعَنْ بَعْضِ الْحُكَمَاءِ اَنَّ شَعَائِرِ الْاِيمَانِ اَرْبَعَةٌ: اَلتَّقْوٰى وَالْحَيَاءُ وَالشُّكْرُ وَالصَّبْرُ

Hikmet ehli bazı Zâtlar buyurmuşlardır ki: **“Hiç şüphesiz! İmân’ın şiârı** (nişan ve alametleri) **dörttür.** (İnsanı gerçek manada Allah korkusuna ulaştıracak olan) **Takva,** (iffetsizliği ve fuhşiyyatı önleyecek olan) **Hayâ,** (Allah’ın vermiş olduğu nimetlere) **Şükür,** (başa gelen bela ve musibete) **Sabır.”**

İddia ettiği davasında yalancı olanlar

وَعَنْ خَاتِمِ الْاَصَمِّ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ اَنَّهُ قَالَ: مَنِ ادَّعٰى اَرْبَعَةً بِلَا اَرْبَعَةٍ فَدَعْوَاهُ كَذِبٌ. مَنِ ادَّعٰى حُبَّ اللهِ وَلَمْ يَنْتَهِ عَنْ مَحَارِمِ اللهِ تَعَالٰى، فَدَعْوَاهُ كَذِبٌ؛ وَمَنِ ادَّعٰى حُبَّ النَّبِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَكَرِهَ الْفُقَرَاءَ وَالْمَسَاكِينَ، فَدَعْوَاهُ كَذِبٌ؛ وَمَنِ ادَّعٰى حُبَّ الْجَنَّةِ وَلَمْ يَتَصَدَّقْ، فَدَعْوَاهُ كَذِبٌ؛ وَمَنِ ادَّعٰى خَوْفَ النَّارِ وَلَمْ يَنْتَهِ عَنِ الذُّنُوبِ، فَدَعْوَاهُ كَذِبٌ

Hâtim-i Esam[1] (rahimehullah) buyurdu ki: **“Kim dört şey olmadan** (şu) **dört şeyi iddia ederse, onun bu davası yalandır. Allah’u Teâlâ’nın haram kıldığı şeyleri bırakmadan kesmeden Allah’u Teâlâ’yı sevdiğini iddia edenin davası yalandır; Fakirleri ve miskinleri sevmediği halde Allah Rasûlünü sevdiğini iddia edenin davası yalandır; Malını Allah** (c.c.) **yolunda harcamadığı halde cenneti sevdiğini iddia edenin davası yalandır; Günahlardan yüz çevirmeden cehennemden korktuğunu iddia edenin davası yalandır.”**

[1] Evliyanın büyüklerinden, Şakîki belhî’nin talebesi. 852 (H.237) senesinde Belh’in bir nahiyesi olan Mâhcer’de vefât etmiştir.

Allah Rızası İçin Yapılan Amellerin Karşılıkları

قِيلَ: اَوْحَى اللهُ تَعَالٰى اِلٰى نَبِيٍّ مِنَ الْاَنْبِيَاءِ مِنْ بَنِى اِسْرَائِيلَ، وَقَالَ: صَمْتُكَ عَنِ الْبَاطِلِ لِى صَوْمٌ، وَحِفْظُكَ الْجَوَارِحَ عَنِ الْمَحَارِمِ لِى صَلٰوةٌ، وَاِيَاسُكَ عَنِ الْخَلْقِ لِى صَدَقَةٌ، وَكَفُّكَ الْاَذٰى عَنِ الْمُسْلِمِينَ لِى جِهَادٌ

Denildi ki: “Allah’u Teâlâ, Benî İsrail’in peygamberlerinden birine vahyetti ve buyurdu ki: **“Benim rızam için batıl sözü söylemekten susman, oruçtur; Benim rızam için azalarını haram olan şeylerden muhafaza etmen, namazdır; Benim rızam için mahlukattan ümit kesip (onlara bel bağlamaman) sadakadır; Eziyet veren şeyleri benim rızam için Müslümanlardan engellemen, cihattır.”**

Şekâvet ve Saadetin Alametleri

وَعَنِ النَّبِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ اَنَّهُ قَالَ: عَلَامَةُ الشَّقَاوَةِ اَرْبَعَةٌ، نِسْيَانُ الذُّنُوبِ الْمَاضِيَةِ وَهِيَ عِنْدَاللهِ تَعَالٰى مَحْفُوظَةٌ؛ وَذِكْرُ الْحَسَنَاتِ الْمَاضِيَةِ وَلَايَدْرِى اَقُبِلَتْ اَمْ رُدَّتْ؛ وَنَظَرُهُ اِلٰى مَنْ فَوْقَهُ فِى الدُّنْيَا؛ وَنَظَرُهُ اِلٰى مَنْ دُونَهُ فِى الدِّينِ. يَقُولُ اللهُ تَعَالٰى: اَرَدْتُهُ وَلَمْ يُرِدْنِى، فَتَرَكْتُهُ

Hz. Peygamber (aleyhisselam) şöyle buyurmuştur: **“Dört şey bedbahtlığın alametidir, Geçmişte işlediği günahları unutup** (onlara tövbe etmemek)**, hâlbuki o günahları** (kıyamet günü karşısına çıkarılmak üzere) **Allah katında muhafaza edilmektedir; Yapmış olduğu iyilikleri anlatmak, hâlbuki onların kabul mu edildiğini veya red mi edildiğini bilmemektedir; Dünya** (hayatı ve yaşantısı) **hususunda kendisinden yukarıda olana bakarak** (ona imrenmek); **Dini** (hayat ve yaşantı) **hususunda kendisinden aşağıda olana bakarak** (kendisini iyi bir konumda sanarak amelini beğenmek).

(Bu durumda olan kişi hakkında) Allah’u Teâlâ hazretleri buyurur ki: **“Ben o kulumu** (sevmek, ona rahmet etmek, onu bağışlamak) **istedim, o ise beni istemedi, bende onu terk ettim.”**

وَعَلَامَةُالسَّعَادَةِ اَرْبَعَةٌ، ذِكْرُ الذُّنُوبِ الْمَاضِيَةِ؛ وَنِسْيَانُ الْحَسَنَاتِ الْمَاضِيَةِ؛ وَنَظَرُهُ اِلٰى مَنْ فَوْقَهُ فِى الدِّينِ؛ وَنَظَرُهُ اِلٰى مَنْ دُونَهُ فِى الدُّنْيَا

(bu hadis-i şerifin devamında) Hz. Peygamber (aleyhisselam) şöyle buyurmuştur: **“Dört şey de mutluluğun alametidir, Geçmişte işlediği günahları hatırlayıp** (onlara tövbe ve istiğfar etmek)**; Yapmış olduğu iyilikleri unutmak; Dini** (hayat ve yaşantı) **hususunda kendisinden yukarıda olana bakarak** (amelinin az ve riyakarane olduğunun farkına vararak amele ve ihlasa sarılmak)**; Dünya** (hayatı ve yaşantısı) **hususunda kendisinden aşağıda olana bakarak** (Allah’u Teâlâ’nın kendisine vermiş olduğu nimetlere şükretmek)**.”**

Kalbi Nurlandıran ve Karartan Şeyler

وَعَنْ عَبْدِاللهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِىَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: اَرْبَعَةٌ مِنْ ظُلْمَةِ الْقَلْبِ؛ بَطْنٌ شَبْعَانُ مِنْ غَيْرِ مُبَالَاتٍ، وَصُحْبَةُ الظَّالِمِينَ، وَنِسْيَانُ الذُّنُوبِ الْمَاضِيَةِ، وَطُولُ الْاَمَلِ. وَاَرْبَعَةٌ مِنْ نُورِ الْقَلْبِ؛ بَطْنٌ جَائِعٌ مِنْ حَذَرٍ، وَصُحْبَةُ الصَّالِحِينَ، وَحِفْظُ الذُّنُوبِ الْمَاضِيَةِ، وَقَصْرُالْاَمَلِ

Abdullah ibni Mes‘ud (radiyallahu anh) buyurmuştur ki: **“Dört şey vardır ki:** (onlar) **kalbin zulümâtındandır**[1]: (Çevresindeki yoksulları, Dünyadaki aç din kardeşlerini veya kendi düşeceği kötü durumu) **umursamaksızın, dolu mide”, zalimlerle arkadaşlık yapmak, geçmişte işlediği günahları unutmak,** (dünyaya yönelik) **uzun emel sahibi olmak.”**

“Dört şey de vardır ki: (onlar da) **kalbin nurundandır**[2]**:** (Çevresindeki yoksulları, Dünyadaki aç din kardeşlerini düşünmekten veya kendi düşeceği kötü durumdan) **sakınarak** (o endişe ve tasa ile) **aç mide, Salihlerin sohbeti, geçmiş günahlarını hatırla**(yarak daima nadim ol)**mak, kısa emel sahibi olmak.”**

1. Kalbi karartan veya kalbi kara olanların işlediği şeylerdendir.
2. Kalbi nurlandıran veya kalbi nurlu olanların işlediği şeylerdendir

Ersan BİLGİN

Fetih Gençliği

> *Gençliğin İnşa ve İhyası, Asr-ı Saadet Modelindedir… Günümüz gençliğinin modeli ve örneği, başta Rasulullah (as) ve Rasulullah aleyhisselam'ın terbiyesinde yetişmiş, İslam'ın potasında erimiş, iman ve istikamet sahibi Asr-ı Saadet gençliği olmalıdır.*

Fetih Ruhuna sahip olmak için ideal adamı, dava olmak esastır. Hayat iman ve cihattır şuuruna sahip olanlar fatih olabilir. İslam'ın hayat nizamı olduğuna, İslamsız saadet olmayacağına iman edip, şuurlu Müslüman olarak Allah yolunda fedakarlık ve cihad ederek fatih olunabilir…

Rasulullah'ın yanında her şeyleriyle var olan fetih ruhlu genç sahabiler, sarsılmaz bir iman, batıldan uzak sahih bir ilim, her türlü riyadan uzak bir ihlas ve samimiyet, korku ve ürküntüden uzak bir azim, yorulmak bilmeyen devamlı bir çalışma ve cihad, şehadet yada zaferden başka bir şey tanımayan tam bir fedakarlık ve mesuliyet sahibiydiler.

Dolayısıyla bugün de Fetih gençliği; **Bilgi, İman, Aksiyon, Hikmet Ve Heyecan Sahibi olmalıdır.**

"Ashabı Kehf'in şahsında, Allah Teala, Hakkı haykıran, imansızlara ve zalime boyun eğmeyen fetih ruhuna sahip o mü-

barek gençlere, genç sahabilere ve bu duruşta olan bütün imanlı ve şuurlu gençlere ilahi destek vadetmektedir: "Onlar Rablerine samimiyetle inanmış gençlerdi. Biz de onların hidayetlerini artırdık. Kavimlerinin karşısına dikilip şu gerçeği haykırdıkları zaman, Biz kalblerini pekiştirmiştik: Bizim Rabbimiz, göklerin ve yerin Rabbi'dir. Biz O'ndan başka hiçbir ilaha tapmayız....." (Kehf Sûresi, 13-14)"

"Ey iman edenler! Size hayat verecek şeylere sizi çağırdığı zaman, Allah'ın ve Resûlü'nün çağrısına uyun." (Enfal, 24)

Yeniden fetih ruhu için dirilmemiz, öze dönmemiz lazım… Sadece ve sadece Peygamberimiz (sas)'de ve O'nun mesajında dirilme ve hayat vardır. İnsanlığa fert ve cemiyet hayatında huzur verecek tek mesaj ve sistem, Yüce Allah'ın vahyiyle vücut bulan İslam'dır.

Fetih ruhuyla Peygamberimiz'in gençlerinden olmak için **Kur'an ve Sünnet'le hayat bulmamız lazım**. Genç Sahabiler böyle hayat buldu, biz gençleri ve ümmeti de ancak böyle hayat bulup dirilebiliriz.

Asrımızın zifiri karanlığında, susuz çöllere döndük. O'nun hayat veren mesajlarına muhtacız. Yüce Allah'ın ve Rasulü'nün davetine uyarsak, tüm insanlık olarak hayat bulup dirileceğiz. Yoksa yok olup gider insanlık…

Gençliğin İnşa ve İhyası, Asr-ı Saadet Modelindedir… Günümüz gençliğinin modeli ve örneği, başta Rasulullah (as) ve Rasulullah aleyhisselam'ın terbiyesinde yetişmiş, İslam'ın potasında erimiş, iman ve istikamet sahibi Asr-ı Saadet gençliği olmalıdır. Asr-ı saadet, ümmetin mayasıdır. Dünya ve ahiret saadetimiz, yeniden Asr-ı Saadet Modeli'ni hayata kazandırmakla mümkündür.

"Asr-ı Saadet'i model alan, İslami eğitim ve terbiye ile yetişen gençler, insanlığın önündeki engelleri-putları İbrahim (as) gibi kırıp yok ederler. Yusuf (as) gibi harama uçkur çözmezler. Ashab-ı Kehf (as) gibi zalime boyun eğmezler. Yuşa (as) gibi İslam'a hizmet ederler. Hz. Muhammed (as) gibi İslam Devleti'ni kurup aleme adalet, huzur ve merhamet dağıtırlar…"

Fetih ruhunu kuşanmış nçlerimiz daima mazlumun anında zalimin karşısında olmayı bilmelidirler. Gençler, çalışkan ve gayretli olmalıdır ama asla hırslarının ve istikbal endişesinin esiri olmamalıdır. Daima sabırla, anlayışla ve fedakârlıkla yol almalıdırlar. Unutmamalı ki; **gençlik, zenginlik, makam, şöhret, vs. birer imtihan vesilesidir.** Efendimiz (sas), daha İslam'ın ilk yıllarında Mekke müşriklerinin tekliflerini, **" güneşi sağ elime, ayı da sol elime verseniz İslam'dan vazgeçmem"** diyerek elinin tersiyle itmiştir…

Gençlerimiz, küçük hesapların değil büyük hedeflerin adamı olmalıdırlar. Küçük hesaplar gelip geçicidir, fanidir. Büyük hedefler ise insanı ötelerin ötesine götürür. Heva ve heves adamı değil ideal dava adamı olmak insana çok şey kazandırır. Bu sebeple günün adamı değil hakikatin adamı olmak lazım, der büyüklerimiz.

> ***"Onlar Rablerine samimiyetle inanmış gençlerdi. Biz de onların hidayetlerini artırdık. Kavimlerinin karşısına dikilip şu gerçeği haykırdıkları zaman, Biz kalblerini pekiştirmiştik: Bizim Rabbimiz, göklerin ve yerin Rabbi'dir. Biz O'ndan başka hiçbir ilaha tapmayız....."*** *(Kehf Sûresi, 13-14)*

Gençler, büyüklerin tecrübelerinden, birikimlerinden istifade etmelidirler. Gençler, Rasûlullah'ın haya ve edebini örnek almalıdırlar.

İnsanlığın Efendisi Hz. Peygamberimiz'i (sas) anlatanlar kendileri de **O'nun ahlakını** yaşamalıdırlar. **En güzel eğitim, örnek bir yaşantı ile ortaya konan eğitimdir.**

Fetih Ruhuna Sahip Gençliğin Özellikleri ve Güzellikleri:

- Her şeyden evvel ve her şeyden çok Allah'a iman ve itaat eder ve Allah'ı çok sever.

- Daha sonra da Allah Rasulü'ne imanı, itaatı ve sevgisi tamdır.

- Hayatının merkezini Kur'an ve Sünnet oluşturur.

- Şuurlu ve iyi niyetlidir, Allah ve Rasulü'ne teslimiyeti tamdır, samimi ve ihlaslıdır.

- Mümin kardeşlerini ve tüm canlıları sever.

- İmanın, salih amelin, doğru ilmin, güzel-iyi ahlakın, adil yönetimin, faydalı iktisadın kısacası Hakk'ın hakimiyeti için koşturur.

- Her zaman ve her yerde Hakkın yanında ve emrinde, batılın ve küfrün daima karşısındadır.

*- **"Kul hakkı"**nı hep gözetir.*

- Tüm insanların hayrı, iyiliği ve hidayeti için çalışır.

- Namazlarını dosdoğru ve devamlı kılar. Cemaatle namaza önem verir.

- Gücü oranında malından Allah yolunda İnfak eder, sadaka verir. Cömerttir.

- İmanda, ibadette, hayırda, cihadda ve hizmette devamlıdır.

- Üstün ahlaklıdır. Edebli ve Hayalıdır. İffetlidir.

- Temiz ve Dürüsttür.

- Güleryüzlü ve tatlı sözlüdür.

- Fedakar, sabırlı ve azimlidir.

- Duyarlıdır, dengelidir, uyanıktır.

- Vaktinin, gençliğinin ve sağlığının kıymetini bilir.

- Kolaylaştıran ve müjdeleyendir. Hep güleryüzlü ve tebessümlüdür.

- Çalışkan ve üretkendir.

- İşini sağlam ve güzel yapar. Hatasında ısrar etmez.

- Tevazu sahibidir, kibirli değildir. Merhametlidir.

- Acizlikten, tembellikten, korkaklıktan ve cimrilikten uzaktır. Etkilidir.

- Ümid vardır, karamsar değildir.

- Malayani (Boş Söz ve İşle) vakit geçirmez.

- Hurafe ve Batıl İnançlardan uzaktır.

- Şuur ve duruş sahibidir. Şefkatlidir ve cesurdur.

- Kanaatkar ve mütevekkildir.

- Hayatta en büyük arzusu daima Müslümanca düşünmek, Müslümanca yaşamak ve nihayet Müslümanca ölmektir.

Her şeyiyle bize en güzel örnek olan Rasulullah (as)'ın yolunda ve izinde bir hayat sürmemiz duasıyla. Allah Teala gençlerimizi, Resulullah'ın dâvâsı İslam etrafında, Kur'an ve Sünnet yolunda pervane olanlardan eylesin. O'nun ahlakıyla ahlaklandırsın. (amin)

Ayet-i Kerime

“Size bir selâm verildiği zaman, ondan daha güzeliyle veya aynı selâmla karşılık verin. Şüphesiz Allah, her şeyin hesabını gereği gibi yapandır.” (Nisâ Sûresi 86)

Fatih Sultan SEMİZ

Nereye Gidiyoruzdan Daha Önemli Nereye Gideceğiz

> ***Anlamada ve uygulamada İslam'ın tamamı kabul etmeyen kişilerin geldiği noktaları düşündüğümüzde her gece yatağa girmeden önce tecdidi iman etmeli ve her daim korku ile titremeli.***

İlk insan ve ilk Peygamber Adem Aleyhisselam'ın yaratılması ile başlayan imtihan süreci son insan, son nefesini verene kadar devam edecek. Ne bireysel baz da ne de Ümmet olarak imtihan dediğimiz sürecin kesintiye uğraması söz konusu değildir. Ya yoklukla, ya toklukla, ya kâfirle, ya münafıkla, ya darbeyle, ya medyayla, ya söz ile ya göz ile ve bunlar gibi sayısız imtihan çeşidi ile adım adım ölüme ilerliyoruz. Son nefesi verene kadar hiçbir şeyin kesin olmadığı şu dünyada en büyük görevimiz Müslümanca yaşamaktan önce Müslümanca ölmektir. Evet, Müslümanca yaşam ak bizim büyük görevlerimizdendir ama sonu Müslüman olarak sonuçlanmayan hiçbir hayatın nasıl yaşandığı ahiret için geçer akçe olmayacaktır. O yüzden ayaklarımızın Allah yolunda sabit kalması için, kalbimizin fitne ve fesattan beri olması için her daim dua etmeliyiz. **O yüzden şeytanın araladığı o batıl yolların hiçbirinden girmemek için her an teyakkuz da olmalıyız.**

Ahir Zaman Be Kardeşim

Ahir zamanı yaşayıp yaşamadığımızı nokta atışı tespit etmek mümkün olmasa da kendi ömrümüzden geçen her saniye ile kendi ahir zamanımızı yaşadığımızın bilincinde olmalıyız. **Müslümanca ölmeyi sarf bir dağ yoluna benzetirsek uçuruma düşmeden bu yolu tamamlamayı öğrenmeliyiz.** Bu yolu gidebilmemiz için kontrollü bir heyecana ihtiyacımız olduğu kesin. Hem yolun sonunda ki ödül olan cennet ve cemalullah bizi heyecanlandırmalı hem de her an Müslüman olarak ölememe korkusu bizi kontrollü bir yaşam sürmeye itmeli. Ayağımızı hangi zemine bastığımızdan tutunda, yola ne kadar hâkimiz, yanımıza almamız gereken erzaklar nelerdir, yol bilgisine sahip miyiz gibi birçok soru cevaplarını bekliyor. Ayrıca yürüdüğümüz bu yolda bizden sonra çocuklarımızın ve yeni gelen neslin geleceğini düşünürsek ayak izlerimizin nereyi gösterdiğine ayrıca dikkat etmeliyiz.

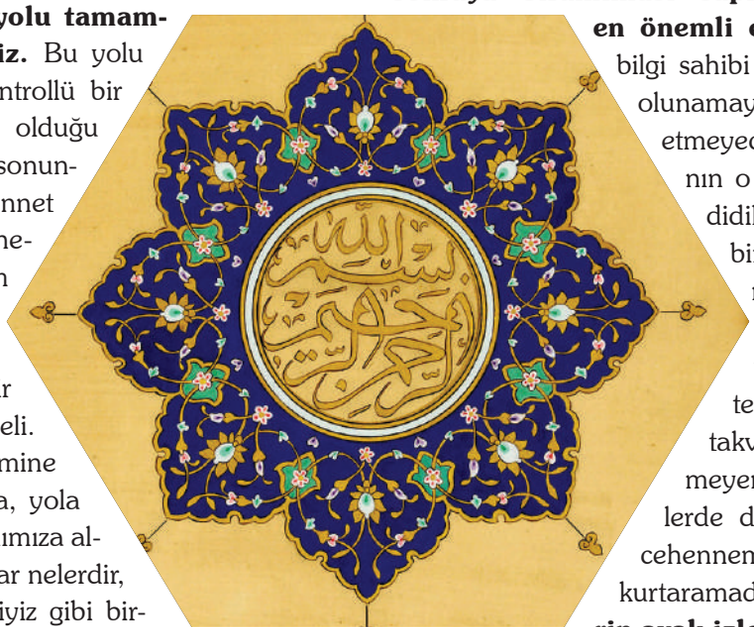

Sapma Nasıl Başlıyor?

Bazen bir söz ile bazen bir hareket ile insanoğlu kendisini İslam'ın dışına atabilir. Düşünmeden kurulan cümleler, kutsalın alaya alınması gibi durumlar cehennemin yollarını gösteren tabelalardır. O yüzden neyi nerede konuştuğumuz, zamanı ve mekânı dikkate alıyor olmamız Müslümanlığımızdandır. Hayır konuşmak ve susmanın ahirete iman ile ilişkilendirilmesini şimdi daha iyi anlıyor muyuz? Sustuğumuz yer, konuştuklarımız, tavır ve davranışlarımız bilinçaltımızın bize telkinleridir. O yüzden **ilk sapma fikri altyapımızdan kaynaklanıyor.** Seneler önce dinlediğimiz bir video, okuduğumuz bir makalenin mezara girerken itikadımıza etki etmeyeceğini düşünmek bile başlı başına büyük tehlikedir. **Sağlam bir akidenin tesisi, Allah'a ve Resul'üne kayıtsız şartsız teslimiyet, aklın nakilden sonraya bırakılması sapmayı engelleyecek en önemli etmenlerdir.** Tabi ki bilgi sahibi olmadan fikir sahibi olunamayacağını asla göz ardı etmeyeceğiz. Kadim ulemanın o müthiş eserleri didik didik edilmeden doğru bir fikri altyapının tesisi neredeyse mümkün değil. Çünkü bilgide tek başına bazen yeterli olmayabilir. İhlas, takva ve amel ile bezenmeyen bir ilim oryantalistlerde de vardı. Ama onları cehenneme odun olmaktan kurtaramadı. **O yüzden kimlerin ayak izlerini takip ettiğimize hayatımızın her döneminde dönüp dönüp bakmalıyız.**

Her Çocuk

Doğan her çocuğun fıtrat üzere doğduğunu daha sonra anne babasının onu Hristiyan ve Yahudi yaptığı bize bildiren Peygamber Aleyhisselam'ı doğru anladık mı acaba?

Burada ki sadece bu iki tahrif edilmiş dine haiz bir şey midir? Yoksa dinimizin önüne geçirdiğimiz her ideoloji, her sapma bizi fıtratımızdan ayırmıyor mu?

Sağlam bir akidenin tesisi, Allah'a ve Resul'üne kayıtsız şartsız teslimiyet, aklın nakilden sonraya bırakılması sapmayı engelleyecek en önemli etmenlerdir. Tabi ki bilgi sahibi olmadan fikir sahibi olunamayacağını asla göz ardı etmeyeceğiz.

O yüzden kimlerin ayak izlerini takip ettiğimize hayatımızın her döneminde dönüp dönüp bakmalıyız.

Mesela her çocuk fıtrat üzere doğar daha sonra anne babası onu Türk veya Kürt yapar desek yanlış mı demiş oluruz? "Tanrı Dağı kadar Türk, Hira dağı kadar Müslümanız" diye slogan atan gençlere Üstad Necip Fazıl'ın dediği **"Ya Tanrı Dağı kadar Türksünüz Ya da Hira Dağı kadar Müslümansınız"** derken bunu kastediyordu aslında. **İslam'ın, Müslümanlığımızın önüne geçirdiğimiz her ideoloji, her fikir bir sapmanın başlangıcıdır. Fıtrata müdahaledir.**

Bu örnekleri çoğaltabiliriz. Her çocuk fıtrat üzere doğar daha sonra anne babası onu kapitalist, Kemalist, faşist, emperyalist yapar desek yanlış mı demiş oluruz? Ve ya her çocuk fıtrat üzere doğar daha sonra abiler/ ablalar onu Gülenist yapar desek yerinde olmaz mı?

Kendi dünya görüşü İslam'ın dünya görüşü ile birebir örtüşmüyorsa namaz kılması ona ne fayda verebilir ki? Kıldığımız namaz Allah'ın istediği nizamın dünyada hâkim olması gerektiği fikrini bizde uyandırmıyorsa seccadeli spor olmadığını nasıl iddia edeceğiz?

Bütünü Kabul Etmeden Olmaz

Sapmanın baş gösterdiği diğer alan ise dini bütün olarak anlamaya yanaşmamaktan kaynaklanıyor. Bu iki türlü tezahür ediyor. **Birincisi uygulamada bütünü almamaktan kaynaklanıyor.** Yani çoraplarla camiye girmemeyi dindarlığın büyük göstergelerinden sayan cemaatin aynı hassasiyeti kredi kartı ile camiye girmemede göstermemesi diyebiliriz. **İkinci tezahürü ise İslam'ın bilgi kaynaklarını bütün olarak kabul etmemekten kaynaklanıyor.** Mesela Kur'an-ı Kerim'i kabul ettikten sonra aynı Kur'an-ı Kerim gibi tevatür yolu ile bize gelen Sahihi Buhari, Sahihi Müslim gibi hadis kitaplarını hiçe saymayı buna örnek gösterebiliriz. Kur'an-ı Kerim'i tek kaynak kabul edip Resulullah Sallahu Aleyhi ve Sellem'i postacı gören zihniyette buna örnektir. Peygambere itaat Allah'a itaattir emrine rağmen Sünnetleri olmayan, Hadis-i Şerifleri söylenmemiş saymakta buna örnektir.

İslam'a girerken hepsinin kabul şartı aranırken İslam'dan çıkarken bir hükmünün reddi yeterli oluyor. Çünkü İslam'da hata yoktur. O'nun bir parçasında eksiklik olduğunu düşünmek tamamının öyle olduğunu söylemektir. **O yüzden seneler sonra kabre Müslüman kimliği olmadan girmemek için bütünü kabul edip bütünü uygulanabilir olduğuna iman etmek gerek.**

Buraya nasıl gelindi?

Anlamada ve uygulamada İslam'ın tamamı kabul etmeyen kişilerin geldiği noktaları düşündüğümüzde **her gece yatağa girmeden önce tecdidi iman etmeli ve her daim korku ile titremeli.** Kimi millete rağmen bu çeşit gâvurluğa az rastlanır biçimde devletin tankını, topunu, silahını o devletin sahibi olan halka doğrultması gelinen noktanın ürkütücülüğüne işarettir. Ve ya Adem Aleyhisselam'ın babasının olduğunu söylemek cüretinde bulunmanın seneler sonra insanı Darvizme götüreceğini kestirmek zor mu? Bu noktaya nasıl gelindi sorusu her Müslümanı tedirgin etmeli. Onlarda zamanında bir Müslüman gibi konuşup bir Müslüman gibi düşünüyordu. Ancak geldiğimiz nokta kendi dünyaları için başkalarının ahiretini yakmayı göze alıyor olmaları bize ne söylüyor acaba?

Evet, bu noktaya bir video ile gelindi demeyeceğim, okunan bir makale ile de olmamış olabilir. Ama bunların bir nedeni var ve her Müslümanın bunlar ne ise bulup o noktadan şeytana geçit vermemesi gerekiyor. Bana sorarsanız nedeni kâfirlere meyletmeyin yoksa size ateş dokunur emrini göz ardı ediyor olmamızdan kaynaklanıyor.

Selam

1) Allah-u Teâlâ şöyle buyuruyor:

“Bir selam ile selamlandığınızda ondan daha iyisiyle veya aynısıyla selamı alın…” (Nisa 86)

2) Ebu Hureyre (Radiyallahu Anh) şöyle dedi:

“Rasulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem):

‘Müslüman’ın Müslüman üzerindeki hakkı altıdır.’

Sahabeler:

–Onlar nedir? Ya Rasulallah! diye sordular.

Rasulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem):

1) **Ona rastladığın zaman selam ver,**

2) **Seni davet ederse, davetine icabet et,**

3) **Senden nasihat isterse ona nasihat et,**

4) **Hapşırınca elhamdulillah derse, ona yerhamukellah de,**

5) **Hastalanırsa ona hasta ziyareti yap,**

6) **Öldüğünde arkasından git’** buyurdu.” (Müslim 2162/4, 5, Buhari 1239)

3) Cabir bin Abdullah (Radiyallahu Anh) şöyle dedi:

“Rasulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem):

“Selam kelamdan (konuşmadan) öncedir’ buyurdu.” (Tirmizi 2841)

Bir Yere Girenken veya Oradan Çıkarken Selam Vermek Farzdır

4) Allah-u Teâlâ şöyle buyuruyor:

“Ey iman edenler! Kendi evlerinizden başka evlere, izin almadan ve ev ahalisine selam vermeden girmeyin.” (Nur 27)

5) Ebu Hureyre (Radiyallahu Anh) şöyle dedi:

“Rasulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem):

‘Biriniz, bir meclise vardığı zaman selam versin, meclisten ayrılırken de selam versin. Birinci selam sonucundan daha önemli değildir’ buyurdu.” (Ebu Davud 5208, Tirmizi 2848, Buhari Edebu’l-Müfred 1007, 1008, Ahmed)

Not: **Yani bir yerden çıkarken selam vermek, girerken selam vermekten daha önemlidir!**

6) Ebu Hureyre (Radiyallahu Anh) şöyle dedi:

“Biriniz (din) **kardeşiyle karşılaştığı zaman ona selam versin. Eğer aralarına bir ağaç, duvar veya** (büyükçe) **bir taş girer sonra da onunla karşılaşırsa ona yine selam versin.”** (Ebu Davud 5200, Buhari Edebu’l-Müfred 1010)

7) Enes bin Malik (Radiyallahu Anh) şöyle dedi:

“Rasulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)’in ashabı toplu bulunurlardı da, onların (yürürlerken) karşılarına bir ağaç çıkardı. Bunlardan bir kısmı ağacın sağından ve diğer bir kısmı ağacın solundan giderdi de, karşılaştıkları zaman birbirlerine selam verirlerdi.” (Buhari Edebu’l-Müfred 1011)

8) Muaviye ibni Kurre demiştir ki, babam Kurre bana şöyle dedi:

“Hayrını umduğun bir mecliste bulunursun da, herhangi bir ihtiyaç seni aceleyle ayrılmaya sevk ederse:

‘Selamun aleykum,’ de! Çünkü sen böyle yapmakla, o mecliste onlara isabet edecek olan hayra iştirak etmiş olursun. Herhangi bir mecliste oturan insanlar, Allah anılmadan o meclisten dağılırlarsa bir eşek leşinden dağılmış gibi olurlar.” (Buhari Edebu’l-Müfred 1009)

9) Cabir (Radiyallahu Anh) şöyle dedi:

“Evine girdiğinde onlara (ev halkına) **Allah katından mübarek ve temiz bir selamla selam ver!”** (Buhari Edebu’l-Müfred 1095)

Selam, İslam’ın En Hayırlı Ameli, Allah’a Yakınlaşma, Cennete Girme ve Müminlerin Birbirini Sevme Sebebi Yapılmıştır

10) Ebu Hureyre (Radiyallahu Anh) şöyle dedi:

“Rasulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem):

‘Nefsim elinde olana yemin olsun ki siz iman etmedikçe cennete giremezsiniz. Birbirinizi sevmedikçe de iman etmiş olmazsınız. Ben size yaptığınız takdirde birbirinizi seveceğiniz bir iş göstereyim mi? Selamı aranızda yayın’ buyurdu.” (Müslim 54/ 93, Ebu Davud 5193, Tirmizi 2828, İbni Mace 68, Buhari Edebu’l-Müfred 980, Ahmed)

11) Abdullah bin Selam (Radiyallahu Anh) şöyle dedi:

Rasulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Medine’ye geldiğinde söylediği ilk sözü şu oldu:

"Ey insanlar! Selamı yayın, yemek yedirin, insanlar uykuda iken namaz kılın ki selametle cennete giresiniz."(Tirmizi 2603, İbni Mace 1334)

12) Abdullah bin Amr (Radiyallahu Anh) şöyle dedi:
"Bir adam Rasulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'e:
–İslam'ın hangi (ameli) daha hayırlıdır? diye sordu.
Rasulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem):
–**'Yemek yedirmen, tanıdığına ve tanımadığına selam vermendir'** buyurdu." (Buhari 12, Edebu'l-Müfred 1013, Müslim 39/63, Ebu Davud 5194, İbni Mace 3253, Nesei İman 12, Ahmed 2/169)

13) Ebu Umame (Radiyallahu Anh) şöyle dedi:
"Rasulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem):
'İnsanların Allah'a en yakın olanı, onlara ilk önce selam verenleridir' buyurdu." (Ebu Davud 5197, Tirmizi 2834)

14) Enes (Radiyallahu Anh) şöyle dedi:
"Rasulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem):
'Selam, Allah-u Teâlâ'nın isimlerinden bir isimdir. Onu Allah (selamlaşmak için) **yeryüzüne koymuştur. O halde aranızda selamı yayın'** buyurdu." (Edebu'l-Müfred 989)

15) Ebu Hureyre (Radiyallahu Anh) şöyle dedi:
"Rasulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem):
'Allah Azze ve Celle Adem'i kendi suretinde yarattı. Onun uzunluğu altmış arşındır. (yaklaşık 30 metre) Adem'i yaratınca (ona):
–**Git de şu topluluğa selam ver,** buyurdu. Bunlar meleklerden bir cemaat olup, oturuyorlardı. Sana ne cevap vereceklerini dinle! Çünkü bu senin ve zürriyetin için selam olacaktır, dedi.

Adem'de giderek:
–**Es-selamu aleykum,** dedi.

Melekler:
–**Es-selamu aleyke ve rahmetullah,** dediler. Ve ona Allah'ın rahmeti sözünü ziyade ettiler. Cennete giren herkes Adem'in suretinde olacaktır. Şimdiye kadar insanların yaratılışı eksilmekte devam etmiştir' buyurdu." (Buhari 3326, Edebu'l-Müfred 978, Müslim 2841/28)

16) İmran bin Husayn (Radiyallahu Anh) şöyle dedi:
"Bir adam Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'e geldi ve:
–**Es-selamu aleykum!** dedi.
Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) onun selamına aynı şekilde karşılık verdi ve selam veren şahıs oturdu.
Bunun üzerine Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem):
–**'On hasenat'** (sevap kazandı) buyurdu.
Sonra bir başkası geldi ve:
–**Es-selamu aleykum ve rahmetullah!** diyerek selam verdi.
Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) bu selamı da aldı ve o adam da yerine oturdu.
Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) bu adam için de:
–**'Yirmi hasenat'** (sevab kazandı) buyurdu.
Sonra bir başkası daha geldi ve:
–Es-selamu aleykum ve rahmetullah ve berekatuh! diye selam verdi.
Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) onun selamını da aldı ve o adam da yerine oturdu.
Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) bu adam için de:
–'Otuz hasenat' (sevap kazandı) buyurdu." (Ebu Davud 5195, Tirmizi 2829, Edebu'l-Müfred 986)

Selam Vermeye Önce Kim Başlar?

17) Ebu Hureyre (Radiyallahu Anh) şöyle dedi:
"Rasulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem):
'Küçük büyüğe, yürüyen oturana, az da çoğa selam verir' buyurdu." (Buhari 6233, Ebu Davud 5198, Tirmizi 2847)

18) Ebu Hureyre (Radiyallahu Anh) şöyle dedi:
"Rasulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem):
'Binekli olan yürüyene, yürüyen oturana, az olan cemaat de çok olana selam verir' buyurdu."
(Buhari 6232, Müslim 2160/1, Ebu Davud 5199, Tirmizi 2845, 2846, Ahmed 3/44)

İşaretle Selam Vermek Caiz Değildir

19) Abdullah bin Amr (Radiyallahu Anh) şöyle dedi:
"Rasulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem):
'Bizden başkalarına benzemeye çalışanlar bizden değildir. Yahudi ve Hristiyanlara benzemeyin. Yahudilerin selamlaşmaları parmak işaretiyledir. Hristiyanların selamlaşmaları ise el ile işaret etmekledir' buyurdu." (Tirmizi 2835)

20) Ata bin Ebi Keban (Rahmetullahi Aleyh) şöyle dedi:
"Sahabeler, elle selam vermeyi hoş görmezdi."
(Edebu'l-Müfred 1004)

21) Sabit bin Ubeyd (Rahmetullahi Aleyh) şöyle dedi:
"Abdullah ibni Ömer (Radiyallahu Anhuma)'nın bulunduğu bir meclise gittim, o şöyle dedi:
–Selam verdiğinde duyur! Çünkü o, Allah ka-

tından bir sağlık dileğidir, mübarektir ve hoştur." (Edebu'l-Müfred 1005)

Çocuklara ve Kadınlara Selam Vermek

22) Sabit el-Bunani (Rahmetullahi Aleyh) şöyle dedi:

"Kendisi Enes (Radiyallahu Anh) **ile beraber yürüyordu. Enes** (Radiyallahu Anh) **bazı çocukların yanına uğrayarak onlara selam verdi. Enes** (Radiyallahu Anh)**, kendisi Rasulullah** (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) **ile birlikte yürüdüğünü, Rasulullah** (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)**'de bazı çocukların yanına uğrayarak onlara selam verdiğini haber verdi."** (Buhari 6447, Müslim 2168/14, 15, Ebu Davud 5202, 5203, Tirmizi 2836, İbni Mace 3700)

23) Esma binti Yezid (Radiyallahu Anha) şöyle dedi:

"Biz bir kadınlar topluluğu içerisinde iken Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem**) yanımızdan geçti ve bize selam verdi."** (Ebu Davud 5204, Tirmizi 2838, İbni Mace 3701)

Topluluk Halinde Selam Vermek

24) Hasan bin Ali (Radiyallahu Anhuma) şöyle dedi:

"Uğrayan bir cemaat adına içlerinden birinin selam vermesi yeterlidir, oturanlardan birinin de selamı alması (diğerleri adına) **yeterlidir."**(Ebu Davud 5210)

Müslüman Olmayanlara Nasıl Selam Verilir?

25) Ebu Hureyre (Radiyallahu Anh) şöyle dedi:

"Rasulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem):

'Yahudi ve Hristiyanlara ilk olarak siz selam vermeyin. (önce onlar selam versin) **Onlardan herhangi birisiyle yolda karşılaştığınızda yolun en dar yerine mecbur edin'** buyurdu." (Müslim 2167/13, Tirmizi 2842, Ebu Davud 5207)

26) Enes (Radiyallahu Anh) şöyle rivayet etti:

"Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'in ashabı, Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'e:

–Kitap ehli (olan Yahudi ve Hristiyanlar) **bize selam veriyorlar. Biz onlara nasıl karşılık verelim?** diye sordular.

Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem):

–'Ve aleykum! diye cevap verin' buyurdu." (Buhari 6258, Müslim 2163/7, Ebu Davud 5207, İbni Mace 3697)

Biriyle Selam Yollandığında Ne Yapılmalıdır?

27) Aişe (Radiyallahu Anha) şöyle dedi:

"Rasulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem):

–'Ey Aişe! Bu Cibril'dir. Sana selam söylüyor!' dedi.

Ben de:

–Aleyhi's-Selam ve rahmetullah ve berekatuhu diyerek cevap verdim..." (Tirmizi 4130, 4131, Buhari 6253, Müslim 2447/90, İbni Mace 3696)

Birine Selam Verildiğinde Selamı Almazsa Ne Yapılmalıdır?

28) Abdullah bin Samit'ten şöyle dedi:

"Ebu Zerr (Radiyallahu Anh)'a şöyle dedim:

–Ben Abdurrahman bin Ümmü'l-Hakem'e tesadüf ettim ve ona selam verdim ama o bana hiç bir şeyle mukabele etmedi.

Bunun üzerine Ebu Zerr (Radiyallahu Anh):

–Ey kardeşim oğlu! Bundan senin aleyhine ne olur? Senin selamını, onun sağında bulunan ve ondan daha hayırlı olan melek aldı, dedi." (Edebu'l-Müfred 1038)

İçinde Kimse Bulunmayan Bir Yere Girildiğinde Nasıl Selam Verilmelidir?

29) Abdullah ibni Ömer (Radiyallahu Anhuma) şöyle dedi:

"Bir kimse meskun olmayan (şenliği bulunmayan, içi boş) **bir eve girdiği zaman:**

'Es-selamu aleyna ve alâ ibadillahi's-Salihin' desin." (Edebu'l-Müfred 1055)

Kimlere Selam Verilmez?

30) Cabir bin Abdullah (Radiyallahu Anhuma) şöyle dedi:

"Rasulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) **küçük abdestini bozarken bir adam ona uğradı ve selam verdi.**

Rasulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem):

–'Beni buna benzer bir halde gördüğün vakit bir daha bana selam verme. Şayet selam verirsen selamını almam' buyurdu." (İbni Mace 352, İbnu'l Carud 37, 38, Albani Sahiha 197)

Uyusun da Büyüsün..

Arkadaşlar her küçüğün hayali bir an önce büyümektir. **Günlük olarak boy uzaması ve kasların gelişimi gözlemlenir, gelişmeler büyük bir heyecanla takip edilir.** Bu dönem de önemli olan sağlıklı bir gelişim sağlamaktır**. Uzmanlar sağlıklı gelişimde doğru beslenme kadar uyku düzeni ve uyuma saatlerinin de önemli olduğunu belirtmektedir.**

Sağlıklı bir şekilde gelişebilmek için büyüme hormonlarının düzenli bir şekilde salgılanması gerektiğini belirten uzmanlar; akşamın belli saatlerinin uykuda geçirilmesinin, büyüme hormonlarının düzenli salgılanmasında önemli etkisi olduğunu ifade etmektedirler.

G**elişmenin daha hızlı olması için çocukların erken yatmasında büyük yarar vardır.** Çünkü **büyüme hormonları, vücut hareketsizken,** yani enerji harcamadığı zamanlarda daha düzgün bir şekilde salgılanır.

Büyüme hormonları 22.00 ile 03.00 saatleri arasında salgılandığı için, çocuğun bu hormonlardan daha fazla yararlanabilmesi için bu saatlerde uyuyor olması gerekir.

Çocuklar genellikle daha fazla televizyon seyredebilmek için geç yatma eğiliminde olurlar. Ancak, fazla televizyon seyretmek zaten gelişme çağındaki çocuğun göz sağlığı için zararlı olduğu belirtilmektedir.

Okulların da tatil olması nedeniyle genellikle zaman planlaması konusunda büyüklerde olduğu kadar çocuklarda bir düzensizlik görülmektedir. **Geç saatlerde yatıp geç saatlerde kalkılmaktadır. Hâlbuki bu düzensizlik sağlıklı gelişimi olumsuz etkilemektedir.**

Sağlıklı bir gelişim için yatsı namazını kılarak yatıp sabah namazına da kalkarak bu düzen oluşturabilir. Bu zaman ayarını ayarlamakta zorluk çekiyorsanız mutlaka ailenizden yardım almalısınız. Onların uyarılarını dikkate almanız gerekir. Bir süre böyle devam edince artık bu güzel davranışın alışkanlık haline geldiğini göreceksiniz. O zaman kimsenin uyarısına gerek kalmadan uygulayabildiğinizi göreceksiniz. Şimdiden sağlıklı bir yaşam dileğiyle..

Üstünü Arayacağım

Doktor, hasta yatan dedeye:
- Sizde şeker var, dedi.
Bunu duyan Orhan, dedesinin üzerine atıldı:
-Hiç anlamam, dede! Üstünü arayacağım.

Nasıl Kaybedersiniz

Karadenizli adamlar aniden fenalaşan annelerini hastaneye götürürler. Yarım saat sonra doktor:
-Maalesef annenizi kaybettik, deyince, doktoru bir güzel döverler.
-Ulan nasıl kaybedersiniz koca kadını daha demin buradaydı!

Komik Espiriler

- Ayakkabılarınız sıkıyorsa daha neşeli ayakkabılar alın.
- Benim gözlerim çok sağlamdır taaa yüz seksen milyon kilometre uzaklıktaki güneşi bile gayet iyi görebiliyorum.
- Size benden soğuk bir nasihat sık sık ameliyat olun içiniz açılır.
- Söz gümüşse sözlüğü olan köşeyi döner.
- Spiker: -Top ağlarda ve gol... Kaleci:-Top ağlarda, ben ağlamaz mıyım?

Uyku Adabı

Günümüzün ortalama üçte biri uyku ile geçmektedir. Ameller niyetlere göredir hadisinden hareketle bu zamanı da faydaya dönüştürebiliriz. Müminin her hareketi bilinçli ve şuurlu olursa ibadet olur. Öyleyse Peygamber Efendimizin tavsiyelerine uymamız gerekir.

Yatağa abdestli girmek, Misvaklanıp sağ yanı üzere kıbleye karşı yatmak sünnettir.

Peygamber Efendimiz (s.a.v): Yatağına girdiği zaman "İhlas, Felak, Nas Surelerini" okuyarak mübarek avuçlarına üfler, tüm vücudunu mesh ederlerdi.

Peygamber Efendimiz (s.a.v): **Yatsı namazını kıldıktan hemen sonra yatarlardı.** Efendimiz (s.a.v), yatsı namazından önce yatmazlar, **namazdan sonra da oturmazlardı. Ancak düğün merasimi olması, misafir bulunması ve teheccüd namazını kılması gibi hallerde, duruma göre geç yatarlardı.**

Peygamber Efendimiz (s.a.v): Kısa süreli istirahatlarda sırt üstü uzanırlardı. Yüzükoyun yatmayı uygun görmezlerdi. Yüzükoyun yatan birine, **"Kalk, bu yatış, Cehennem ehlinin yatışıdır."** buyurmuşlardır.

Peygamber Efendimiz (s.a.v): **Gece uykusundan kalkınca mutlaka dişlerini misvaklardı.**

Yatarken, gece ibadete kalkmaya niyet etmelidir! Hadis-i şerifte buyruldu ki: **"Gece ibadet etmek niyetiyle yatan, fakat uyku galebe çalıp sabaha kadar uyanamayan, niyeti sebebiyle gece ibadet etmiş gibi sevaba kavuşur. Uykusu da kendisine Allahü teâlânın ihsan ettiği bir sadaka olur."** [İbni Mace]

İyice uyku gelmeden yatmamalıdır! Kıymetli ömrü uyku ile geçirmemeli, ihtiyaç kadar uyumalıdır.

"Amenerrasulüyü yatsıdan sonra okumayı âdet edinmelidir! Hadis-i şerifte: **"Gece Bekara suresinin son iki âyetini okuyana, bu iki ayet, her şey için kâfidir."** buyrulmuştur.

Sabah namazının vakti girmeden, yani seherde kalkmaya çalışmalıdır. **Seher vakti kalkmak berekettir. Hele sabah namazının vakti girdikten sonra, güneş doğana kadar uyumak rızk yönünden de zararlıdır.** Hadis-i şerifte **"Sabah uykusu, rızka manidir."** buyrulmuştur.

İbni Abbas hazretleri, sabah vakti oğlunu uyur görünce buyurdu ki: **"Oğlum, rızıkların dağıtıldığı saatte uyunur mu? Bu saatte uyumak, tembellik alametidir, unutkanlığa sebep olur."** [Şir'a]

Mümkün mertebe yemeği yatarken yememelidir! Hadis-i şerifte: **"Tok karnına uyumak, kalbi katılaştırır."** buyrulmaktadır.

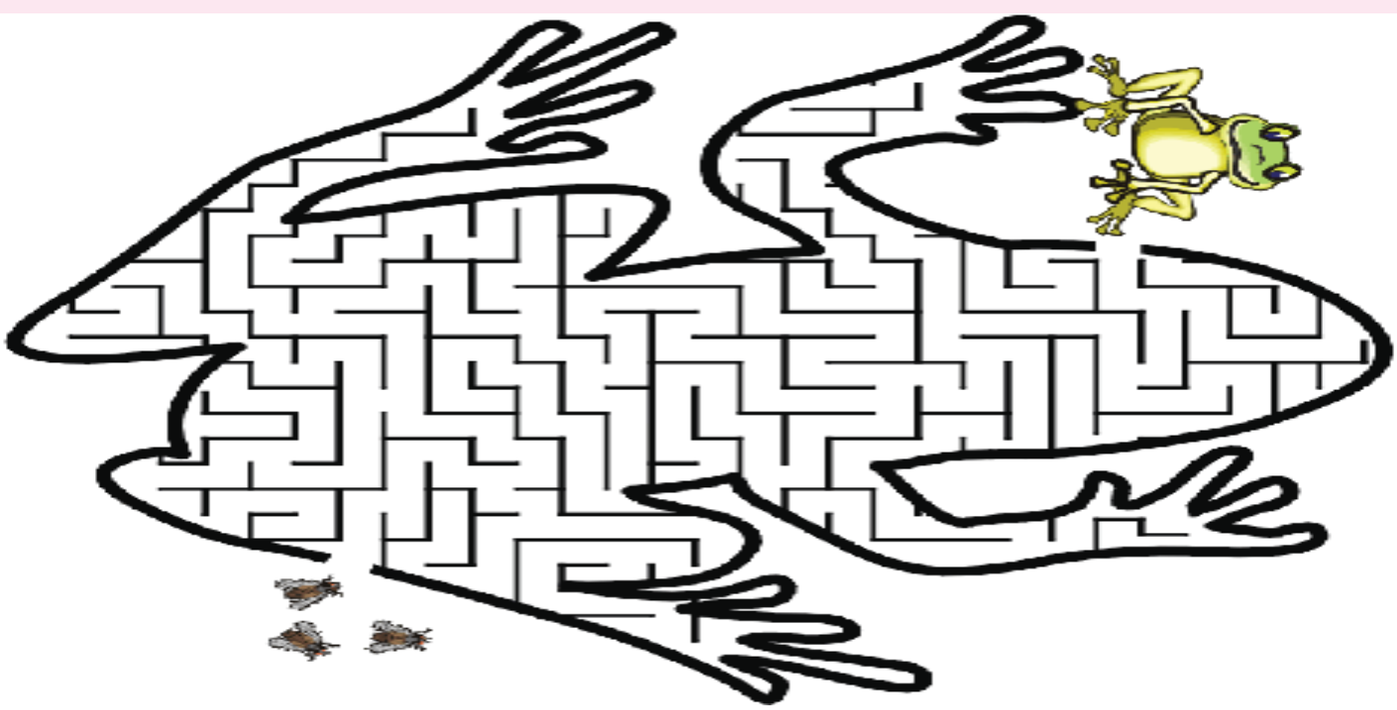

Su Kasidesi

11. ***Ravza-i kûyuna her dem durmayup eyler güzâr***
Âşık olmuş gâlibâ ol serv-i hoş reftâre su

Su, durmadan sevgilinin cennet bahçesine dönmüş yurduna doğru akıp gidiyor,
Galiba o da, o selvi boylu güzele aşık olmuş.

Açıklaması: Burada sözü geçen **"Ravza"**, Peygamber Efendimiz'in türbesidir… Servi suyu seven bir ağaçtır. Akarsuların servi diplerinden dolana dolana akıyor olması, şairde suyun serviye âşık olması imajını uyandırıyor. Asıl anlatılmak istenen düşünce ise, tıpkı suyun serviye olan aşkı gibi, şair gönlünün Peygamber Efendimiz›e olan aşkıdır. Su Kasidesinde toprak-su tezadı çeşitli karînelerle bir arada kullanılıyor. Fuzûlî'nin bu iki mizaca da uygun karakterde olduğunu görüyoruz; fakat ilk beyitte içinin ateşlerle yandığından söz ediyor. Bu, belki de ateş tabiatlı olmayı istememesine rağmen kendinde bu hâlin de bulunduğuna işaret sayılabilir. Başta da söylediğimiz gibi **"su"** motifini ilk kez Fuzûlî'de görüyoruz. Aynı asırda onlar da Fuzûlî kadar yanmışlar mıydı bilmem ama- **"su"** redifli Zâtî, Hayâlî Bey ve Taşlıcalı Yahyâ başta olmak üzere, birkaç şair daha gazel yazmışsa da onun kadar güçlü ve etkili olamamışlardır. Her biri çağına damgasına vuran şairler olmalarına rağmen, Fuzûlî dışındakilerin bu redifle yazdıkları şiirler bugün dikkat çekmeyecek kadar güdük kalmıştır. Oysa Fuzûlî'nin en meşhur şiirlerinden birisi **"Su" r**edifli kasîdesidir. Bu kasîdeye hangi bakış açısıyla bakarsak bakalım, bir ihtişamla karşılaşırız. Peygamber aşkı başta olmak üzere, güçlü bir lirizmi, güzel bir anlatımı, akılda kalıcı ifâdeleri ve Dîvân şiirinin en güzel tasvirlerinden birini de yine Su Kasîdesinde bulmak mümkündür.

12. **Su yolun toprağ olup ol kûydan dutsam gerek**
Çün rakîbimdir dahi ol kûya koymam vare su

Toprak olup sevgilinin yurduna giden suyun önünü kesmeliyim,
Çünkü su benim rakibim olmuştur, onu oraya gitmesini önlemeliyim.

Açıklaması: Şair burada suyu rakip olarak görmekte dolayısıyla onu kişileştirmektedir. Daha önce suyu ferahlatıcı bir unsur olarak gören Fuzûlî, bu beyitte suyu sevgiliye varmaması gereken bir rakip olarak düşünmektedir. Bu sebeple toprak olup onun yolunu kesmeyi istemektedir. Böylece su sevgiliye ulaşamayacaktır. Beyitte şair açıkça kıskançlığını ortaya koymuştur, çünkü seven sevdiğini kıskanır. Böyle olunca da sevgilisinin yoluna toprak olmayı göze almıştır. **"Toprak olmak"**, yolunda can vermektir aynı zamanda. Mecazî anlamda da ifadesini bulmuştur bu deyim.